

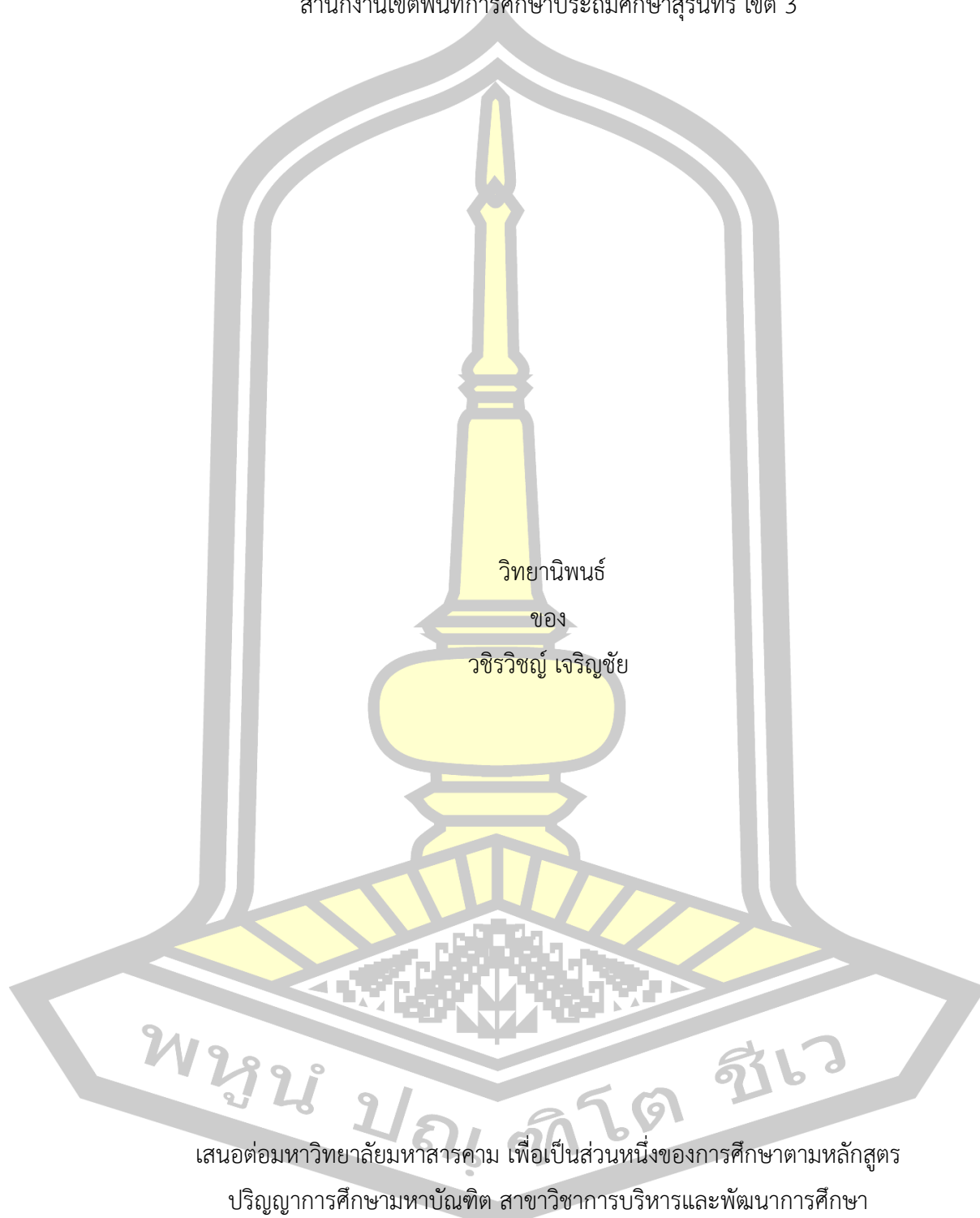
การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่งในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

วิทยานิพนธ์
ของ
วชิรวิชญ์ เจริญชัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
กรกฎาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดิมมีงในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

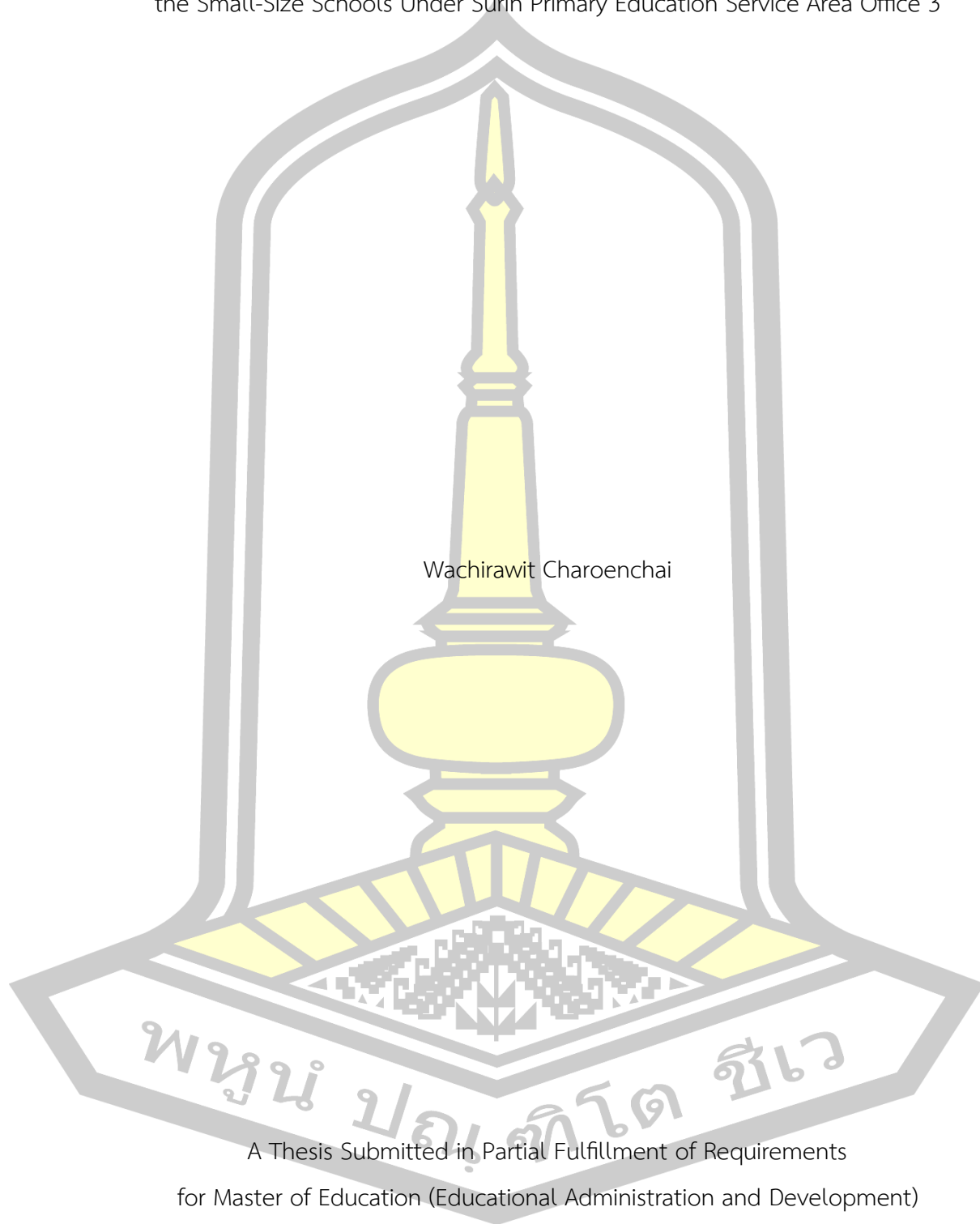
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of Academic Administration Guidelines by applying Deming Circle for
the Small-Size Schools Under Surin Primary Education Service Area Office 3

Wachirawit Charoenchai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

July 2024

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายวชิรวิชญ์ เจริญชัย
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. ลักขณา สรวิวัฒน์)

.....กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. ชยากานต์ เรืองสุวรรณ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่งในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3		
ผู้วิจัย	วชิรวิชญ์ เจริญชัย		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ลักษณ์า สรวิวัฒน์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก จากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 106 คน เครื่องมือคือ แบบสอบถาม ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี จำนวน 6 คน เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์ แล้วประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan: P) ด้วยวิธีการกำหนดขอบข่ายงาน สรรวจวิเคราะห์จัดทำแผน จัดทำคำสั่ง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการ

ดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการดำเนินงานตลอดเวลาตามขอบข่ายงานภายในห้วงเวลาที่กำหนดในแผน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A) เป็นการปรับแก้ ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดี ที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : แนวทางการบริหารงานวิชาการ, วงจรคุณภาพเดมมิ่ง, สถานศึกษาขนาดเล็ก

TITLE	Development of Academic Administration Guidelines by applying Deming Circle for the Small-Size Schools Under Surin Primary Education Service Area Office 3		
AUTHOR	Wachirawit Charoenchai		
ADVISORS	Associate Professor Lakkhana Sariwat , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2024

ABSTRACT

The research aimed 1) To study the current condition Desired condition and necessary needs of academic administration in small educational institutions Under the Surin Primary Educational Service Area Office, Area 3 2) To develop academic administration guidelines using the Deming Quality Cycle. in small educational institutions The research is divided into 2 phases: Phase 1 studies the current condition. Desired condition and necessary needs of academic administration in small educational institutions From a sample group of 106 educational institution administrators and academic supervisors, the instrument was a questionnaire. Phase 2: Development of academic administration guidelines using the Deming Quality Cycle. in small educational institutions In an educational institution with good practices, the number of students was 6. The tool was an interview form. The guidelines were then evaluated by 5 experts. Statistics used in data analysis were frequency, mean, and standard deviation., and research for educational quality development.

2. The academic administration guidelines by using Deming Circle for the Small-Size Schools on the seven components. They started with planning (Plan: P) by defining the framework, surveying, analyzing plans, making

orders, and then leading to action (Do: D) by implementing every step of the plan as well as having to check (Check: C) the performance all the time within the framework with both the work meeting the objectives and the one being improved. Furthermore, it was an action (Act: A) which was an improvement based on the review results and the evaluation in the previous step that made the educational establishments change and develop for the better. They were assessed on the highest level of suitability and feasibility.

Keyword : Academic Administration, Deming Circle, Small Educational Institutions

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความช่วยเหลือด้วยความเมตตาเสมอมา รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยาภานต์ เรืองสุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนแนะนำให้ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อพันธ์ พูลพทุธา ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะจนงานวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทาง คณะผู้เชี่ยวชาญผู้ ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และ ผู้บริหารและครูสถานศึกษาต้นแบบ ผู้ให้ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาแนวทาง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้ในการพัฒนาแนวทางในการวิจัย

ขอขอบพระคุณครอบครัวเจริญชัย และสมาชิกในครอบครัวทุกคน รวมถึงเพื่อนสนิทมิตร สหายทุกคน คุณครูธนกิจ ฤทธิ์ศรี และคุณครูสุพัฒน์พงศ์ บุญเศษ ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและ เป็นกำลังใจตลอดมา จนการวิจัยนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การศึกษอบรมสั่ง สอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในความสำเร็จของการวิจัยในครั้งนี้ด้วยดี

พูน ปณ จิตโต ชเว

วชิรวิชญ์ เจริญชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพประกอบ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การบริหารงานวิชาการ	13
แนวทางและการพัฒนาแนวทาง	43
วงจรคุณภาพเดมมิง.....	48
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3	65
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	76
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน.....	86

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3.....	88
ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3.....	93
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	149
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	149
สรุปผล	149
อภิปรายผล.....	151
ข้อเสนอแนะ	154
บรรณานุกรม.....	156
ภาคผนวก.....	164
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	165
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	179
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือ	207
ภาคผนวก ง คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3.....	235
ประวัติผู้เขียน	257

สารบัญตาราง

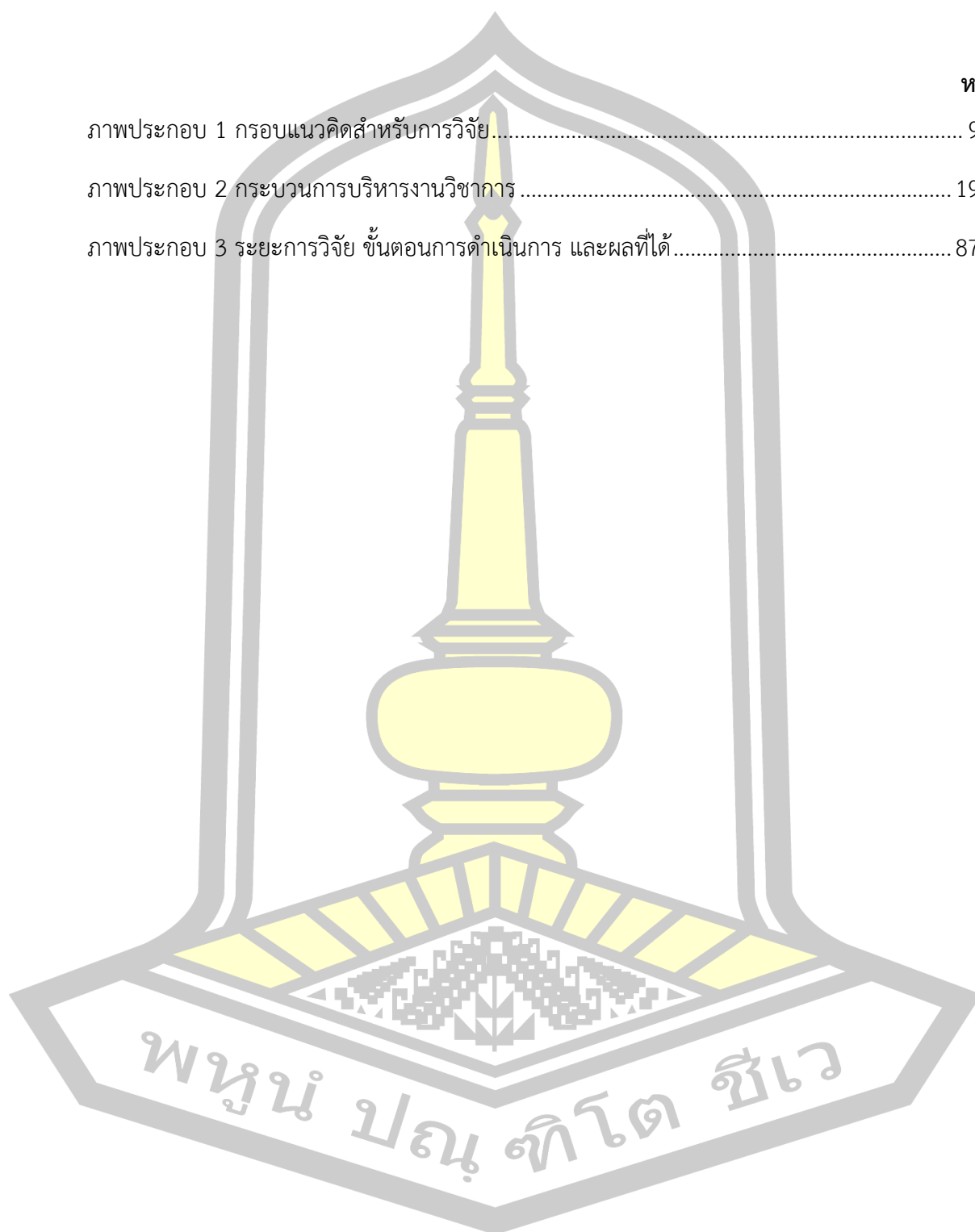
	หน้า
ตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	28
ตาราง 2 การรวมด้านขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	31
ตาราง 3 แสดงข้อมูลจำนวนโรงเรียน เครือข่ายการศึกษา	74
ตาราง 4 แสดงข้อมูลจำนวนขนาดโรงเรียน.....	75
ตาราง 5 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	89
ตาราง 6 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	100
ตาราง 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและ เป็นรายด้าน	101
ตาราง 8 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	103
ตาราง 9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้.....	105
ตาราง 10 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวัดผล และประเมินผล	107
ตาราง 11 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	109
ตาราง 12 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการนิเทศ การศึกษา	111

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	146
ตาราง 23 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3	208
ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3	214
ตาราง 25 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเป็นไปได้ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3	216

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย.....	9
ภาพประกอบ 2 กระบวนการบริหารงานวิชาการ.....	19
ภาพประกอบ 3 ระยะเวลาวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่ได้.....	87

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาขั้นพื้นฐานจัดเป็นระบบการศึกษาที่มีความสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ดังนั้น การศึกษาไทยนอกจากจะต้องตอบโจทย์ประเทศแล้ว ยังต้องตอบโจทย์การศึกษาของโลกด้วย ซึ่งดูได้จากบริบทใหญ่ ได้แก่ สภาพปัญหาและความต้องการ นโยบายของรัฐบาล กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564 ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2574) ก็จะพบว่ามุ่งเน้นไปที่การยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศโดยการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการศึกษาของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น

แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็เพียงเป็นส่วนเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญรับผิชอบสูงสุด ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและจัดว่าเป็นงานหลักในสถานศึกษาของสถาบันการศึกษา ซึ่งทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ ในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียน ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกัน โดยเน้นปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ให้เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเชิงสมรรถนะรายบุคคล ตามความสนใจ และความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านทักษะการสื่อสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และทักษะความรู้ด้านดิจิทัล (Digital Literacy) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะวิชาชีพขั้นสูง เป็นนักคิด เป็นผู้สร้างนวัตกรรม เป็นผู้ประกอบการ เป็นเกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม และมีความสามารถในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1, 2563)

โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวโน้มที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุกปีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย 1) โรงเรียนที่มีความต้องการจำเป็นคงอยู่ 2) โรงเรียนที่มีการควบรวมโรงเรียน และ 3) โรงเรียนที่มีการบริหารโดยชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาที่สำคัญโดยเฉพาะต้นทุนในการจัดการเรียนการสอนที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ การขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการศึกษา รวมถึงปัญหาโรงเรียนที่ไม่มีผู้บริหาร ขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน ซึ่งครูและผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้สรุปปัญหาที่ส่งผลให้โรงเรียนไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ประกอบด้วย 1) โรงเรียนขนาดเล็กจะได้รับการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาจากรัฐบาลโดยคิดเป็นรายหัวนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนจำนวนมากกว่า ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กขาดทรัพยากรทางการศึกษา หรืออุปกรณ์เพื่อการศึกษาทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนลดลง 2) โรงเรียน

ขนาดเล็กมีครูไม่ครบชั้นเรียน และไม่ครบทุกสาขารายวิชา เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดสัดส่วนครูจำนวน 1 คนต่อนักเรียน 20 คน ซึ่งสัดส่วนนี้ทำให้เกิดปัญหาในการจัดสรรครูให้กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อย และ 3) โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนขนาดเล็ก และประชากรมีฐานะยากจนทำให้ขาดทรัพยากรเพื่อนำมาช่วยในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตนเอง (คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา, 2560) ปัญหาจากที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลให้เกิดปัญหาที่สำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการและด้านการเรียนการสอน ซึ่งการบริหารจัดการโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกลความเจริญ เช่น โรงเรียนที่อยู่บนภูเขา บนเกาะ ครูและนักเรียนเดินทางลำบาก รวมถึงการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรวัยเรียนที่ย้ายติดตามผู้ปกครองไปรับจ้างทำงานที่ต่างถิ่น เกิดอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ส่วนด้านการเรียนการสอน เนื่องจากครูไม่ครบชั้นเรียนดังนั้นครูจึงต้องมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการการสอนหลายชั้นเรียน อีกทั้งครูมีภาระงานที่ต้องดำเนินการส่งเสริมการจัดการศึกษาเทียบเท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ จึงทำให้ครูไม่สามารถสอนได้อย่างเต็มที่ รวมถึงโรงเรียนขาดสื่อ แหล่งเรียนรู้ ประกอบการเรียนการสอนเนื่องจากมีงบประมาณจำกัดตามจำนวนนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้ดำเนินงานเพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2550 โดยได้กำหนดกลยุทธ์สำคัญในการดำเนินการ คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพเต็มตามศักยภาพที่เท่าเทียมกัน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กเป็นนโยบายสำคัญประเด็นหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชากรวัยเรียนให้ทั่วถึง อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนเป็นผลผลิตจากกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรา 22 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ได้กำหนดไว้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากประชากรวัยเรียนมีจำนวนลดลงและความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง ทำให้การจัดการศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้เพียงพอ เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างไม่คุ้มค่า มีข้อจำกัดด้านการใช้ครูไม่ครบชั้นเรียน และขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งผลให้คุณภาพทางการศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 233 แห่ง ใน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอปราสาท อำเภอกาบเชิง อำเภอสังขะ อำเภอบัวเขต อำเภอพนม

ดงรัก และอำเภอศรีณรงค์ แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 72 แห่ง ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกิจในการดำเนินงานด้านวิชาการให้ สอนนโยบายที่สำคัญ ได้กำหนดกิจกรรมการพัฒนาระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด โดย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผลผลิตจากกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงคุณภาพทาง วิชาการเป็นสำคัญที่จะต้องเพียงพอและมีคุณภาพ กระบวนการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนต้องมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะให้ความสำคัญโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ซึ่งพบว่ายังมีปัญหาในหลายด้านที่ส่งผลทำให้คุณภาพของผู้เรียนตกต่ำ ดังนี้ 1) ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 2) ครูขาดกระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ขาดการนิเทศติดตาม ประเมินผลในงานวิชาการ ที่หลากหลายและต่อเนื่อง 4) ขาดการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ องค์กรอื่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3, 2565)

ในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดความเป็นระบบและมุ่งเน้นการ พัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องนั้น ผู้บริหารควรมุ่งเน้นกระบวนการจัดการที่สถานศึกษา ควรจะนำมาใช้ในการบริหารคุณภาพ ดังเช่น การใช้วงจรคุณภาพเดมมิงในการดำเนินการ เป็นวงจร ในการบริหารและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ โดยวงจรคุณภาพนั้นเป็นกระบวนการที่ต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีกระบวนการผลิตและมีการบริการที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยเรียกว่า วงจรคุณภาพ หรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 Plan คือ การกำหนดสาเหตุของปัญหาแล้วจากนั้นทำการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการ ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ขั้นที่ 2 Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย ขั้นที่ 3 Check คือการตรวจสอบเพื่อทราบว่าการบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาด หรือได้ เรียนรู้อะไรมาบ้างแล้วขั้นที่ 4 Act คือ การยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือ หากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติ ไปแล้ว ซึ่งวงจรคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินอย่างต่อเนื่อง สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนในการทำงาน อาจเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการ เปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริง ซึ่งจะทำได้ข้อสรุปว่าต้องดำเนินการอย่างไร แก้ไขปัญหาอย่างไร เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้ (สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์, 2561)

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นปัญหาของการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาเป็น หน่วยงานที่จะต้องทำให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งภารกิจในงานวิชาการนั้น สถานศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ส่งผลต่อผู้เรียนเป็นผลผลิตของ สถานศึกษาโดยตรง โดยการดำเนินงานให้ได้ผลนั้นต้องอาศัยกระบวนการที่มีประสิทธิผลและเป็น ระบบ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการที่เรียกว่า วงจร

คุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิง (Deming Circle) ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรเดมมิง จะเป็นแนวทางช่วยให้ สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา และนอกจากนี้งานวิจัยอาจเป็นประโยชน์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาใช้เป็นข้อมูล และเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อความก้าวหน้าของ ระบบการศึกษาไทยต่อไปในอนาคต

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อนำไปประกอบและวางแผน ด้านการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ได้ข้อมูลสารสนเทศในการจัดวางแผนและการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจร คุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาของวิจัย ดังนี้

1.1 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้วิจัยกำหนดด้านเนื้อหาที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ได้แก่ นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544), กมล ภูประเสริฐ (2545), ประชุม ผงผ่าน (2545), กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554), กระทรวงศึกษาธิการ (2546) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) และได้ประเด็นการศึกษการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.1.3 การวัดผลและประเมินผล
- 1.1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.1.5 การนิเทศการศึกษา
- 1.1.6 การแนะแนวการศึกษา
- 1.1.7 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 วงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Circle) ผู้วิจัยกำหนดด้านเนื้อหาที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ได้แก่ Deming (2004), สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2552), จำรัส นองมาก (2545), สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2555) และนิคม สุวรรณรักษ์ (2563) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1.2.1 การวางแผน (Plan: P)
- 1.2.2 การปฏิบัติ (Do: D)
- 1.2.3 การตรวจสอบ (Check: C)
- 1.2.4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A)

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้สอดคล้องกับคำถามและความมุ่งหมายการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอแบ่งเป็น 2

ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 72 แห่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 72 คน และครูหัวหน้างานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 72 คน รวมทั้งหมด 144 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน และครูหัวหน้างานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 53 คน รวมทั้งหมด 106 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่งในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1. ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการสถานศึกษา จำนวน 6 คน

2. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้วิจัยกำหนดด้านเนื้อหาที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ได้แก่ นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544), กมล ภูประเสริฐ (2545), ประชุม ผงผ่าน (2545), กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554), กระทรวงศึกษาธิการ (2546) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) และได้ประเด็นการศึกษการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการพัฒนา

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.3 การวัดผลและประเมินผล

1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5 การนิเทศการศึกษา

1.6 การแนะแนวการศึกษา

1.7 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. วงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Circle) ผู้วิจัยกำหนดด้านเนื้อหาที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ได้แก่ Deming (2004), สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2552), จำรัส นองมาก (2545), สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2555) และนิคม สุวรรณรักษ์ (2563) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

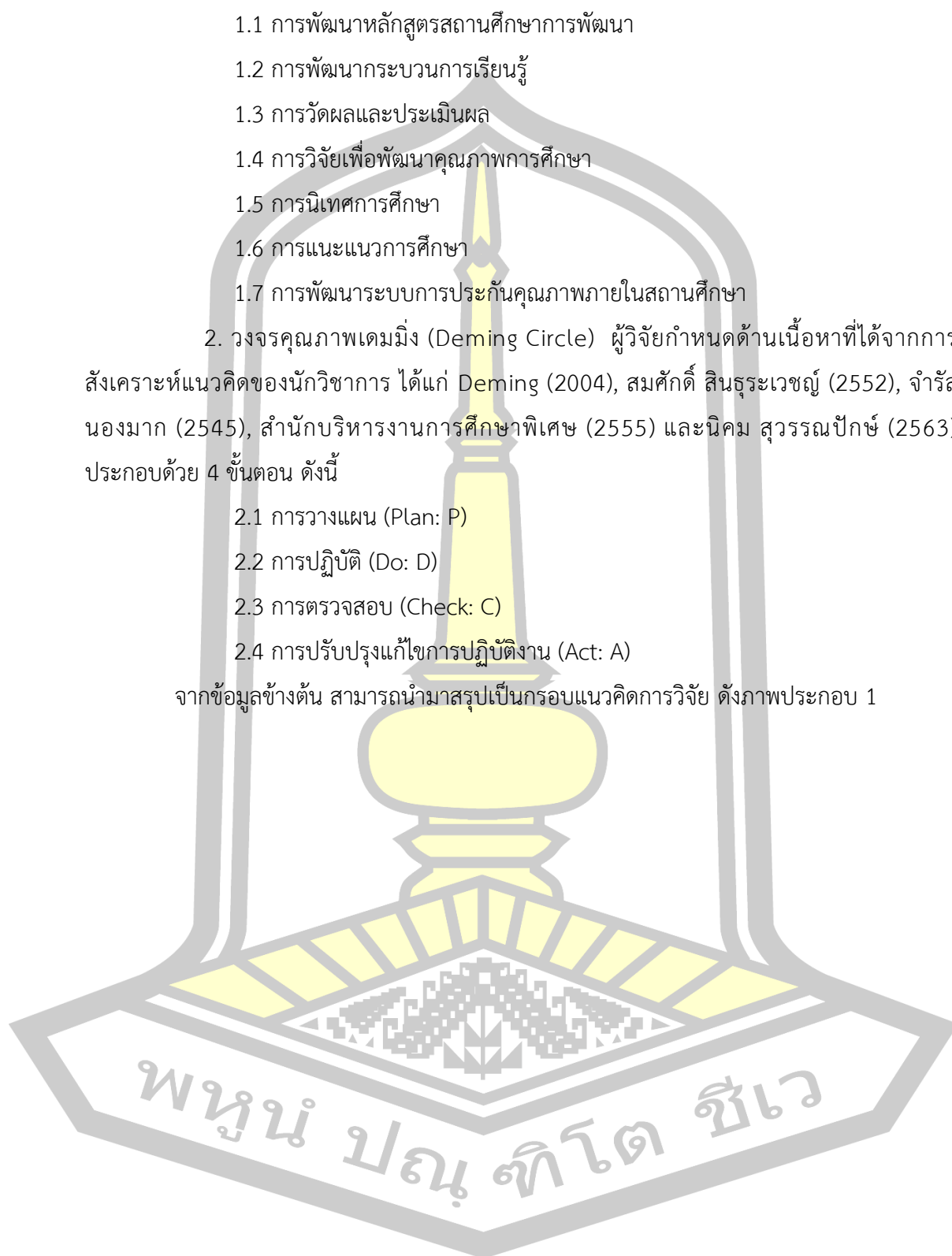
2.1 การวางแผน (Plan: P)

2.2 การปฏิบัติ (Do: D)

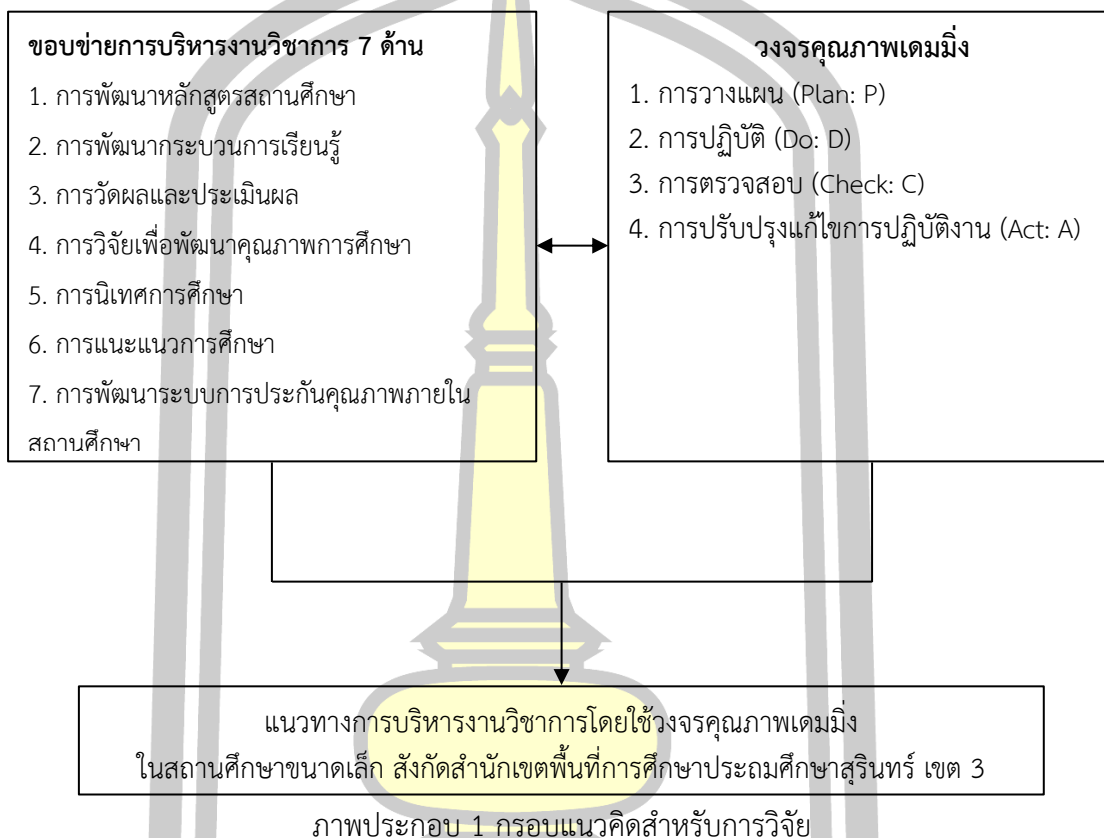
2.3 การตรวจสอบ (Check: C)

2.4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A)

จากข้อมูลข้างต้น สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
 ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวทางบริหารวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง ขอบข่ายของการดำเนินงานวิชาการที่ประกอบด้วยการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาและการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจสภาพและความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้การประเมินผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1.3 การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง การบริหารด้านการวัดและประเมินผลและการดำเนินการด้านการวัดและประเมินผล ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาการดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาการติดตามและประเมินผลการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การวางแผนการนิเทศการศึกษาการดำเนินการนิเทศการศึกษาและการประเมินการนิเทศการศึกษา ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1.6 การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การบริหารด้านการแนะแนวการจัดกิจกรรมการแนะแนว และการติดตามและประเมินผลการแนะแนว ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารงานด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2. สภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการ หมายถึง สภาวะหรือสถานการณ์ในปัจจุบันที่เป็นอยู่หรือกำลังดำเนินการอยู่ซึ่งอาจเป็นทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

3. สภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการ หมายถึง ความต้องการ ความประสงค์ คาดการณ์หรือหวังผลว่า ควรจะมี ควรจะเป็นหรือควรเกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

4. วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่จัดทำขึ้น ให้การทำงานมีความเป็นระบบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan: P) การปฏิบัติ (Do: D) การตรวจสอบ (Check: C) และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A)

5. แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง หมายถึง กระบวนการของการดำเนินงานตามขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน โดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่งในการบริหาร เพื่อให้การดำเนินงานวิชาการประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

7. ครูหัวหน้างานวิชาการ หมายถึง ครูผู้สอนที่สถานศึกษาแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 หมายถึง ส่วนราชการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในระดับภูมิภาค ที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ที่ดูแล ควบคุม กำกับ การปฏิบัติงานของสถานศึกษาในเขตจังหวัดสุรินทร์ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอปราสาท อำเภอกาบเชิง อำเภอพนมดงรัก อำเภอสังขะ อำเภอบัวเขต และอำเภอศรีณรงค์ ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษา จำนวน 233 แห่ง

9. สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็กของรัฐที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน จำนวน 72 โรงเรียน

พจนัน ปณ จิตโต ชีเว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้วิจัยได้
ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 1.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
 - 1.5 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
2. แนวทางและการพัฒนาแนวทาง
 - 2.1 ความหมายของแนวทาง
 - 2.2 ความหมายของการพัฒนาแนวทาง
 - 2.3 ลักษณะที่ดีของแนวทาง
 - 2.4 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ
3. วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
 - 3.1 ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง
 - 3.2 ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)
 - 3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
 - 4.1 สภาพทั่วไป
 - 4.2 โครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
 - 4.3 ภารกิจ
 - 4.4 นโยบายที่เกี่ยวข้อง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารงานวิชาการ

สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่พัฒนาผู้เรียน และสังคม ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักและเข้าใจในหลักการบริหารจัดการ การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสนใจความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยวิธีการหลากหลายใน อันที่จะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพและมีมาตรฐาน

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้สรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่เรียนสำคัญคือ งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอน งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน งานด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งภารกิจในงาน วิชาการนั้นสถานศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียนซึ่ง เป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรง ด้วยเหตุที่ภารกิจหลักของการบริหารงานวิชาการดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาจึงต้องพยายามดำเนินงานให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่คาดหวังไว้โดยการดำเนินงานให้ได้ผลนั้น ต้องอาศัยกระบวนการที่ประสิทธิผล ยึดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรใน สถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร่วมกัน โดยกระบวนการที่สำคัญ ประกอบด้วยกระบวนการบริหาร 4 ส่วน คือการวางแผนพัฒนา การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผล การปฏิบัติงานและการปรับปรุงพัฒนางาน

รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545) ได้ให้ความหมายของการบริหารงาน วิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้อง กับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การ บริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุด ของภารกิจของสถานศึกษา

อำภา บุญช่วย (2537) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

หวน พันธุ์พันธ์ (2549) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องมีองค์ประกอบในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ต้องมีการควบคุมดูแลการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดแบบเรียนการจัดคู่มือเผยแพร่งานวิชาการการวิจัยค้นคว้า ตลอดจนการนิเทศ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจหลักของหน่วยงาน หรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญาจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับบริการ ซึ่งได้แก่ ผู้เรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้เจตคติและทักษะในศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียน เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการได้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดและการดำเนินงานทุกอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลดีกับผู้เรียน และให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้หลายท่าน ดังนี้

ประเวศ วะสี (2544) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะที่เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการเป็นส่วนหนึ่งของงานบริหารการศึกษา สำหรับผู้มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารได้สนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทุกฉบับที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้นจะต้องมีกิจกรรม

การเรียนการสอนในชั้นเรียนในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา คือ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ

1. ทั้งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนต้องเชื่อว่าคนไทยสามารถพัฒนาให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขได้
2. ทั้งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ต้องช่วยกันค้นหาศักยภาพและความสนใจของผู้เรียนให้แต่ละคนให้พบ
3. ผู้เรียนต้องได้รับทักษะตรงตามหลักสูตร เพื่อที่จะได้นำทักษะเหล่านี้เป็นเครื่องมือในการค้นหาความรู้เพิ่มเติมในอนาคต ทักษะที่จำเป็น ได้แก่ ภาษาคณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์พื้นฐาน
4. ต้องให้ผู้เรียนด้วยการปฏิบัติทดลองได้ปฏิบัติจริงได้แก้ปัญหาจริงได้ทำได้ทดลองบริหารจัดการและได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
5. ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนให้ความสำคัญและกำหนดกิจกรรมความดีของผู้เรียนแต่ละคนอย่างจริงจัง และเอาความสามารถเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการประเมินผลผู้เรียนแต่ละคน
6. ต้องมีแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม
7. ผู้เรียนแต่ละคนหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง จากหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รุจิร ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545) ได้สรุปความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ประกอบด้วยงานหลายภาคหวัง ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว

เจริญ ภักดีวานิช (2546) ได้สรุปความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการนิเทศติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ที่ดี วิทยาการท้องถิ่น การส่งเสริมการอ่าน การวิเคราะห์ และสำรวจช่วยเหลือสถานศึกษาที่มีปัญหาด้าน

ข้อมูล สื่อสารทางคอมพิวเตอร์และวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้สรุปความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องงานวิชาการของสถานศึกษาประกอบด้วย งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลักซึ่งสถานศึกษาจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเองเรียกว่าหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครูจะต้องปฏิบัติ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อ การเรียนการสอนงานวัดผลและประเมินผลงาน ห้องสมุด การนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปความสำคัญของการบริหารงานวิชาการได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานหลักการบริหารของสถานศึกษา คือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพมีความรู้ความสามารถมีคุณธรรมจริยธรรมที่สังคมต้องการและตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังนั้นจะประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานกิจกรรมการเรียนการสอน งานการนิเทศการศึกษา งานวัดผลประเมินผลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางมาจัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ดังนั้นการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงหมายถึงการบริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

3. หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาหรือสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีประสิทธิภาพหรือไม่ ต้องมีหลักการในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ แม้งานวิชาการจะมีขอบข่ายกว้าง ควรยึดหลักการสำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้อธิบายถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัด คือ ผลผลิตและกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจพัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้นโดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วมการเสนอแนะและการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิดร่วมทำและร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพประสิทธิผลประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้นรวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อยการใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น การลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตรหลักการเรียนรู้หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปหลักการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียน นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้นั่นคือ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะ คุณภาพ และการจัดการได้

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้อธิบายถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หลักในการบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีการบริหารวิชาการของ Henri Fayola สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบขั้นมูลฐานในการบริหาร ดังนี้

1. การวางแผน (To plan)
2. การจัดการองค์กร (To organize)
3. การบังคับบัญชา (To command)
4. การประสานงาน (To coordinate)
5. การควบคุม (To control)

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปหลักการบริหารงานวิชาการได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลัก มุ่งร่วมกันทำงานเป็นทีม กระจายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติ ส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการติดตามและประเมินผลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ

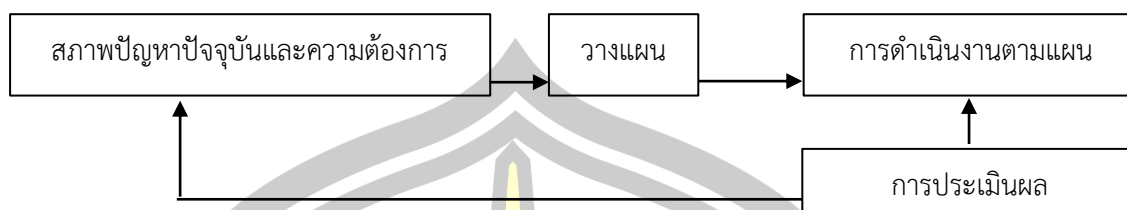
4. กระบวนการบริหารงานวิชาการ

กระบวนการบริหารงานวิชาการสามารถนำหลักการบริหารมาประยุกต์ใช้ เพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้เสนอไว้ดังนี้

อำภา บุญช่วย (2537) ได้สรุปกระบวนการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาควรมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ
2. ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน
3. ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามแผน
4. ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล

จากข้อสรุป 4 ขั้นตอน สามารถแสดงด้วยภาพประกอบ 2 ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กระบวนการบริหารงานวิชาการ

จากภาพประกอบ 1 กระบวนการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการสภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพความเป็นจริงที่กำลังเป็นอยู่หรือดำเนินอยู่ในขณะนั้น สภาพปัญหา หมายถึง สภาพแตกต่างของสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหรือผลที่ปรากฏ สิ่งที่ต้องการให้เป็นไปหรือเป้าหมาย ความต้องการ หมายถึง แนวโน้มที่จะให้ถึงจุดหมายที่พึงปรารถนาตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นการศึกษาสภาพทั้ง 3 อย่าง นี้อาจจะทำได้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ข้อมูลต่าง ๆ ของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ยอดรวมแสดงผลการสอบรายปีสถิติการมาเรียนของผู้เรียน จำนวนและอัตราการเข้าชั้นของผู้เรียนสื่อการเรียนการสอนประจำห้องเรียน จำนวนและประเภทสื่อในห้องเรียน การนิเทศภายในการสอนซ่อมเสริม โครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ

2. ข้อมูลที่เป็นข้อกำหนดที่ต้องยึดเป็นแนวทาง เช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร เอกสารหลักสูตร หนังสือแบบเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่ว่าด้วยเรื่องการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรนโยบายของกรม และกระทรวง และมติของคณะรัฐมนตรี ส่วนวิธีการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมีวิธีศึกษาได้หลายอย่าง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา ประกอบด้วย

1. ศึกษาโดยวิธีประเมินความต้องการ คือ สืบหาสิ่งที่เกี่ยวข้องตรวจสอบให้แน่ชัดว่าปัญหาคืออะไร มาตรฐานและคุณค่าว่าสิ่งนั้นควรเป็นเช่นไร บันทึกรายการของความแตกต่างที่แตกต่างกันของสิ่งนั้น ๆ

2. ศึกษาโดยวิธีวิจัย เป็นกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้จากปัญหาที่ชัดเจน อย่างมีระบบโดยอาศัยวิธีทางวิทยาศาสตร์

3. ศึกษาโดยการใช้สื่อและเครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานจัดทำขึ้น

4. ศึกษาโดยการสัมมนาเพื่อค้นหาปัญหา เช่น การสัมมนาครูสอน
คณิตศาสตร์ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน ประกอบด้วย

สถานศึกษา

1. จัดทำแผน

- 1.1 กำหนดนโยบายเป้าหมายและการวางแผนงานวิชาการของ
- 1.2 จัดหาและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียน
- 1.3 การวางแผนการสอน
- 1.4 การจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียน
- 1.5 การนิเทศการสอน
- 1.6 ห้องสมุด
- 1.7 การวัดและประเมินผล
- 1.8 พัฒนาการสอนในกลุ่มสาระต่าง
- 1.9 การสอนซ่อมเสริม
- 1.10 การใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อการเรียนการสอน
- 1.11 รายงานผลการเรียน

2. การจัดปฏิทินปฏิบัติงาน ในรอบปีการศึกษาหนึ่ง ๆ มีกิจกรรมหลาย
อย่างที่โรงเรียนต้องปฏิบัติการจัดให้มีการทำปฏิบัติงานให้ชัดเจนว่าวันใด เดือนใด จะประกอบ
กิจกรรมอะไร ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำของผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติงานให้เสร็จตามเวลา

3. การจัดทำแผนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรควบคุมติดตามการ
ปฏิบัติการสอนของครูให้เป็นไปตามเนื้อหาและกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือและแผนการสอน

4. การจัดตารางสอน ผู้บริหารควรมอบหมายให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
คณะทำงานเป็นผู้จัดตารางสอน โดยผู้บริหารคอยควบคุมดูแลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำ
ตารางสอน

5. การจัดครูเข้าสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการและ
ความถนัดของครูเช่น ครูสอนควรเป็นผู้ที่เขาใจได้ก็ด้วยนี้เป็นอย่างดี

6. การจัดผู้เรียนเข้าชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจ
ในการจัดผู้เรียนเข้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนดำเนินการตามแผนงานวิชาการ ดังนี้

1. ตรวจสอบการเตรียมการสอนหรือบันทึกการสอน
2. ให้ครูเข้าปฏิบัติการสอนตรงเวลา

3. ควบคุมกำกับติดตามและนิเทศให้ครูดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนหรือคู่มือครู

4. จัดครูเข้าสอนแทนในกรณีครูไม่ปฏิบัติการสอน
5. ควบคุมดูแลให้ครูจัดสอนซ่อมเสริมผู้เรียน
6. สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้

สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7. ควบคุมติดตามให้ครูที่รับผิดชอบงานและโครงการเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการประเมินผลงานวิชาการเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้หรือไม่ จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป ในเรื่องของการประเมินผลงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

1. การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนมีแนวปฏิบัติดังนี้
 - 1.1 จัดหาเครื่องมือประเมินทุกชนิดเพื่อให้ครูสะดวกในการใช้
 - 1.2 ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนของผู้เรียนสม่ำเสมอเพื่อ

ปรับปรุงการเรียนการสอน

- 1.3 ติดตามและช่วยเหลือการดำเนินการตามโครงการ
- 1.4 ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานของโครงการ
- 1.5 เป็นผู้ประเมินหรือแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลโครงการ
- 1.6 เป็นผู้ตรวจสอบและตัดสินใจในการปฏิบัติงานหรือจัดทำโครงการ

ต่อเนื่อง

- 1.7 เผยแพร่ผลที่ได้จากโครงการ
- 1.8 การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู
- 1.9 สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
- 1.10 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูโดยวิธีการต่าง ๆ เช่นการสังเกตความก้าวหน้าของเด็กตรวจสอบจากผลงานของเด็ก
- 1.11 รับฟังข้อมูลจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู

2. จัดประชุมประเมินผลงานของครู
3. สรุปจากการประเมินการทำงานโครงการวิชาการที่ได้รับมอบหมาย
4. ทำการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้อธิบายถึงกระบวนการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยทั่วไปมีขอบข่ายค่อนข้างกว้างขวาง หลักการบริหารงานวิชาการจะแบ่งเป็นขั้นตอนของกระบวนการการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ขั้นก่อนดำเนินการจะเป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ โดยมีงานต่อไปนี้

- 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน
- 1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอน
- 1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 1.5 จัดทำโครงการสอน
- 1.6 จัดตารางสอน
- 1.7 ปฐมนิเทศผู้เรียน
- 1.8 การลงทะเบียนผู้เรียน

2. ขั้นการดำเนินงานเป็นขั้นที่จัดและดำเนินงาน รวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การดำเนินการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชาเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี โครงการส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดชุมนุมต่าง ๆ ลูกเสือและเนตรนารี มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนการให้ คำปรึกษา ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดสถานศึกษาเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอน เพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารคำสอน คู่มือครู รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

3. ขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

- 3.1 ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
- 3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนด จุดมุ่งหมายและนโยบายที่เหมาะสมกับสถานศึกษา และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- 3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ

3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ

3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ

3.6 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้น ลักษณะของคณะอาจจัดรวมกันเป็นคณะครูในแผนกเดียวกันมาร่วมกันทำงานและเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3.7 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการ เพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่ทางด้านวิชาการ

3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุม สัมมนา ฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ

3.9 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการนั้นสามารถนำกระบวนการของนักศึกษามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพตามแนวคิดของนักการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้อธิบายถึงกระบวนการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. การวางแผนพัฒนาหรือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการวางแผนที่มีพื้นฐานมาจากสภาพที่เป็นปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนางานและกำลังงบประมาณในขั้นตอนนี้ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์

1.2 การกำหนดภารกิจหรือพันธกิจ

1.3 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

1.4 การกำหนดกลยุทธ์

1.5 การกำหนดแผนงาน/โครงการ

2. การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

2.1 การจัดองค์กรหรือจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน ได้แก่ การกำหนดหัวหน้างาน หัวหน้าโครงการ ผู้ดำเนินงาน และภารกิจของผู้รับผิดชอบ

2.2 การสั่งการหรือมอบหมายงาน

2.3 การควบคุมงาน

2.4 การติดตามกำกับ

2.5 การประสานงาน

2.6 การนิเทศงาน

3. การประเมินผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

3.1 การประเมินระหว่างการทำงาน

3.2 การประเมินเมื่อสิ้นสุดงาน

3.3 การรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้สรุปกระบวนการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในฐานะของแกนนำที่ทำให้กระบวนการบริหารนี้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนของ PDCA มีดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Plan) ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครองกรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา และศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาตินโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของสถานศึกษาก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา จากนั้นร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายและกำหนดเป็นภารกิจของสถานศึกษา แล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระยะยาว คือ ธรรมนูญสถานศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาระยะสั้น คือ แผนปฏิบัติการประจำปีโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ลงนามและรับรองแผนการดำเนินการที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

2. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารจัดการส่งเสริมสนับสนุน ควบคุม กำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนและรับผิดชอบแผนงานและโครงการให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในบางแผนงานโครงการผู้บริหารจำเป็นต้องดำเนินการเองถ้าเป็นแผนงาน โครงการเกี่ยวกับด้านบริหารและด้านบุคลากร

3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เมื่อบุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนแล้ว ให้ผู้บริหารเป็นผู้คอยตรวจสอบติดตามตลอดเวลาตั้งแต่เริ่มโครงการ ระหว่างโครงการและสิ้นสุดโครงการ หรือให้ผู้แทนเป็นผู้ตรวจสอบการประเมินตนเองของบุคลากรที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมโครงการ โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นแกนสำคัญตั้งแต่การกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบ การกำหนดกรอบการประเมินตนเอง การสร้างเครื่องมือในการประเมินการดำเนินการ

ประเมินการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเขียนรายงานการประเมินตนเอง โดยผู้บริหารอาจจะแต่งตั้ง คณะกรรมการ เพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองด้วยก็ได้

4. ขั้นปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) เมื่อสถานศึกษาได้ประเมินตนเองแล้ว ผู้บริหารจะต้องนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการวางแผน กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ ในปีการศึกษาต่อไปหรือนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแผนงานโครงการในปีการศึกษานั้นให้ประสบความสำเร็จ ต่อไป

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้สรุปกระบวนการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน

1. การวางแผนพัฒนาหรือการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย
 - 1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์
 - 1.2 การกำหนดภารกิจ
 - 1.3 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - 1.4 การกำหนดกลยุทธ์
 - 1.5 การกำหนดแผนงานโครงการ
2. การนำแผนไปปฏิบัติ ประกอบด้วย
 - 2.1 การจัดองค์กรหรือบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน
 - 2.2 การสั่งการหรือมอบหมายงาน
 - 2.3 การควบคุมงาน
 - 2.4 การติดตามกำกับ
 - 2.5 การประสานงาน
 - 2.6 การนิเทศงาน
3. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ประกอบด้วย
 - 3.1 การประเมินระหว่างการทำงาน
 - 3.2 การประเมินเมื่อสิ้นสุดงาน
 - 3.3 การรายงาน

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปกระบวนการบริหารงานวิชาการได้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การตัดสินใจ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การจัดสรรทรัพยากรการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมงาน การประเมินผลงาน รวมทั้งการกระตุ้นหรือการจูงใจ หากพิจารณากระบวนการบริหารที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนเตรียมการได้แก่การตัดสินใจการวางแผนและการจัดองค์การ
2. ส่วนที่เป็นปฏิบัติการได้แก่ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การจัดสรรทรัพยากรการติดต่อสื่อสารการประสานงานและการกระตุ้นใจ
3. ส่วนที่เป็นการควบคุมประเมินผลได้แก่ การควบคุมและการประเมินผล

5. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายที่กว้างขวางและมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา มุ่งสนองต่อความสำเร็จของงานวิชาการทั้งสิ้น การที่สถานศึกษาจะจัดงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา จึงควรให้ความสนใจในงานวิชาการเป็นอย่างยิ่ง

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาไปให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น บริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคลรอบครีวองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุจุดหมายของหลักสูตร ได้มีนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษากำหนดขอบข่ายงานวิชาการหลายท่าน ดังนี้

นิพนธ์ กีนาวงศ์ (2544) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของสถานศึกษา คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญมีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) สรุปได้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของสถานศึกษา คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ งานที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาการที่สำคัญมีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล
4. งานนิเทศการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายใน
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

ประชุม ผงผ่าน (2545) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา ประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไว้ 12 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวทางการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันที่จัดการศึกษา

ตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

แหล่งอ้างอิง	นิพนธ์ กินางค์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประชุม ผงผ่าน (2545)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินทร์ นามวรรณ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2545)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ความถี่
ขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการ								
1. พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2. การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบ โอนผลการเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4. การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 1 (ต่อ)

แหล่งอ้างอิง								
ขอข่ายการบริหารงาน วิชาการ	นิพนธ์ กิณวงศ์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประจักษ์ ผงผ่าน (2545)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธวัช นามวรรณ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2545)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ความถี่
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา		✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
6. การพัฒนาแหล่ง เรียนรู้		✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
7. การพัฒนาห้องสมุด		✓	✓	✓			✓	4
8. การนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
9. การแนะแนว การศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
10. การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
11. การส่งเสริมชุมชนให้ มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ				✓	✓	✓	✓	4
12. การบริหารโครงการ ทางวิชาการอื่น ๆ			✓	✓	✓		✓	4

ตาราง 1 (ต่อ)

แหล่งอ้างอิง								
ขอข่ายการบริหารงาน วิชาการ	นิพนธ์ กิณวงศ์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประจักษ์ ผงผ่าน (2545)	กาญจน์ เรืองมนตรี และจิรินทร์ นามวรรณ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2545)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	ความถี่
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น			✓	✓	✓		✓	4
14. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน				✓	✓		✓	3
15. การพัฒนาและใช้ เทคโนโลยีการศึกษา				✓	✓		✓	3
16. การประสานความร่วมมือกับพัฒนางาน วิชาการ				✓	✓	✓	✓	4
17. การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานด้านวิชาการ							✓	1

จากตาราง 1 การสังเคราะห์ความหมาย ความสำคัญ หลักในการบริหารงานวิชาการ
ขอข่ายการบริหารวิชาการ จากทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปขอข่ายการ
บริหารงานวิชาการทั้งหมด 17 ด้าน คือ

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การพัฒนาห้องสมุด
8. การนิเทศการศึกษา
9. การแนะแนวการศึกษา
10. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
11. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
12. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน
15. การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีการศึกษา
16. การประสานความร่วมมือกับพัฒนางานวิชาการ
17. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การดำเนินงานวิชาการโดยยึดด้านข้อบ่งชี้ที่นักวิชาการและนักการศึกษาที่นำมาศึกษากล่าวถึงและให้ความสำคัญมากที่สุด 7 ลำดับแรก รวมถึงยึดความเหมาะสมกับสภาพบริบทการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เป็นหลัก และความเหมาะสมในการดำเนินการศึกษาวิจัยในครั้งนี้โดยนำข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการด้านที่เหลือผู้วิจัยได้นำมาผนวกกรรวมเข้ากับข้อบ่งชี้งานวิชาการที่ได้จากการสังเคราะห์ขึ้น โดยการนำด้านที่มีเนื้อหาข้อบ่งชี้ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกันเพื่อให้ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการที่สังเคราะห์ขึ้นมาครอบคลุมข้อบ่งชี้การดำเนินงานวิชาการทั้ง 17 ด้าน ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 การรวมด้านข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ

ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ	ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	- การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ - การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ

ตาราง 2 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	- การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา - การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ - การพัฒนาห้องสมุด - การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน - การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3. การวัดผลและประเมินผล	- ไม่มี
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	- ไม่มี
5. การนิเทศการศึกษา	- การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
6. การแนะแนวการศึกษา	- การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น - การประสานความร่วมมือกับพัฒนางานวิชาการ
7. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	- ไม่มี

ผู้วิจัยได้ผนวกด้านที่มีขอบเขตและลักษณะงานที่สามารถสอดรับกันได้เข้าไว้ด้วยกันจนสรุปเป็นขอบข่ายงานการบริหารงานวิชาการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยขอบข่ายการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลและประเมินผล 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การแนะแนวการศึกษา และ 7) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ดังนี้

รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

หรรษา นิลวิเชียร (2547) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึงเป็นกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรใหม่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการจัดการศึกษา ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีแนวทางการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีงานวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เอง ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและ ลึกซึ่งมากสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนาดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษาศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้ปกครองพิการและการศึกษาทางเลือก เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอน และอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

3. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

จากแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้

สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การกำหนดหลักการการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ ต่าง ๆ การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศกำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายที่สอดคล้องกัน ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้ให้ความหมายของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่โรงเรียนจัดมวลประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความคาดหวัง

ทิศนา แคมณี (2549) ได้ให้ความหมายของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน สาระเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการกระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

จันทราณี สงวนนาม (2551) ได้อธิบายความหมายของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีหลักการและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี
3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่งและเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน
4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี
5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดมากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว
7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่
8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเองแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ

เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ (ทศนาแซมมณี, 2545)

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
7. ศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำการจัดการเรียนรู้เป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน
3. ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์หนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอน

จากแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยจัด

เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือ ช่วยเหลือกันแบบกัลยามิตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3) การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลประเมินผลได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายที่แตกต่างกัน ดังนี้

พิสณ พองศรี (2550) ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า การประเมินการเรียนรู้มีความสำคัญทั้งต่อผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้อง และช่วยในการจัดการศึกษา 8 ประการ ดังนี้

1. การจัดตำแหน่ง จะช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนมีความสามารถต่างกันอย่างไรบ้าง ในด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งนำไปใช้ประโยชน์ในการจำแนกผู้เรียน
2. การวินิจฉัย เป็นการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อหาสาเหตุ โดยพิจารณา วินิจฉัยว่าเพราะเหตุใดจึงได้ผลเช่นนั้น
3. การเปรียบเทียบพัฒนาการ โดยพิจารณาจากผลการประเมินก่อนระหว่าง และหลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการองกงามก้าวหน้าขึ้นเพียงใด
4. การตัดสินผลการเรียน เมื่อสิ้นการเรียนการสอนจะใช้ประโยชน์ในการตัดสินผลการเรียนทั้งในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้และในระดับที่สูงกว่า
5. การพยากรณ์ เป็นการนำผลการประเมินในปัจจุบันไปพยากรณ์อนาคตว่า ผู้เรียนมีความสำเร็จหรือควรเรียนอะไรที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการแนะนำเพื่อศึกษาต่อหรือ ประกอบอาชีพ
6. การปรับปรุงการเรียนการสอน ผลการประเมินสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนได้เพราะผลการประเมินที่พบว่าผู้เรียนยังไม่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ คาดหวัง อาจเกิดจากการจัดการเรียนการสอนไม่ดีไม่เหมาะสมหรือไม่คุณภาพเพียงพอ
7. การวิจัยสารสนเทศ จากการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ สามารถนำไปใช้เป็นฐานในการวิจัยทางการศึกษาหรือสาขาอื่น ๆ ได้
8. เป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้อง การประเมินเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดยเฉพาะผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแล้ว ทั้งครู ผู้บริหารต้นสังกัด ประชาชน ชุมชน สังคม ในการร่วมกันจัดการศึกษาให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวัดมาทำการพิจารณาตัดสินเป็นระบบ อย่างครอบคลุม เพื่อหาข้อสรุปด้วยคุณธรรม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคล ตามความมุ่งหมายเทียบและเปรียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น ๆ ส่วนการประเมินผลเป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำ แนวทางการปฏิบัติในด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารในด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

1. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
2. การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดประเมินผลของสถานศึกษา
3. วัดผลประเมินผลเทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน
4. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
5. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียนการสอนผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนและเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

จากแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปการวัดผลและประเมินผลได้ว่า การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้และการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินความสภาพจริงจากกระบวนการการปฏิบัติและผลงานจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์และผลการเรียน จากสถานศึกษาอื่นสถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สุกัญ เทียนทอง (2546) ได้อธิบายถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีขอบเขตอยู่ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพให้ครูมีความเป็นผู้นำทางวิชาการปฏิบัติหน้าที่ โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันทำให้ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และให้สามารถศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อันให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

รุ่งชัชดาพร เวชชาติ (2550) ได้นำเสนอแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษาที่ได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน ดังนี้ พจน์ สะเพียรชัย ได้สรุปว่าการวิจัย คือ วิธีแก้ปัญหาที่มีระบบแบบแผนเชื่อถือได้ เพื่อให้เกิดความรู้ที่เชื่อถือได้ ดังเช่น อนันต์ศรีโสภา ที่สรุปว่า การวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้จากปัญหาที่ชัดเจนอย่างมีระบบ โดยมีการทดลองสมมติฐานที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในเรื่องนั้น ๆ เพื่อนำไปพยากรณ์หรือสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงเมื่อควบคุมสิ่งหนึ่งใดให้คงที่

ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ว่าการวิจัย หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ความจริงที่มีระบบและวิธีการที่น่าเชื่อถือ เพื่อนำความรู้ความจริงที่นั้นไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาหรือก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครูผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา
 2. พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดการจัดการการหาเหตุผลในการตอบปัญหาการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ
 3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
 4. รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัย เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

จากแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือ ในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษาบุคคลรอบคร้วองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5) การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2543) ได้ให้ความหมายของการนิเทศไว้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการให้ความช่วยเหลือและนำส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้ให้ความหมายของการนิเทศไว้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ การทำความเข้าใจในภารกิจที่พึงปฏิบัติเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติงานในการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศ เป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งถึง และต่อเนื่อง เป็นระบบและกระบวนการ

3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปการนิเทศการศึกษาได้ว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอนในสถานศึกษาดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา

6) การแนะแนวการศึกษา

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2546) ได้ให้ความหมายการแนะแนวการศึกษาไว้ว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถที่จะช่วยให้ตนเอง ได้รู้จักและเข้าใจตนเองเข้าใจคนอื่นในสังคม สามารถปรับตัวเพื่อที่จะอยู่ร่วมกันได้ด้วยดีและช่วยให้ได้พัฒนาตนเองทุกด้าน จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของการแนะแนวมุ่งไปที่การช่วยเหลือผู้เรียนแต่ละคนให้สามารถแก้ปัญหาสามารถเลือกและสามารถตัดสินใจด้วยตนเองอย่างดี อย่างฉลาดที่สุด สามารถดำเนินชีวิตและปรับตัวตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างดีมีความสุข ความเจริญ และความก้าวหน้าในชีวิต

รุ่งชัยดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมายการแนะแนวการศึกษาไว้ว่า การแนะแนวเป็นกิจกรรมกระบวนการที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยการชี้แนะช่วยเหลือให้สามารถเข้ากับสิ่งแวดล้อมสังคมได้อย่างมีความสุข

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553) ได้ให้ความหมายการแนะแนวการศึกษาไว้ว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างฉลาด มีเหตุผล รู้จักป้องกันปัญหา วางแผนและพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2543) ได้สรุปหลักบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษา 10 ประการ ได้แก่

1. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบข่ายของการบริการงานแนะแนวเป็นอย่างดี มีความตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดบริการนี้ในสถานศึกษา พร้อมทั้งให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ เวลาที่จัดกิจกรรม กำลังคน อีกทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการแนะแนว
2. บุคลากรต่าง ๆ ในสถานศึกษาจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการบริการแนะแนวในสถานศึกษา พร้อมทั้งจะร่วมงานและในการริเริ่มโครงการ จะต้องให้บุคลากรในสถานศึกษา รับในการวางแผนงานด้วย
3. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการบริการแนะแนวอย่างชัดเจนและครอบคลุม ทั้งการป้องกัน การแก้ปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาของผู้เรียน
4. บริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ คือ บริการที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียน จะต้องมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อนที่จะวางโครงการและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
5. การบริการแนะแนวจะต้องจัดขึ้น เพื่อผู้เรียนทุกคนและทุกระดับชั้น

6. จะต้องมีการคัดเลือกบุคลากรที่จะมาดำเนินการแนะแนว โดยเลือกจากบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้งความรู้ ได้รับการฝึกอบรมโดยเฉพาะทางการแนะแนวและการให้คำปรึกษา ตลอดจนมีประสบการณ์และบุคลิกภาพที่เหมาะสม

7. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง รู้จักบริการแนะแนวในสถานศึกษา

8. มีการติดต่อประสานงานกับบุคลากรและสถาบันต่าง ๆ ที่จะส่งตัวผู้เรียนไปขอความช่วยเหลือ

9. บริการแนะแนวของแต่ละสถานศึกษาควรจะมีการกำหนดโครงสร้าง โดยเฉพาะของตนเอง เนื่องจากความต้องการบริการแนะแนวของผู้เรียนความพร้อมของบุคลากร ตลอดจนวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาแตกต่างกัน

10. จะต้องมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลกรต่าง ๆ ที่มีต่อการบริการแนะแนวในสถานศึกษาและมีการประสานงานไม่ก้ำก๋ายงานซึ่งกันและกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติในแนะแนวการศึกษา ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญโดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2. จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

3. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

4. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

5. คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมมาทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะกรรมการแนะแนว

6. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

7. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน

8. ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐ และเอกชน บ้าน ศาสนาสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

จากแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปการแนะแนวการศึกษาได้ ว่า การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายใน สถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน ดำเนินการ แนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ติดตามและประเมินผลการจัดการ ระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาหรือเครือข่ายแนะแนวในเขตพื้นที่ การศึกษา

7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2549) ได้ให้ความหมายการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหาร จัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่อง

อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ (2545) ได้ให้ความหมายการพัฒนา ระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมแนวปฏิบัติหรือ แผนงานที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ หรือเป็นกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า โดยมีเป้าหมายของ กิจกรรมหรือการกระทำที่วางไว้คือ ผู้ใช้บริการจะได้รับผลผลิตจากมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้ให้ความหมายการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ทำให้มั่นใจว่าผลผลิตนั้นมี มาตรฐานเป็นที่พอใจแก่ผู้ให้บริการในระดับสากล ซึ่งมีองค์ประกอบทำให้มีคุณภาพ แก้ไขปัจจัยตัว ป้อนกระบวนการและผลผลิต สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของ สถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามกระบวนการที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ ผลผลิตมี คุณภาพ ผู้รับบริการพึงพอใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความ ต้องการของชุมชน

2. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการ พัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมี ความสมบูรณ์เรียกใช้ง่ายสะดวก รวดเร็ว ปรับให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

3. จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

4. ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของ เดมมิ่ง (Deming Cycle)

5. ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง ด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

6. ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

7. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

จากแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบ โครงสร้างองค์การให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์ การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

แนวทางและการพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายของแนวทาง

หน่วยงานและนักวิชาการได้ให้ความหมายของแนวทางไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของแนวทางไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนวทาง

เปลื้อง ณ นคร (2554) ได้ให้ความหมายของแนวทางไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่ควรทำ

จากแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ความหมายของแนวทาง หมายถึง วิธีที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผู้เสนอได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติต่อไป

2. ความหมายของการพัฒนาแนวทาง

หน่วยงานและนักวิชาการได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ดังนี้

สนธยา พลศรี (2547) ได้ให้ความหมายการพัฒนาไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเตรียมการของมนุษย์ไว้ล่วงหน้า ในลักษณะของแผนและโครงการ แล้วบริหารจัดการให้เป็นไปตามแผนและโครงการจนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2550) ให้ความหมายว่าการพัฒนาไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Directed Change) หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า (Planned Change)

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญ

จากแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ความหมายของการพัฒนา หมายถึง กระบวนการ หรือวิธีการที่ส่งเสริมให้เกิดความรู้ความสามารถ มีทักษะในด้านต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองหรือการกระทำที่ผู้อื่นจัดให้

จากแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการ ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของแนวทางและการพัฒนาแนวทางได้ว่า การพัฒนาแนวทาง หมายถึง กระบวนการที่สร้างขึ้น เพื่อให้ส่งผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานให้มีลักษณะที่มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อนำไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน

3. ลักษณะที่ดีของแนวทาง

คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ (2544) ได้อธิบายลักษณะที่ดีของแนวทางไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง การศึกษาและการจัดทำเอกสารที่ประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นที่แสดงถึงเหตุผลสนับสนุนความถูกต้อง สมบูรณ์ของโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่ดี โดยโครงการที่ดี ได้แก่ โครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเมื่อปฏิบัติแล้วจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน

สุบิน อัสสุวรรณ (2544) ได้ให้ความเห็นถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทางไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง ข้อกำหนดหรือสิ่งที่ระบุไว้นั้นสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอวัตได้โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

วรรณรี ปทุมมาศ (2546) ได้ให้ความหมายของลักษณะที่ดีของแนวทางไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดของแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้นั้น สอดคล้องตรงกับความต้องการตามบริบทของสถานศึกษาที่นำไปปฏิบัติได้จริง

ศักดิ์ผจญ เริงใจ (2547) ได้ให้ความหมายของลักษณะที่ดีของแนวทางไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดที่ระบุไว้ในแนวทางนั้นสามารถปฏิบัติได้จริงภายใต้ บริบทของสถานศึกษาและชุมชน

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้ให้ความหมายของลักษณะที่ดีของแนวทางไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง สิ่งที่ระบุในแนวทางเป็นไปตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ภายใต้บริบทของสถานศึกษา

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปลักษณะที่ดีของแนวทางได้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดของแนวทางที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ภายใต้บริบทของสถานศึกษาที่นำไปปฏิบัติได้จริง

4. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษา มีขอบข่ายค่อนข้างกว้างขวาง การบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง วิชาการ ตลอดจนความสำคัญ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย และกระบวนการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้ เพื่อ เป็นผู้นำให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอ ไว้ดังนี้

พิชัย เสี่ยมจิตต์ (2541) ได้นำเสนอเกี่ยวกับหลักและกระบวนการบริหารวิชาการ ควรเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งต้องอาศัยความช่วยเหลือ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันความร่วมมือและความสามัคคี ดังนั้น กระบวนการบริหารงานวิชาการจึงควรมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ร่วมทีมงาน
2. ร่วมวางแผน
3. ร่วมศึกษาข้อมูล
4. ร่วมประชุมปรึกษาหารือ
5. ร่วมวิเคราะห์
6. ร่วมปฏิบัติการ
7. ร่วมติดตามและประเมินผล
8. ร่วมปรับปรุงและพัฒนา

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้นำเสนอเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาทางงานวิชาการอย่างมีคุณภาพต้องมีกระบวนการ ระบุปัญหา ลำดับความสำคัญของปัญหาค้นหาสาเหตุของปัญหา

วิเคราะห์ สาเหตุของปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา กำหนดแนวทางเลือกของการแก้ปัญหา โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นเหตุมีผล ใช้การตัดสินใจด้วยเครื่องมือทางคณิตศาสตร์ในกระบวนการดังกล่าว จะต้องมีการวางแผนในขั้นตอนต่าง ๆ มีการลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างมีระบบเป็นกระบวนการและผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้นำเสนอเกี่ยวกับหลักการบริหารงานวิชาการในเชิงพัฒนา งานวิชาการในสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท สามารถยกระดับให้สูงขึ้นได้ ด้วยความเอาใจใส่ดูแลของผู้บริหาร ทั้งผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งหากจะมอบหมายให้คนใดคนหนึ่งกระทำให้แทนนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ เพราะบุคคลที่มอบหมายไปนั้นเขาไม่มีอำนาจโดยตรงในการให้ทุนหรือโทษแก่ผู้สอน โดยหลักการบริหารงานวิชาการในเชิงพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสนใจที่จะใช้ประกอบเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ให้มีความเจริญก้าวหน้า และทันสมัยต่อการบริหารงานในสถานศึกษาของตนให้บรรลุความสำเร็จในด้านวิชาการต่อไป

การบริหารงานวิชาการ มุ่งให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกันกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยที่เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีภารกิจสำคัญได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การที่จะทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้น เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทาง ควรจัดให้มีการกำหนดระดับของการปฏิบัติในปัจจุบันจากสภาพที่ปฏิบัติอยู่นั้นมีสภาพของการปฏิบัติงานเป็นเช่นใด เพื่อที่จะได้วิเคราะห์ได้ว่าในขณะนี้สถานศึกษาจะใช้กระบวนการบริหารที่จะพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและตรงกับสภาพปัจจุบันมากที่สุด

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เป็นความต้องการของผู้บริหาร และครูผู้สอนในการพัฒนางานวิชาการ โดยใช้หลักการบริหารงาน วงจรคุณภาพเดิมมีง ที่นำทรัพยากรอันได้แก่บุคลากร งบประมาณ วัสดุ เครื่องมือและเครื่องจักร รวมถึงนำปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนางานมีประสิทธิภาพ ได้แก่ เวลา วิธีการ และความตระหนักของทีมงาน เพื่อให้เกิดเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอ หรือวิธีการแก้ไขอุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้งานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การกำหนดหลักการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ ต่าง ๆ การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศกำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของ ผู้เรียน จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือ ช่วยเหลือกันแบบกัลยามิตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. การวัดผลและประเมินผล การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินความสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงานจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์และผลการเรียน จากสถานศึกษาอื่นสถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือ ในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการ กับสถานศึกษาบุคคลครอบครัวองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การนิเทศการศึกษา การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอนในสถานศึกษาดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของ

สถานศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา

6. การแนะแนวการศึกษา การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน ดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาหรือเครือข่ายแนะแนวในเขตพื้นที่การศึกษา

7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การจัดระบบโครงสร้างองค์การให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ เป็นการจัดการด้านการพัฒนากระบวนการ หรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนหรือผู้รับบริการ โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลและประเมินผล 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การแนะแนวการศึกษา และ 7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วงจรคุณภาพเดมมิง

1. ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิง

วงจรคุณภาพ หรือที่เรียกกันในแวดวงวิชาการว่า วงจรเดมมิง หรือ วงจร PDCA ล้วนสื่อความหมายถึงสิ่งเดียวกัน นักวิชาการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพไว้ดังนี้

ฮิโตชิ (Hitoshi. 1998, อ้างถึงใน สมศักดิ์ สินธุระเวช. 2552) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพ หรือวงจรคุณภาพ Deming ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพ ซึ่งมิใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อให้เกิดการปรับปรุงด้วยการป้องกันมิให้เกิดของเสีย ซ้ำซ้อน เรื้อรัง พร้อมกับการยกระดับ

มาตรฐานให้สูงขึ้นในแต่ละรอบอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและอย่างมีการวางแผน PDCA มิใช่แค่วงแหวนที่แบนราบหากแต่เป็นขดลวดสปริงที่ม้วนสูงขึ้นเรื่อย ๆ

เดมมิ่ง (Deming. 2004, อ้างถึงใน สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2552) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพว่า หมายถึง การจัดการอย่างมีคุณภาพ เป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่าวงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจร Deming ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2555) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพ (PDCA: Plan Do Check Act) ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการทำงานที่เป็นวงจรซึ่งเสนอว่าการทำงานมี 4 ขั้นตอน คือ Plan: P การวางแผนการทำงาน Do: D การปฏิบัติตามแผน Check: C การตรวจสอบ และ Act: A การประเมินผล

นิคม สุวรรณรักษ์ (2563) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพ (PDCA) ไว้ว่าหมายถึง วงจรบริหารงานคุณภาพ ย่อมาจาก 4 คำ ได้แก่ Plan คือ การวางแผนจากวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด Do คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่วางไว้ Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินการในแต่ละขั้น Action คือ การปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่มีปัญหา หรือยังไม่มีปัญหา แต่ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า วงจรคุณภาพ หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการดำเนินงาน ทำให้การทำงานมีความเป็นระบบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan: P) การปฏิบัติ (Do: D) การตรวจสอบ (Check: C) และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A)

2. ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDAC) ตามแนวคิดของ Deming ปัจจุบันจัดเป็นกระบวนการสากลที่ทุกคนทราบกันดีและถือเป็นเครื่องมือการบริหารที่จัดเป็นแกนร่วมของการบริหารที่หลากหลายบนพื้นฐานเดียวกัน นักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้กล่าวถึงวงจรคุณภาพ (PDCA) ไว้ดังนี้

เดมมิ่ง (Deming. 2004, อ้างถึงใน สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2552) ได้ให้ความสำคัญของของวงจรคุณภาพ Deming ไว้ดังนี้ การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้นโดยหลักการที่ เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจร Deming ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหาจากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำให้ผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว แม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง แต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงานหรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริง จะทำให้ได้ข้อสรุปว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

กรมวิชาการ (2544) ได้ให้ความสำคัญของวงจรคุณภาพ ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
2. โรงเรียนมีทิศทางในการจัดการศึกษาที่ชัดเจนตามมาตรฐานกลางที่กำหนด โดยมีระบบบริหารคุณภาพ มีการทำงานที่เป็นมาตรฐานจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย มีการแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาที่สามารถตรวจสอบได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
3. ชุมชนมีความมั่นใจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เขาร่วมจัดการศึกษา และส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษา
4. สถานศึกษาและหน่วยงานที่รับผู้จัดการศึกษามีความมั่นใจและพึงพอใจในคุณภาพของผู้จบการศึกษา รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน

พงษ์กร พูลสมบัติ (2548) ได้ให้ความสำคัญของวงจรคุณภาพ Deming ไว้ว่า กระบวนการจัดการเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหาร ทั้งนี้ก็เพราะผู้บริหารไม่มุ่งเน้นกระบวนการ ทุกคนมุ่งไปทำงาน กิจกรรม คน โครงสร้าง แต่ไม่มุ่งที่กระบวนการ กระบวนการจัดการที่สถานศึกษา ควรจะนำมาใช้ในการบริหารคุณภาพ คือ การควบคุมคุณภาพโดยใช้วัฏจักรบริหารคุณภาพของ Deming ในกิจกรรมต่าง ๆ ทุกระดับการบริหารและการปฏิบัติ PDCA ย่อมาจาก Plan – Do – Check – Action แปลว่า วางแผน – ปฏิบัติ – ตรวจสอบ – ปรับปรุง ซึ่งต้องดำเนินการอย่างมีวินัย ให้ครบวงจรหมุนเวียนพัฒนาไปไม่มีหยุด ไม่มีหย่อน

สมาน ศรประสิทธิ์ (2548) ได้ให้ความสำคัญของวงจรคุณภาพ Deming ไว้ว่า เป็นการทำงานในแบบครบวงจรที่ครอบคลุมตั้งแต่กำหนดการทำงาน และจัดทำเค้าโครงของการทำงาน ควบคุมไปถึงการปฏิบัติงานตามแผนงานหรือนำเอาแผนที่ได้กำหนดไว้ไปปฏิบัติและครอบคลุมถึงการ

ควบคุม กำกับตรวจสอบ และติดตามประเมินผลในที่สุด ช่วยให้การบริหารของหน่วยงานนั้น มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนและรายละเอียดในการดำเนินงานที่ชัดเจน

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า วงจรคุณภาพ Deming มีความสำคัญเพราะเป็นสิ่งที่ใช้กำหนดทิศทาง กระบวนการในการจัดการศึกษา ผู้บริหารที่ได้นำ PDCA มาใช้ในการบริหารคุณภาพในสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จะช่วยทำให้สถานศึกษานั้นมีระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ได้ผลงานที่มีมาตรฐานตรงตามเป้าหมายกำหนด

3. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้วงจรคุณภาพเดมมิง

นักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอขั้นตอนการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ไว้ดังนี้

เดมมิง (Deming. 1986, อ้างถึงใน สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2552) ได้อธิบายเกี่ยวกับการจัดการอย่างมีคุณภาพว่า เป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบ เพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำให้ผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

แม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง แต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงาน หรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริงจะทำให้ได้ข้อสรุปว่า จะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ฮิโตชิ (Hitoshi. 1998, อ้างถึงใน สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2552) ได้อธิบายเกี่ยวกับการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพว่า เป็นกิจกรรมการปรับปรุงและการควบคุมที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปฏิบัติแก้ไข โดยการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และถ้าผลลัพธ์ไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้ จะมีการทบทวนแผนการเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น การควบคุมและการปรับปรุงสามารถอธิบายได้อีกแบบหนึ่งก็คือ การทำ การวางแผน การกระทำ การตรวจสอบ และการแก้ไขซ้ำอีก การทำตามวงจรคุณภาพอย่างตั้งใจและถูกต้อง จะช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงานเมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำ จะทำให้เกิดการปรับปรุงและระดับของผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อย ๆ และงานส่วนใหญ่จะกระทำซ้ำในสิ่งที่เคยทำมาก่อน ถึงแม้ว่างาน

นั่นจะดูเหมือนว่า เป็นงานใหม่ทั้งหมดก็ยังคงมีส่วนประกอบหลายส่วนที่เหมือนหรือคล้ายกับสิ่งที่เคยทำมาก่อน การปรับปรุงคุณภาพ ส่วนใหญ่ จะเป็นการพิจารณาวิธีการของงานที่กระทำซ้ำอย่างระมัดระวังและเป็นระบบ ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ตลอดจนมีการแก้ไขความไร้ประสิทธิภาพที่ค้นพบดังนี้

1. การวางแผน (Plan)

ในบรรดาส่วนประกอบทั้งสี่ส่วนของวงจรคุณภาพนั้น ควรพิจารณาการวางแผนเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าส่วนอื่นไม่มีความสำคัญ เพียงแต่ว่าส่วนการวางแผน จะเป็นส่วนที่ทำให้ส่วนอื่นสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าแผนการไม่เหมาะสมจะมีผลทำให้ส่วนอื่นไร้ประสิทธิภาพตามไปด้วย แต่ถ้ามีการเริ่มต้นวางแผนที่ดี จะทำให้มีการแก้ไขน้อยและกิจกรรมจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผน ในการปรับปรุงเป็นการลดช่องว่างระหว่างสิ่งที่ต้องการให้เป็นกับสิ่งที่เป็นอย่างจริง และกิจกรรมการปรับปรุงที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้อง มีมุมมองที่แม่นยำในทั้งสองสิ่ง เปรียบเสมือนการสร้างบ้านบนพื้นทราย ไม่ว่าจะออกความพยายามเพียงใดก็ตาม ถ้าภาพในมุมมองของสถานการณ์ที่ต้องการและสถานการณ์จริงไม่ชัดแล้ว ก็จะได้ผลลัพธ์กลับมา ดังนั้น จึงควรที่จะสร้างวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์และการจำแนกปัญหา การตั้งเป้าหมาย เข้าใจถึงข้อจำกัดและขอบเขต รวมถึงการนำมาพิจารณา มองถึงวิธีการปรับปรุงที่เป็นไปได้ ตัดสินใจถึงแผนปฏิบัติการ กำหนดวิธีสำหรับตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ที่ได้

การพัฒนาแผน โดยปกติปัญหาที่ถูกนำมาแก้ไขเพื่อปรับปรุงนั้นจะประกอบด้วยสาเหตุหลายประการ ในการแก้ปัญหานี้อย่างเป็นระบบ ผู้นำขององค์กรต้องทำการจัดทำและพัฒนาแผนการปรับปรุง และการพัฒนาแผนประกอบด้วย การกำหนดกิจกรรมพื้นฐานที่ต้องการปรับปรุงอย่าง ชัดเจนแยกกิจกรรมออกตามโครงสร้างองค์กร กระจายส่วนย่อยของกิจกรรมพื้นฐานไปตามฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กรกำหนดวิธีการประเมินความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน บุคคลที่มีตำแหน่งสูงสุดในองค์กร ควรเป็นผู้ตัดสินใจในการมอบหมายงานและวิธีการประเมินผล โดยผ่านการพบปะสนทนากับแต่ละฝ่ายในองค์กร

ในทำนองเดียวกัน หัวหน้าฝ่ายงานแต่ละฝ่ายต้องออกแบบและพัฒนาแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้รับมอบหมาย โดยแผนการจะได้รับการกระจายออกเป็นลำดับลงมา ทั้งองค์กรด้วยวิธีนี้ และจะถูกพัฒนาอย่างเหมาะสมในแต่ละระดับในโครงสร้างองค์กร จนกระทั่งถึงระดับที่ไม่จำเป็นต้องกระจายลงอีกต่อไป ขั้นตอนสุดท้ายคือการตัดสินใจของบุคลากรที่ต้องทำงานทรัพยากรที่ต้องการ และตารางเวลาที่ต้องปฏิบัติตาม และทำแผนการพัฒนาให้อยู่ในรูปของเอกสารทั้งหมดอย่างละเอียด ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีการสื่อสารแผนการได้อย่างแม่นยำที่สุด

ขณะที่สร้างแผนการควรมีความระมัดระวังในแนวทางที่มีส่วนช่วยในการสร้างแผนการอย่างถูกต้อง ประกอบด้วย ขณะที่สร้างแผนการจะต้องมีการชี้แจงให้ชัดเจนถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากรและเวลาที่มี รวมทั้งต้องหาวิธีการทั้งหมดที่เป็นไปได้ภายใต้ข้อจำกัดเหล่านี้ อาจมีการผ่อนปรนข้อจำกัดเหล่านี้บ้าง หลังจากมีการพิจารณาข้อเสนอแนะทั้งหมดแล้ว ต้องทำการเลือกวิธีการที่ดีที่สุดเป็นแผนการปฏิบัติ ต้องมีการพัฒนาระเบียบวิธีการในการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์เพื่อดูว่า แผนการมีประสิทธิภาพและมีการกระทำตามแผนและประสานกันกับแผนการเริ่มแรกหรือไม่ ต้องมีการรวบรวมสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอและจัดอย่างเป็นระบบตลอดจนมีการนำมาใช้งานอย่างเต็มที่ในการวางแผนงาน ต้องมีการพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องกระทำกับสิ่งที่น่ากระทำ ทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัดและเป็นไปไม่ได้ที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างในเวลาเดียวกัน ต้องพยามความสมดุลระหว่างเป้าหมายกับทรัพยากร การตั้งเป้าหมายที่สูงเกินไปเป็นการสวนทางกับการเพิ่มผลผลิต จะต้องมีการสร้างระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสื่อสารเป้าหมายของแผนการไปสู่ทุกส่วนขององค์กร ทรัพยากรทางด้านวัสดุ อาจมีจำกัดแต่ความสามารถของมนุษย์มีไม่จำกัด ดังนั้น จึงมีทางเป็นไปได้เสมอในการปรับปรุง ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาความสามารถของมนุษย์อย่างสม่ำเสมอ

2. การลงมือปฏิบัติ (Do)

เพื่อให้มั่นใจว่า มีการนำแผนการมาปฏิบัติอย่างถูกต้อง จึงจำเป็นต้องมีขั้นตอนในการสร้างความมั่นใจว่า ฝ่ายที่รับผิดชอบในการนำแผนการไปปฏิบัติได้รับทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนการนั้น ๆ การสร้างความมั่นใจว่ามีการติดต่อสื่อสารไปยังฝ่ายที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ เพื่อการนำแผนการนั้น ๆ มาปฏิบัติ และการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในเวลาที่เป็น

3. การตรวจสอบ (Check)

เมื่อทำการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน ต้องมีการประเมินการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ และตัวแผนการเองมีความเหมาะสมหรือไม่

การที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เป็นเพราะไม่ปฏิบัติตามแผนการ ความไม่เหมาะสมของแผนการ หรือจากทั้งสองประการรวมกัน เป็นเรื่องที่จะต้องหาว่าสาเหตุมาจากประการไหน เนื่องจากการปฏิบัติการแก้ไขจะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ถ้าความล้มเหลวมาจากแผนการไม่เหมาะสม อาจเป็นผลมาจากสาเหตุความผิดพลาดในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ การเลือกเทคนิคที่ใช้ผิดเนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอและมีความรู้ในขั้นตอนการวางแผนไม่เพียงพอ การประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติตามแผนผิดพลาด หรือประเมินความสามารถของบุคลากรที่ต้องนำแผนมาใช้ผิดพลาด

ถ้าความล้มเหลวมาจากการไม่ปฏิบัติตามแผน อาจเป็นผลมาจากสาเหตุขาดความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุง การติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสมและมีความเข้าใจในแผน

ไม่เพียงพอ การให้การศึกษาและการฝึกอบรมไม่เพียงพอ ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้นำและการประสานงานระหว่างการปฏิบัติ หรือการประเมินทรัพยากรที่ต้องใช้น้อยเกินไป

4. การปฏิบัติการแก้ไข (Act)

ขณะเมื่อทำการปฏิบัติการแก้ไขมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแยกแยะให้ชัดเจน ระหว่างการกำจัดปรากฏการณ์หรืออาการของปัญหาและการกำจัดสาเหตุ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ว่ามีงานจำนวนมากมายที่ให้เป็นประจำในงานชนิดนี้ การกำจัดแค่อาการไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาที่มีอยู่ เป็นเพียงแค่การเลื่อนการแก้ปัญหาออกไปเท่านั้น ดังนั้น ถ้าความล้มเหลวมาจากการวางแผนที่ไม่เหมาะสม การทบทวนแผนการเท่านั้น ไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหา ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการวางแผน โดยการหาปัจจัยที่ไม่เหมาะสม สาเหตุของการวางแผนและทำการปฏิบัติการแก้ไขความก้าวหน้าของการปรับปรุงจะเกิดขึ้นได้ โดยการกำจัดสาเหตุมิใช่กำจัดอาการ และเมื่อไม่สามารถบรรลุถึงเป้าที่วางไว้ ควรมีการวิเคราะห์สาเหตุและมีการทบทวนแผนการดังเช่นที่กล่าวมา ในหัวข้อการตรวจสอบ สาเหตุอาจมาจากตัวแผนการที่ไม่เหมาะสมหรือมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้น เพื่อทำการปรับปรุง ต้องมีการชี้บ่งสาเหตุแห่งความล้มเหลวอย่างถูกต้องและมีการเปลี่ยนแปลงแผนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ควรมีการวางแผนการปรับปรุงคุณภาพเป็นรายปีและมีการทบทวนทุกปีเพื่อให้มั่นใจว่าแผนการดังกล่าวมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

บ๊องร มธูรสสุวรรณ (2542) ได้เสนอขั้นตอนการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ Deming (Deming Cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การจัดทำและวางแผน (Plan)

1.1 ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน แล้วกำหนดหัวข้อควบคุม (Control Items) ซึ่งตามปกติ ได้แก่ Q-C-D-M-E (Quality Cost Delivery Safety Morale Environment)

1.2 กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ

1.3 กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การปฏิบัติตามแผน (Do)

2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้น ด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง

2.2 ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด

2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

3. การติดตามประเมินผล (Check)

3.1 ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทางงานมาตรฐานหรือไม่

3.2 ตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้ (ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่

3.3 ตรวจสอบว่า (หัวข้อควบคุม) ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

4. การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน (Act)

4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข

4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำขึ้นอีก

4.3 ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้นำเสนอกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) การบริหารงานให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักเข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม และในการดำเนินการควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงาน หลังจากนั้นบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบและร่วมกันปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การเตรียมการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งควรมีการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ โดยการเตรียมการที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยสร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ ทักษะ

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อร่วมมือกับผู้บริหารสถานศึกษาในการประสาน กระตุ้น กำกับ ดูแลให้บุคลากรภายในสถานศึกษา และบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมกันดำเนินการ

2. การดำเนินการ ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินการตามแผนการตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันในทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวางแผน (P)

การวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ และควรวางแผนการประเมินผลไปพร้อมกันด้วยเพื่อใช้กำกับตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนเพียงใด โดยมีการตั้งเป้าหมายว่าจะประเมินเรื่องใด ใช้วิธีการรูปแบบอย่างไร ในการรวบรวมและวิเคราะห์

ข้อมูลแผนการประเมินผลที่ดีควรสอดคล้องเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานตามปกติใน ชีวิตประจำวัน ของผู้บริหาร ครูและผู้เรียน ซึ่งมีขั้นตอนการวางแผน ดังนี้

2.1.1 การกำหนดเป้าหมาย

การวางแผนควรจะเริ่มจากการกำหนดเป้าหมาย ที่แสดงถึง คุณลักษณะหรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งควรระบุให้ชัดเจนในธรรมนูญ สถานศึกษาและใช้เป็นหลักหรือทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา หลังจากนั้นก็จัดทำ แผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา ซึ่งควร ครอบคลุมคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้เรียนที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการ หลักสูตรและการ เรียนการสอน ทรัพยากร สภาพแวดล้อมการประเมินผล การกำกับตรวจสอบ และการรายงาน

2.1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย

การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายจะช่วยให้การวางแผนมี ประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะสถานศึกษาจะได้ทราบว่าเป้าหมายต่าง ๆ ที่ต้องการนั้น เป้าหมายใด สำคัญมากน้อยกว่ากันเพียงใด เพื่อกำหนดกิจกรรม บุคลากร ทรัพยากร และช่วงระยะเวลาที่จะ ดำเนินการในการพัฒนาเป้าหมายนั้น ๆ ให้เหมาะสม

2.1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงาน

การกำหนด แนวทางหรือวิธีปฏิบัติงาน คือ การนำเป้าหมายที่มีลักษณะเป็นความคิดเชิงนามธรรม มาทำให้เป็น รูปธรรมในทางปฏิบัติ โดยคิดโครงการหรือกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ รวมทั้ง กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จหรือตัวบ่งชี้ให้มีความชัดเจนด้วย

2.1.4 การกำหนดระยะเวลาในการทำแผน

ควรมีการกำหนด ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในแผนด้วยการกำหนด ระยะเวลาจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เพราะผู้ปฏิบัติจะได้ทราบว่างานใดควรจะต้อง ดำเนินการให้เสร็จเมื่อไร ต้องเร่งดำเนินการก่อน หรืออาจรอได้ และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร หรือ ผู้ที่ทำหน้าที่กำกับดูแล จะได้ติดตามงาน ได้ว่ามีความก้าวหน้าตามแผนเพียงใด

2.1.5 การกำหนดงบประมาณ

ควรคิดงบประมาณที่จะต้องใช้ในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้ง ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนอย่าง รอบคอบและให้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด โดยคำนึงถึงความพอเพียงและความเหมาะสม ระหว่างรายรับรายจ่ายเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมีการใช้งบประมาณอย่าง คุ่มค่า

2.1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบ

การกำหนดผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการดำเนินการแต่ละขั้นตอน หรือในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้แผนดังกล่าวสามารถดำเนินการให้ บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดไว้ในแผนให้ชัดเจนว่าเรื่องใดจะเป็นหน้าที่ความ รับผิดชอบใครบ้าง

2.2 การปฏิบัติตามแผน (D)

2.2.1 เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคคล ก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติม ตลอดเวลา

2.2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การ ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 กำกับ ติดตาม (Monitoring) ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม ราย หมวด ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน

2.2.4 ให้การนิเทศ

ในระหว่างปฏิบัติงานผู้บริหารต้องกำกับและติดตามว่าเป็นไปตาม เป้าหมาย หรือแผนที่กำหนดไว้ หรือมีปัญหาหรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผนหรือมีปัญหาจะได้ให้การ นิเทศ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารควรให้การนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การประเมินตนเอง และทักษะในด้านต่าง ๆ โดย ผู้บริหารอาจให้การนิเทศเอง หรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญแต่ละด้านมาทำงานนิเทศ หรือส่งบุคลากรไปฝึกอบรม

2.3 การตรวจสอบประเมินผล (C)

การประเมินผล เป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะ ทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการทำงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพียงใดต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารและครูที่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพอย่าง ถูกต้องจะตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผล ไม่กลัวการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมิน ตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งเพื่อการพัฒนา ไม่ใช่การตัดสินถูก-ผิด ไม่ใช่การประเมินเพื่อประเมิน และไม่ใช่เรื่องที่ยาก ไม่ต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมินมากมาย แต่เป็นการประเมินในงานที่ทำ อยู่เป็นประจำเครื่องมือที่ใช้ อาจเป็นสิ่งที่มียอยู่แล้วโดยไม่ต้องสร้างขึ้นใหม่ และในระหว่างที่ สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณา ว่าการดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายหรือมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ที่ กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่ เพียงใด มีจุดอ่อน จุดแข็งประการใด มีส่วนใดที่ จะต้องปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดมากที่สุด และเมื่อสิ้นภาค

เรียนหรือสิ้นปีการศึกษา ก็จะต้องมีการประเมินสรุปรวม เพื่อนำมาพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

2.3.1 การวางกรอบการประเมิน

คณะกรรมการควรประชุมร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องในการวางกรอบการประเมิน เพื่อกำหนดแนวทางในการประเมินว่าจะประเมินอะไร ใครเป็นผู้ประเมิน และมีรูปแบบในการประเมินเป็นอย่างไร กรอบการประเมินควรจะต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายคุณภาพหรือมาตรฐานการศึกษาที่ระบุในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ เพื่อกำหนดว่าควรประเมินอะไร เรื่องใด มีอะไรเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมาย ต่อจากนั้นจึงพิจารณาต่อไปว่า ตัวบ่งชี้เหล่านั้นจะต้องใช้ข้อมูลอะไร แล้วสำรวจดูว่าสถานศึกษามีข้อมูลนั้นแล้วหรือยัง จะนำมาใช้ได้หรือไม่ ถ้ามีข้อมูลอยู่แล้ว ก็ไม่ต้องเก็บข้อมูลใหม่ ถ้ายังไม่มีข้อมูลหรือมีแต่เป็นข้อมูลที่ล้าสมัย ก็ต้องเก็บใหม่ โดยพิจารณาว่า ข้อมูลที่ต้องการนั้นจะใช้เครื่องมือชนิดใด จะเก็บข้อมูลจากใคร จะวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร รวมทั้ง กำหนดเกณฑ์การประเมิน ช่วงเวลาและผู้รับผิดชอบในการประเมิน เพื่อสะดวกในการกำกับติดตามงานของคณะกรรมการและผู้บริหาร

2.3.2 การจัดหา จัดทำเครื่องมือ

คณะกรรมการควรประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลว่า จะใช้เครื่องมือชนิดใด หลังจากนั้นก็จะหาหรือจัดทำเครื่องมือ การประเมินผลภายในอาจใช้เครื่องมือได้หลากหลาย การกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ต้องให้เหมาะสมกับลักษณะของตัวบ่งชี้ที่จะวัดเครื่องมือที่กำหนดสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลนั้น ไม่จำเป็นต้องจัดทำใหม่ทั้งหมด ให้สำรวจดูว่ามีเครื่องมือดังกล่าวแล้วหรือยัง ถ้ามีอยู่แล้วและเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน ก็สามารถนำไปใช้ได้เลย แต่ถ้ายังไม่ได้มาตรฐานก็ต้องพัฒนาและปรับปรุงให้มีคุณภาพ โดยการนำไปทดลองและปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง ในกรณีที่สถานศึกษาสำรวจแล้วพบว่า ยังไม่มีเครื่องมือจำเป็นต้องสร้างเครื่องมือใหม่ แล้วจึงนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ แล้วนำผลมาปรับปรุงก่อนใช้จริง การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือ จะต้องคำนึงถึงความสามารถในการวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยอาจนำเครื่องมือไปทดลองใช้ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ว่าได้ผลตรงกับความเป็นจริงตามการสังเกตของครูหรือไม่

2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลนั้น หากข้อมูลใดมีอยู่แล้วในสถานศึกษาไม่ควรจัดเก็บใหม่ ให้นำข้อมูลที่มีอยู่แล้วมาประมวลผล วิเคราะห์ แล้วนำไปใช้ได้เลย หรือจัดเก็บข้อมูล ให้สอดคล้องกับการทำงานปกติของสถานศึกษาให้มากที่สุด

2.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษานั้น ผู้รับผิดชอบควรร่วมกันพิจารณากรอบการวิเคราะห์ว่า ข้อมูลแต่ละประเด็นจะวิเคราะห์ในระดับใด ระดับบุคคล ระดับห้องเรียนหรือระดับภาพรวมของสถานศึกษา ใครเป็นผู้วิเคราะห์ วิเคราะห์ในช่วงเวลาใด เพื่อจะได้นำผลมาใช้ ความหมายผลการประเมิน จะต้องกำหนดเกณฑ์ในการตัดสิน โดยคณะกรรมการจะต้องร่วมกันกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา ด้วยการพิจารณาข้อมูลผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถานศึกษา ประกอบกับเกณฑ์ของที่อื่นว่าเป็นอย่างไร เพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตัดสิน และเนื่องจากการประเมินตนเองเป็นการประเมินเพื่อพัฒนา ดังนั้น เกณฑ์การประเมินควรจะดูพัฒนาการของสถานศึกษาด้วยในช่วงแรก อาจกำหนดเกณฑ์ที่คิดว่าสถานศึกษาทำได้ไปก่อน เพื่อให้มีกำลังใจในการทำงานแล้วค่อย ๆ ปรับให้สูงขึ้น เมื่อสถานศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินแล้ว สถานศึกษาก็สามารถแปลความหมายของข้อมูลได้ว่าเรื่องใดมีผลการประเมินเป็นอย่างไร

2.3.5 การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการประเมินตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว ก็จะต้องมีการตรวจสอบกระบวนการและผลการประเมินว่า มีความเหมาะสม ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงใด ซึ่งผู้เกี่ยวข้องควรมีการประชุมร่วมกันเป็นระยะ ๆ โดยผู้บริหารควรมีการติดตามตรวจสอบในระหว่างการณ์เทศ และประชุมร่วมกับคณะกรรมการเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้องและเชื่อถือได้

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A)

เมื่อบุคลากรแต่ละคน แต่ละฝ่ายมีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ส่งผลให้กับคณะกรรมการที่รับผิดชอบ ซึ่งจะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หัวหน้าหมวด ผู้บริหาร เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองต่อไป สำหรับการเผยแพร่ผลการประเมิน อาจใช้วิธีจัดประชุมครูภายในสถานศึกษา จัดบอร์ด หรือจัดทำรายงานผลการประเมินฉบับย่อแจกบุคลากร และผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไป รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการ ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้

2.4.1 การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร

ในระหว่างการทำงานและมีการตรวจสอบประเมินผลทั้งในระดับรายบุคคล หรือระดับชั้น/หมวดวิชา ผู้บริหารและบุคลากรสามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงานของตนเองและปรับปรุงแผนการดำเนินงานได้เลย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.4.2 การวางแผนในระยะต่อไป

การนำผลการประเมินไปใช้จัดทำแผนในภาคเรียนหรือปีการศึกษาต่อไป ควรมีการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษา หาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาต่อไป และวิธีการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงสามารถทำได้ง่าย ๆ โดยเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลต่างที่เกิดขึ้นจะสะท้อนสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุง เมื่อทราบจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษาแล้ว จะต้องนำมาร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อป้องกันและปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นจึงระดมความคิดจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาช่วยกันหา วิธีแก้ปัญห และผลการประเมินอาจชี้จุดที่สถานศึกษาต้องทำการปรับปรุงหลายประการ ซึ่งสถานศึกษาไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้พร้อมกัน ต้องกำหนดลำดับความสำคัญว่าปัญหาอะไร จำเป็นต้องพัฒนา ก่อน เพื่อนำมาวางแผนปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิบัติงาน และจัดทำโครงการหรือ กิจกรรมในภาคเรียนหรือปีการศึกษาต่อไป

2.4.3 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

ถ้าสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ได้สะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน ก็จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงาน และประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเมื่อหน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมินสถานศึกษาก็พร้อมที่จะนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศที่ผู้ประเมินต้องการได้ง่ายขึ้นในทุก ๆ ด้าน และการดำเนินงานประเมินผลของสถานศึกษาไม่ได้สิ้นสุดเพียงแค่ทำการประเมินตนเองเพียงครั้งเดียวแล้วหยุดเลยแต่ต้องทำตลอดเวลา ผลการประเมินที่จัดทำเสร็จแล้วถือเป็นข้อมูลที่แสดงถึงสภาพการดำเนินงานในขณะนั้นซึ่งต้องมีการตรวจสอบใหม่ว่าการดำเนินงานในช่วงต่อไป สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษาอย่างไร การพัฒนาปรับปรุงตนเองจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่มีที่สิ้นสุด

จรัส นองมาก (2545) ได้กล่าวถึงการนำวงจรคุณภาพ (PDCA) มาใช้ในสถานศึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P)

การวางแผนหรือการจัดทำแผนเป็นการเตรียมการอย่างฉะฉานรอบคอบในการปฏิบัติงาน เป็นการเตรียมการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคน เกี่ยวข้องกับงาน และเกี่ยวข้องกับทรัพยากรต่าง ๆ ของหน่วยงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งผู้ปฏิบัติงานทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นงานใหญ่หรืองานเล็ก มากน้อยแค่ไหน ต้องอาศัยการวางแผนหรือการเตรียมการเพื่ออนาคต เพื่อช่วยให้สามารถทำงานได้ดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวางแผนปฏิบัติงานจึงเป็นการกำหนดรายละเอียด เพื่อการทำงานในอนาคต

ของสถานศึกษาโดยรวม และระบบการวางแผนในการทำงานจะก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย โดยเฉพาะในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 การทำงานมีจุดหมาย เพราะได้เตรียมการแก้ปัญหาล่วงหน้าไว้แล้ว
 - 1.2 สามารถตรวจวัดความสำเร็จ และประเมินผลการดำเนินงานได้เป็นระยะ ๆ และหากพบปัญหาหรืออุปสรรคก็สามารถปรับแก้ได้ทันที่
 - 1.3 ใช้ทรัพยากรได้อย่างประหยัด และคุ้มค่า
 - 1.4 ทำให้เกิดการประสานงานภายในหน่วยงาน
 - 1.5 ช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจและทำให้เกิดการกระจายอำนาจ
- รับผิดชอบ

2. การปฏิบัติตามแผน (Do-D)

การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผน แผนงาน หรือโครงการของแต่ละคน ตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต่างปฏิบัติตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้วในงานของตนเองที่ต่างก็มุ่งเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา ฝ่ายบริหารสถานศึกษาจะทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรฝ่ายปฏิบัติทั้งที่รับผิดชอบงานเฉพาะตัวหรืองานเป็นกลุ่มได้ปฏิบัติงานโดยราบรื่นมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน หากจำเป็นต้องมีผู้นิเทศ แนะนำ เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น ก็เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคอยสอดส่อง ดูแล และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา

จุดบกพร่องของการดำเนินงานของสถานศึกษาในขั้นตอนนี้ คือ เมื่อได้มีการวางแผนการดำเนินงานไว้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นไปในรูปของแผน แผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ ที่จัดเป็นรูปเล่มสวยหรู แต่ไม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจังสมกับที่ได้ทุ่มเททรัพยากรอย่างมากมาเพื่อการนี้ บางแห่งวางแผนไว้อย่าง แต่ปฏิบัติจริงเป็นอีกอย่าง หรือบางแห่งมีการนำไปใช้เหมือนกัน แต่เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดการกำกับติดตาม หรือประสานงาน ทำให้ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ในการปฏิบัติตามแผน ถ้าเป็นสถานศึกษาที่มีปริมาณงานมาก มีบุคลากรมาก จำเป็นจะต้องมีระบบงานที่ตรวจสอบได้ว่าในห้วงเวลาหนึ่ง ๆ ใครกำลังทำโครงการอะไรอยู่และในขณะเดียวกัน จะต้องมีการนิเทศ เพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานในเรื่องไหน ขั้นตอนใดยังล่าช้าหรือทำไม่ถูกต้องก็สามารถช่วยเหลือในการปรับปรุง แก้ไข หรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้ทันที่

3. การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C)

การตรวจสอบและประเมินผล เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการ

ทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน

การตรวจสอบและประเมินผล เป็นการหาข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางาน กิจกรรมนี้ จึงถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนางาน ถ้าทำงานโดยไม่มุ่งหวังที่จะทำให้ดีขึ้นต่อไปก็คงไม่ต้องตรวจสอบและประเมินผลให้เสียเวลา แต่ในวัฏจักรของการทำงาน เราต้องการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้งานดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา จึงต้องใช้ผลจากการตรวจสอบและประเมินเป็นข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานต่อ ๆ ไป ซึ่งในการดำเนินงานในการตรวจสอบและประเมินผล มีกิจกรรมที่ควรปฏิบัติมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การระบุสภาพความสำเร็จของงานในช่วงเวลาที่จะตรวจสอบ โดยปกติแล้วในการปฏิบัติงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า จะมีข้อมูลที่บอกให้เรารู้ว่า งานนั้นมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายอะไรบ้าง มากน้อยแค่ไหน ภายในระยะเวลาตามที่วางแผนไว้ ในการระบุความสำเร็จของงานในขั้นตอนนี้ก็ต้องดูช่วงเวลาที่จะทำการตรวจสอบ

2. การตรวจสอบวัดผลการดำเนินงานเป็นการตรวจวัดผลการปฏิบัติงานจริง ๆ ณ วันที่ทำการตรวจสอบ ว่าสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ในการตรวจวัดก็อาศัยเครื่องมือและวิธีการในการตรวจวัดที่แตกต่างกัน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การทดสอบเป็นลายลักษณ์อักษร การดูผลการปฏิบัติงานจริง เป็นต้น

3. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ เพื่อตีค่าการดำเนินงานว่า ดี มีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด โดยการเปรียบเทียบผลจากการวัด (Measurement) กับเกณฑ์ (Criteria) ก็คือหลักของการประเมิน (Evaluation) โดยทั่วไป การประเมินกรณีนี้ อาจกล่าวได้ว่า สภาพความสำเร็จของงานถือเป็นเกณฑ์ ผลการดำเนินงานถือเป็นการวัด ดังนั้น เมื่อจะทำการประเมินเรื่องใด ก็ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งสองอย่างของการประเมิน คือ เกณฑ์ และผลจากการตรวจวัด ถ้าองค์ประกอบทั้งสองอย่างไม่ครบถ้วนก็ไม่สามารถจะประเมินได้

4. การเสนอแนะ เป็นการเสนอข้อคิดเห็นของผู้ตรวจสอบและประเมินจากผลการประเมินในข้อ 3 เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปรับปรุงแก้ไข ทำให้การดำเนินงาน ในเรื่องนั้นเป็นผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือ ถ้าผลการประเมินว่าดี มีความเหมาะสมอยู่แล้ว ก็อาจจะยกย่องชมเชย หรือให้กำลังใจผู้ปฏิบัติหรือปรับเป้าหมายการดำเนินงานให้สูงขึ้น ให้อีกขึ้น ถ้าผลการประเมินยังไม่ดี ยังไม่เหมาะสม ก็อาจจะเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เพิ่มคน เพิ่มอุปกรณ์ หรือแนะนำวิธีปฏิบัติที่คิดว่าเหมาะสม ซึ่งข้อมูลจากการชี้แนะของผู้ประเมิน จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

4. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A)

การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และ ประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่า งานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็ต้อง เร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวัง ไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่า งานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ในการดำเนินงานต่อไป ก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น จะได้เป็นการท้าทายผู้ปฏิบัติ จึงเห็นได้ว่าการปรับปรุง การ ปฏิบัติงาน สามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นที่ทำมาแล้วประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ผล จากการปฏิบัติในลักษณะนี้ ก็จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไป ในทางที่ดี ที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา

ปัญหาที่พบเห็นอยู่ในสถานศึกษาขณะนี้ก็คือ ไม่ได้มีการปรับปรุงการ ดำเนินงานจากผลของการตรวจสอบกันอย่างจริงจัง หลายเรื่องที่ได้มีการประเมินผลการดำเนินงาน พบข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว แต่ก็ยังทำใหม่อยู่เช่นเดิม ผู้มีอำนาจที่พอจะผลักดันให้มีการปรับปรุง แก้ไขก็ไม่เห็นความสำคัญของข้อเท็จจริงที่ได้จากการประเมิน หรือเมื่อมีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลง ตำแหน่งผู้บริหาร การดำเนินงานของสถานศึกษาก็มีการกำหนดงานใหม่ บางเรื่องก็แตกต่างไปจากที่ เคยปฏิบัติเดิมกระบวนการที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้เกิดความต่อเนื่อง จึง ไม่ประสบผลสำเร็จ

สมศักดิ์ สีนุระเวช (2552) ได้นำเสนอจุดหมายที่แท้จริงของวงจรคุณภาพ (PDCA) ว่า เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพ นั้นมีใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบน ออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงใน แต่ละรอบของ PDCA อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีการวางแผน PDCA ที่ม้วนได้สูงขึ้นเรื่อย ๆ

วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA มีภารกิจหลัก 4 ขั้นตอน

- ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P)
- ขั้นที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do-D)
- ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check-C)
- ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A)

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ แผนที่ดีควรมี ลักษณะ 5 ประการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง (Realistic)
2. สามารถเข้าใจได้ (Understandable)
3. สามารถวัดได้ (Measurable)
4. สามารถปฏิบัติได้ (Behavioral)

5. สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ (Achievable)

วางแผนที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาให้ชัดเจน
2. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
3. กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจน

และถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติ (Do) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ

1. การวางแผนกำหนดการ

- 1.1 การแยกกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ
- 1.2 กำหนดเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง
- 1.3 การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ

2. การจัดการแบบแมทริกซ์ (Matrix Management) การจัดการแบบนี้

สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาได้ และเป็นวิธีช่วยประสานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ

3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

- 3.1 ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ
- 3.2 ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม
- 3.3 พัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ
2. รวบรวมข้อมูล
3. การทำงานเป็นตอน ๆ เพื่อแสดงจำนวน และคุณภาพของผลงานที่ได้รับในแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้

4. การรายงานจะเสนอผลการประเมิน รวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว

- 4.1 รายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์
- 4.2 รายงานแบบอย่างไม่เป็นทางการ

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่า เกิดข้อบกพร่องขึ้น ทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาดตามลักษณะปัญหาที่ค้นพบ

1. ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ
2. ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกันเพื่อมิให้ความผิดปกตินั้น เกิดขึ้นซ้ำอีกในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้

2.1 การย่นย่อ

2.2 การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน

2.3 การประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน

จากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับการใช้วงจรคุณภาพ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) เริ่มจากการวางแผน (Plan: P) ด้วยวิธีการกำหนดขอบข่ายงาน สรรวจ วิเคราะห์จัดทำแผน จัดทำคำสั่ง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการดำเนินงานตลอดเวลาตามขอบข่ายงานภายในห้วงเวลาที่กำหนดในแผน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A) เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้า การบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง เป็นการทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน มีการดำเนินงานตามแผน มีการตรวจสอบประเมินผล และมีการปรับปรุงแก้ไขเป็นวงจรต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังและเพื่อแสวงหาสภาพที่ดีกว่า และในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้นำแนวคิดการบริหารอย่างมีคุณภาพมาประสมประสานและเลือกสรรกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือกิจกรรม ที่เหมาะสมกับนโยบายและเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ และเหมาะสมกับสถานศึกษา ตลอดจนสภาพและความต้องการของสังคม ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำแนวคิดที่ได้ศึกษานี้ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพต่อไป

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตั้งอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนปราสาท ถนนโชคชัย-เดชอุดม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ระยะทางห่างจากจังหวัดสุรินทร์ ประมาณ 30 กิโลเมตร ตามเส้นทางหมายเลข 214 (สุรินทร์ - ชื่องจอม) รับผิดชอบการจัดการจัด

การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตท้องที่ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอปราสาท อำเภอสังขะ อำเภอกาบเชิง อำเภอบัวเขต อำเภอศรีณรงค์ และอำเภอนวมดงรัก

วิสัยทัศน์

“องค์กรคุณภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล สู่มาตรฐานการศึกษาในศตวรรษที่ 21”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เป็นองค์กรที่บริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ บริสุทธิ์ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์
2. ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษา ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความปลอดภัยแก่ผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา และผู้รับบริการ
3. ส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
4. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
5. สร้างโอกาสความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
6. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสู่มืออาชีพ ตามบริบทสถานศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ
7. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
8. ส่งเสริมกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลสู่ห้องเรียนคุณภาพ
9. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา และการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital technology) ตามหลักธรรมาภิบาล

ผลสัมฤทธิ์

1. ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งจะรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีถัดไปและได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัย
2. ผู้เรียนทุกคน ได้รับโอกาสและการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาค และเท่าเทียม

3. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และจรรยาบรรณวิชาชีพตามมาตรฐานตำแหน่ง

4. ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย รวมถึงได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพ

5. หน่วยงานและสถานศึกษาจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน 6 ด้าน ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม มีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 5 เพิ่มการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ตามหลักธรรมาภิบาล

2. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เป็นหน่วยงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2560 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายโดยมีการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไว้ จำนวน 10 กลุ่มงานดังนี้

12.1 กลุ่มอำนวยการ

12.2 กลุ่มนโยบายและแผน

12.3 กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

12.4 กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์

12.5 กลุ่มบริหารงานบุคคล

12.6 กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

12.7 กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

12.8 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

12.9 หน่วยตรวจสอบภายใน

12.10 กลุ่มกฎหมายและคดี

ให้ส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1.1 ปฏิบัติงานสารบรรณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการ

1.3 ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ

1.4 จัดระบบบริหารงาน การควบคุมภายใน และพัฒนาองค์กร

1.5 ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจการ ผลงาน และบริการข้อมูลข่าวสาร

1.6 ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกเขตพื้นที่

การศึกษา

1.7 ดำเนินการเลือกตั้งและสรรหากรรมการและอนุกรรมการ

1.8 ประสาน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพ

1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาที่มีใช้งานของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

1.10 ร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่

ได้รับมอบหมาย

2. กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.1 จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย

มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้ง

การจัดสรรงบประมาณ

2.3 ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและ

ผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผน

2.4 ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก

และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่

เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 3.1 ศึกษา วิเคราะห์ ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล
- 3.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร และการจัดการศึกษา
- 3.3 ดำเนินงานสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา
- 3.4 ดำเนินการวิเคราะห์ และปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 3.5 ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.6 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 4.1 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน
- 4.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชี
- 4.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ
- 4.4 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารสินทรัพย์
- 4.5 ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงิน งานบัญชีงานพัสดุและงานบริหารสินทรัพย์
- 4.6 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

5. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 5.1 วางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
- 5.2 ส่งเสริม สนับสนุนการมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
- 5.3 วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง ย้าย โอน และการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 5.4 ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 5.5 จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ
- 5.6 จัดทำข้อมูลระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
- 5.7 ปฏิบัติการบริการและอำนวยความสะดวกในเรื่องการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ การออกบัตรประจำตัวและการขออนุญาตต่าง ๆ

5.8 ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ

5.9 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

6.1 ดำเนินงานฝึกอบรมการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง

6.2 ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน

6.3 ดำเนินงานพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ

6.4 ปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ภายในประเทศหรือต่างประเทศ

6.6 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.7 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

7. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มี อำนาจ หน้าที่ดังต่อไปนี้

7.1 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

7.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

7.3 วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการศึกษา

7.4 วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมิน ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

7.5 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

7.6 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การนิเทศทางการศึกษา

7.7 ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

7.8 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

8.1 ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา

8.2 ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

8.3 ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคลครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

8.4 ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษา

8.5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

8.6 ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพ อนามัย กีฬา และนันทนาการ ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น

8.7 ส่งเสริม สนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

8.8 ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้สารเสพติด และส่งเสริม ป้องกันแก้ไขและคุ้มครองความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

8.9 ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์

8.10 ประสาน ส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม

8.11 ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

8.12 ประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

8.13 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

9. หน่วยตรวจสอบภายใน ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าส่วนราชการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

9.1 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สิน

9.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการดำเนินงานหรือกระบวนการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบกับผลผลิต หรือเป้าหมายที่กำหนด

9.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินการบริหารความเสี่ยง

9.4 ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามที่กฎหมายกำหนด

9.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

10. กลุ่มกฎหมายและคดี ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

10.1 ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนากรมีวินัยและรักษาวินัย

10.2 ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

10.3 ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจพิจารณาวินัย

10.4 ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

10.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องทุกข์

10.6 ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

10.7 ดำเนินการเกี่ยวกับงานคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่น ๆ ของรัฐ

10.8 ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

10.9 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำข้อมูลและติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนา
งานกฎหมายและงานคดีของรัฐ

10.10 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

3. จุดเน้นและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานทางการศึกษา อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม) รวมทั้งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ประกอบกับรัฐบาลได้ประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีนโยบายจุดเน้น 6 ยุทธศาสตร์ เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษานำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยการนำของ นายทวิสิทธิ์ มั่นจิต ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จึงได้กำหนดนโยบายในการบริหารจัดการศึกษา 3 ส คือ 1ส : สะอาด 2ส : สนับสนุน 3ส : ส่งเสริม โดยน่านโยบายสู่การปฏิบัติ ดังนี้

ด้านที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

ผู้เรียนมีความรู้ตามมาตรฐานหลักสูตร มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีผลงานตามจุดเด่นของตนเอง

ด้านที่ 2 คุณภาพวิชาการ

ครู มีความรู้เรื่องหลักสูตร จัดการเรียนรู้คู่คุณธรรม ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning วัดผลประเมินผลในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน และประเมินตามสภาพจริง (AAL/AFL/AOL) จัดสภาพบริบทให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน พัฒนาตนเองในเรื่องความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย ด้านภาษาอังกฤษ และมีผลงาน ตามหลักคิคุณภาพครูสู่คุณภาพผู้เรียน

ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เป็นผู้บริหารมืออาชีพ และเน้นการนิเทศภายใน ตามหลักคิคุณภาพอยู่ที่ห้องเรียน

สถานศึกษา มีจุดเด่น มีเอกลักษณ์ มีหนึ่งผลงาน หนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม

ด้านที่ 3 คุณภาพชีวิต

สถานศึกษา มีความสะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี บริหารอย่างมืออาชีพ

ครู เป็นผู้ที่จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีจิตใจสะอาด มีความเมตตา กรุณาต่อ

ผู้เรียน

ผู้เรียน เป็นผู้มีทักษะความรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต

“สะอาด สนับสนุน ส่งเสริม” คือ หลักการในการบริหารตามนโยบาย 3 ส ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่คาดหวังว่าทุกภาคส่วน ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จะได้ร่วมด้วยช่วยกันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนต่อไป

ตาราง 3 แสดงข้อมูลจำนวนโรงเรียน เครือข่ายการศึกษา

อำเภอ	เครือข่ายการศึกษา	จำนวนโรงเรียนในเครือข่าย
ปราสาท	ปราสาท 1 (ปราสาท)	10
	ปราสาท 2 (ประตูปะเหล็งไฟ)	8
	ปราสาท 3 (ทุ่งมนสมุด)	7
	ปราสาท 4 (ตาเบากันตวงไทร)	11

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	เครือข่ายการศึกษา	จำนวนโรงเรียนในเครือข่าย
	ปราชสท 5 (โคกยางทมอ)	11
	ปราชสท 6 (หนองใหญ่โคกสะอาด)	13
	ปราชสท 7 (ตานีปรือ)	8
	ปราชสท 8 (โซคณาสาม)	7
สังขะ	สังขะ 1 (พุทธรักษา)	9
	สังขะ 2 (กระเทียมสะกาดแก้วหน้า)	11
	สังขะ 3 (ตาตุ่มจารย์)	11
	สังขะ 4 (ดม เทพรักษา)	8
	สังขะ 5 (ศรีบูรพา)	12
	สังขะ 6 (ทับขอน)	13
กาบเชิง	กาบเชิง 1 (เขื่อนตาเกาว์)	7
	กาบเชิง 2 (ช่องจอม)	10
	กาบเชิง 3 (เขาแหลมพนมขอร์)	11
บัวเชด	บัวเชด 1 (ไทรคิริ)	11
	บัวเชด 2 (วังสะเกา)	11
ศรีณรงค์	ศรีณรงค์ 1	12
	ศรีณรงค์ 2	15
พนมดงรัก	พนมดงรัก 1 (พนมดงรัก)	9
	พนมดงรัก 2 (โคกกลางจิกแตก)	8
รวมทั้งสิ้น		233

ตาราง 4 แสดงข้อมูลจำนวนขนาดโรงเรียน

ขนาดสถานศึกษา	สถานศึกษา
โรงเรียนขนาดเล็ก	72
โรงเรียนขนาดกลาง	158
โรงเรียนขนาดใหญ่	2

ตาราง 4 (ต่อ)

ขนาดสถานศึกษา	สถานศึกษา
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	1
รวม	233

จากข้อมูลบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ภายในแผนปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2565 พบว่า ทิศทางการพัฒนาการศึกษามุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพวิชาการ และคุณภาพชีวิต โดยใช้การบริหารจัดการศึกษา 3 ส คือ 1ส : สะอาด 2ส : สนับสนุน 3ส : ส่งเสริม แสดงให้เห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตระหนักถึงความสำคัญของการกิจในการดำเนินงานด้านวิชาการให้สนองนโยบายที่สำคัญ จึงกำหนดกิจกรรมการพัฒนาระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผลผลิตจากกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการเป็นสำคัญที่จะต้องเพียงพอและมีคุณภาพ กระบวนการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

อัครพร อูระงาม (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และ 3) พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักเขตพื้นที่ศึกษาการศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 105 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีองค์ประกอบจำนวน 7 ด้าน 2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ มีสภาพปัจจุบันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) แนวทางการ

บริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาการศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ ซึ่งแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ควรนำผลการนิเทศไปใช้วางแผนการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง สถานศึกษาควรมีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ ด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนเสนอแนะสร้างปฏิทินการทำงานควรจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาหลักสูตรแกนกลางให้ชัดเจน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และนำไปใช้กับนักเรียน การพัฒนาระบบครูพี่เลี้ยงเพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านการทำวิจัยสำหรับครูผู้สอน โดยการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เรื่องการทำวิจัย ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา การติดตามงานครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการอบรมสัมมนา พัฒนาโดยใช้สื่อเอกสารวีดิทัศน์ เป็นต้น

ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (กาฬสินธุ์) มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 399 คน ผลการวิจัยพบว่า ระยะที่ 1 ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ระดับความคิดเห็นโดยภาพรวม สภาพปัจจุบันในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ 0.31 ระยะที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 แนวทางการพัฒนามีเหมาะสม มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิวัฒน์ จันทรสม (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูจำนวน 265 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน

เอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามโดยรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนโดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถาน ศึกษาจากวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ สถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการอบรมสัมมนาพัฒนาโดยใช้สื่อเพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนจัดให้มีการ ประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูโดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) เพื่อ กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา จัดให้มีการอบรมครูในการทำวิจัย ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยกลุ่ม สารการเรียนรู้ละ 1 เรื่องต่อภาคเรียน นำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้โดย เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล ด้านการนิเทศการศึกษา จัดให้มีการระดมความคิดเห็น ตามแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) เพื่อพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียนมี การเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในการจัดการกระบวนการเรียนรู้

เรื่องฤทธิ์ อรรถชัย (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 มี ความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการ บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด สำนักเขตพื้นที่ ศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและรองหัวหน้าฝ่าย วิชาการ จำนวน 105 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 โดยรวมและแต่ละ องค์ประกอบอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและแต่ละ องค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการ เรียงลำดับความ ต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ 2) ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ใน ระดับมากที่สุด

นิภาพร พินิจมนตรี (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 2) พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 299 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด มีทั้งสิ้น 7 องค์ประกอบ 29 แนวทาง ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมพบว่าโดยรวมและแต่ละองค์ประกอบของแนวทางมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ตรีสุนทร คุณาเอก (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีความมุ่งหมายดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 และ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 250 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมอยู่ในระดับมาก

นุชเรศ คำดีบุญ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 123 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน การวางแผนงานวิชาการ และการพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีผลการประเมินความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก โดยมีแนวทางการพัฒนาแต่ละด้าน ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร คือ ควรบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต นักเรียนจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเป็นมาตรฐานเดียวกัน การวางแผนงานวิชาการ คือ ควรจัดเวลาของกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของโรงเรียน ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดตารางเรียนของโรงเรียน ลดภาระงานอื่น ๆ ของครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย เสริมสร้างจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน พัฒนาห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนรู้แก่นักเรียน การวัดผลและประเมินผล คือ ควรวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อไป และพัฒนานักเรียนให้ศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีให้เพิ่มมากขึ้น

ชัยยุทธ บุญเต็ม (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น และพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 37 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครู 228 คน รวม 266 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าดัชนี PNI เท่ากับ 0.76 2) แนวการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ มี 5 ลักษณะ 4.1) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ 4.2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 4.3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4.4) การมีส่วนร่วมในการการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 4.5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า แนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา จำนวน 156 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล การเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้มีการติดตาม เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครูผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และสถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

คณน สิริโชคเจริญ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม มีความมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลตำบล จำนวน 86 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การบริหารทรัพยากรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารหลักสูตร การนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงาน การพัฒนาและส่งเสริม

ให้มีแหล่งเรียนรู้ และการบริหารการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพสำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ตามองค์ประกอบทั้ง 7 คือ การบริหารหลักสูตร การบริหารการจัดการเรียนรู้ การบริหารทรัพยากรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan: P) ด้วยวิธีการกำหนดขอบข่ายงาน สำรวจ วิเคราะห์จัดทำแผน จัดทำคำสั่ง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการดำเนินงานตลอดเวลาตามขอบข่ายงานภายในห้วงเวลาที่กำหนดในแผน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A) เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Jonathan (2010) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางวิชาการและสภาพบรรยากาศในแต่ละองค์กร ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของโรงเรียน เป็นสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่ประกอบด้วยสามมิติ โดยเน้นการศึกษาประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของคณะดัชนีสภาพบรรยากาศขององค์กร (OCI) เป็นตัวชี้วัดสภาพบรรยากาศขององค์กรสร้างขึ้นจากสี่ด้าน คือ ความเป็นผู้นำ ความเป็นครูมืออาชีพ กฎความสำเร็จสำหรับนักเรียนที่จะดำเนินการในด้านวิชาการและความเสี่ยงในชุมชน การทดสอบและการวิเคราะห์จะทำนายประสิทธิภาพโดยรวม และประสิทธิภาพการทำงานของนักเรียนโดยตั้งสมมติฐานว่าด้านวิชาการและบรรยากาศขององค์กรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกการทดสอบของครูในโรงเรียนประถมศึกษาทางตอนเหนือของอลาบามาตอบสนองต่อการสำรวจที่วัดในแง่ดี การศึกษาสภาพบรรยากาศขององค์กร (OCI) และความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยวัดประสิทธิภาพจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดย Stanford และประสิทธิภาพโดยรวม ดัชนีประสิทธิภาพขององค์การการรับรู้ (IPOE) ด้านวิชาการและบรรยากาศขององค์กร พบว่า ด้านวิชาการมีความสำคัญส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

Scott (2011) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในรัฐหลุยเซียนากลาง และประสิทธิภาพของโรงเรียนเพื่อการตรวจสอบการรับรู้ของผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมในรัฐหลุยเซียนา เกี่ยวกับวัฒนธรรม สภาพบรรยากาศ ความเป็นผู้นำหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผล ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองที่พัฒนาสำหรับ

ลุยเซียนา การวิเคราะห์ความต้องการ โดยกระทรวงศึกษาธิการ (LDE) เพื่อช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนในการประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียนและการวางแผนสำหรับการปรับปรุง จากการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผล ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน สภาพบรรยากาศของโรงเรียนและความเป็นผู้นำพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมาก การรับรู้ของผู้ปกครองแสดงให้เห็นถึงผลของการสื่อสารและความร่วมมือระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง การเชิญผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมจากบุคลากรของโรงเรียนจะเป็นกุญแจสำคัญในการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน และเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Ray (2011) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลของการวางแผนความสำเร็จของนักเรียนแต่ละบุคคลกับความสำเร็จทางวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของการวางแผนความสำเร็จของแต่ละบุคคลในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในการอ่านวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนักเรียนที่อยู่ในเขตการศึกษาขนาดกลางในเขตเมืองในรัฐเทนเนสซี และนักเรียนที่มาจากด้านล่างเฉลี่ย และกลุ่มการเรียนรู้ในระดับสูง มีการศึกษาเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนที่มีการวางแผนความสำเร็จจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้วางแผน นักวิจัยที่ทำงานร่วมกับผู้บริหารและครูจากโรงเรียนประถมศึกษาที่สามการระบุความต้องการเรียนรู้ของนักเรียน กำหนดการเรียนการสอนและการประเมินผล ผลของการดำเนินการตามแผนความสำเร็จของนักเรียนแต่ละคนที่ประสบความสำเร็จมากขึ้นเมื่อการเรียนการสอนที่ถูกกำหนดเป้าหมายที่ความต้องการส่วนบุคคลและครูที่เก่งและมีความสามารถทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

Macdurham (2011) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และ 8 ของนักเรียนจาก Montessori ที่เป็นผู้นำการศึกษาและโรงเรียนอื่นไม่ใช่โรงเรียน Montessori เพื่อที่จะตรวจสอบว่ามีความแตกต่างระหว่างความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และ 8 ที่เข้าร่วมกับโรงเรียน Montessori และความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนอื่นโดยกำหนดว่านักเรียนลงทะเบียนเรียนในโปรแกรมแบบ Montessori มีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้น จากอัตราการทดสอบของรัฐ ในเรื่องของการอ่านวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ และการศึกษาทางสังคม ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 8 ในทั้งหมด และจากผลการวิเคราะห์พบว่า การเรียนโดยใช้โปรแกรมความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียนในโรงเรียน Montessori มีร้อยละที่ผ่านเกณฑ์สูงกว่านักเรียนโรงเรียนอื่นที่ไม่ใช่โปรแกรมความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียน Montessori

Hayward (2011) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสังคมอารมณ์และความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 นักเรียนในโปรแกรมเร่งรัดและโปรแกรมเดิม ผลการวิจัย พบว่า สังคมอารมณ์และความสำเร็จทางวิชาการระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการศึกษาเร่งด่วนและแบบดั้งเดิมเป็นการวัดโดยระบบการประเมินพฤติกรรมของเด็กด้วยตนเองรายงานจากฟอร์มบุคลิกภาพ (BASC-SRP) และการทดสอบแคริฟอร์เนียมาตรฐานและรายงานการสอบ (STAR) ผลการประเมินพบว่า โปรแกรมเร่งรัดเหมาะสำหรับส่งเสริมความสำเร็จในการสอบของนักเรียนในระดับมหาวิทยาลัย และนักเรียนในโปรแกรมแบบดั้งเดิมพบว่า จะส่งเสริมในเชิงบวกโดยการให้ครูผู้บริหารการศึกษาและโรงเรียนที่มีความรู้ในการพัฒนาวิธีการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพและการปรับปรุงหลักสูตรจะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียน

Aydin (2011) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลการศึกษาของโรงเรียน แรงบันดาลใจ : กรณีของไนจีเรีย เป็นการตรวจสอบคุณภาพการรับรู้ของประสิทธิภาพของการริเริ่มของการศึกษาและการวิเคราะห์ของการศึกษา แรงบันดาลใจในโรงเรียนประเทศไนจีเรีย โดยใช้การสัมภาษณ์ของสมาชิกในกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียในไนจีเรีย วิทยาลัยนานาชาติตุรกี (NTIC) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์การสังเกตห้องเรียน การบันทึกข้อมูลและเอกสาร ผลการศึกษาสรุปได้ว่าโรงเรียน NTIC จะประสบความสำเร็จในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการยอมรับหลักสูตรโรงเรียน องค์กร และคุณภาพของคนที่ทำงานในโรงเรียนของคนที่ย้าย และทุ่มเทให้กับการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิต

Angela (2011) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำทางวิชาการ การเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้านี้ เพื่อการตรวจสอบทางวิชาการ วิสัยทัศน์ โครงสร้าง ประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียน พฤติกรรม ความเป็นผู้นำการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูสอนเต็มเวลาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย จำนวน 35 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า มุมมองในแง่ดีของครู คือ การสร้างเอกภาพ เน้นประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียน สร้างความเป็นผู้นำของการเรียนการสอน และแสดงถึงสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างนักวิชาการและความสำเร็จของนักเรียน สำหรับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างความเป็นผู้นำการเรียนการสอน และนักเรียน

Joseph (2012) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 200 คน ปี ค.ศ. 2012 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่

เกิดขึ้นในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ คือ ด้านของความโปร่งใสของผู้บริหารที่ไม่สามารถตรวจสอบได้จากภายนอกและความขัดแย้งของบุคลากรในโรงเรียนที่ไม่มีความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงานวิชาการ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด หรือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา นอกเหนือสิ่งอื่นใดคือ ผู้บริหารที่จะต้องแสดงบทบาทในฐานะที่เป็นผู้นำ จะต้องนำทางวิชาการให้แก่ ครู ผู้ปกครอง และผู้เรียน ระหว่างความเชื่อมั่นของผู้บริหารสนับสนุนครู ในการนิเทศการสอนและทัศนคติของครูที่มีต่อการนิเทศสนับสนุนการสอน ผู้วิจัยจึงศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา และบริบทของการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ประสบความสำเร็จ โดยผู้ที่เป็นผู้นำที่จะบังคับทิศทางการทำงานคือผู้บริหารสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

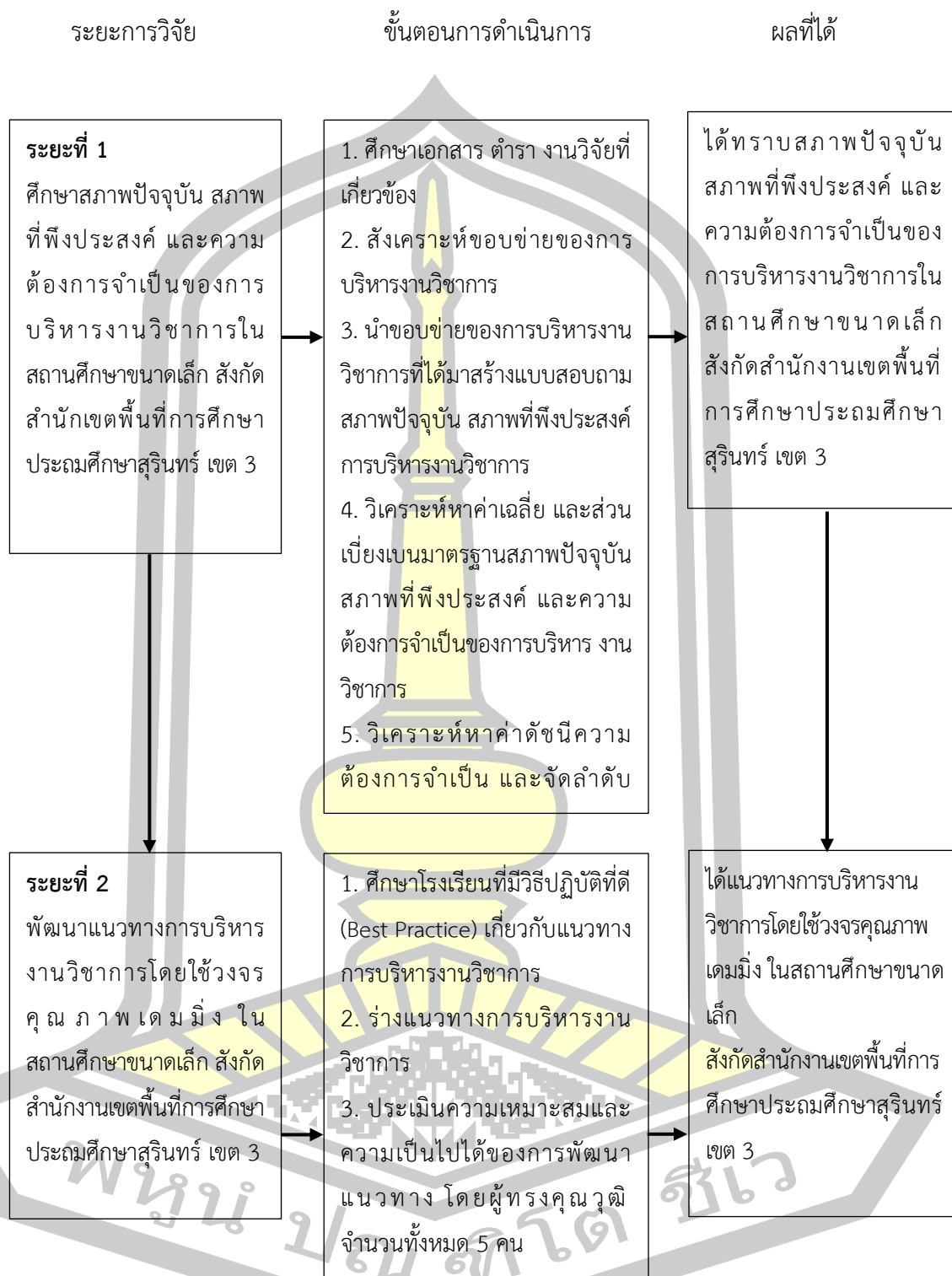
การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้
วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 3 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research Design) ซึ่งได้กำหนดระยะ
ดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ
บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 3

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหาร งานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ใน
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่จะได้แสดงดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่ได้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 สัมภาษณ์ขอข้อมูลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
- 1.3 ตรวจสอบความเหมาะสมของขอข้อมูลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยอาจารย์ที่ปรึกษา
- 1.4 นำขอข้อมูลการบริหารงานวิชาการที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
- 1.5 ประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน
- 1.6 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 106 คน
- 1.7 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
- 1.8 นำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประกอบไปด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 72 คน

ครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา จำนวน 72 คน

รวมทั้งหมด จำนวน 144 คน

- 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประกอบไปด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน

ครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา จำนวน 53 คน

รวมทั้งหมด จำนวน 106 คน

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (ภาคทฤษฎีและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561) โดยดำเนินการตามขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้สถานศึกษาแต่ละอำเภอเป็นตัวแบ่งชั้นในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นสัดส่วนกับจำนวนประชากรของผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มรายชื่อสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้รายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการตามรายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวน ดังรายละเอียดตามตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 3	จำนวนประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
1. อำเภอปราสาท จำนวน 27 แห่ง	27	27	54	20	20	40
2. อำเภอกาบเชิง จำนวน 4 แห่ง	4	4	8	3	3	6
3. อำเภอสังขะ จำนวน 20 แห่ง	20	20	40	14	14	28
4. อำเภอบัวเขต จำนวน 8 แห่ง	8	8	16	6	6	12
5. อำเภอพนมดงรัก จำนวน 4 แห่ง	4	4	4	3	3	6
6. อำเภอศรีณรงค์ จำนวน 9 แห่ง	9	9	18	7	7	14
รวม	72	72	144	53	53	106

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 (2565)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 สร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามกรอบแนวคิดการวิจัย โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ศูนย์เครือข่ายบริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) โดยใช้ค่าความคิดเห็นดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของข้อคำถามและข้อเสนอในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบทบทวนและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกด้าน

3.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการพิจารณาจากกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 จากการบันทึกคะแนนความถูกต้องของเนื้อหาภาษาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะดังต่อไปนี้

- 1) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี

2) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารการศึกษาหรือการวิจัยและประเมินผลการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป

3) มีตำแหน่งทางวิชาการในหน่วยงานทางการศึกษาตั้งแต่ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2) รองศาสตราจารย์ ดร.อพนันท์ พูลพทุธา อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3) ดร.ชัตสร พิกุลทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนชื่นชมพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4) ดร.ยุทธชัย จริตน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอิกุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5) นายปธานิน วรรณตรง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงและผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูวิชาการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน โดยดูจากค่าความสัมพันธ์จากคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) และเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันตั้งแต่ 0.21-0.75 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ตั้งแต่ 0.37-0.71

3.5 นำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.94

3.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 บันทึกลงเสนอคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อขออนุญาต และอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

4.2 นำหนังสือเสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

4.3 นำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ Google form และคิวอาร์โค้ด พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จัดส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านผู้รับ-ส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 และระบบรับส่งหนังสือราชการอิเล็กทรอนิกส์

5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

5.2 จัดเรียงแบบสอบถามโดยการกำหนดรหัส สำหรับนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเทียบตามเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยนำค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

6. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 ดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นมาสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ และศึกษาแนวทางจากสถานศึกษาที่หรือหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

1.1 ผ่านการประเมินรอบสามจาก สมศ. ในระดับดีมาก

1.2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงลำดับที่ 1-5 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 (คะแนน NT หรือ O-NET)

1.3 มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน

ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

2. โรงเรียนปราสาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

3. โรงเรียนบ้านโซคนาสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีส่วนประกอบ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งทางการบริหาร ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสัมภาษณ์และศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

2. กำหนดประเด็นสำคัญที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นำมาเขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นทุกประเด็น

3. สร้างข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์

4. นำร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ความถูกต้องและปรับปรุงตามคำแนะนำ

5. ปรับปรุงความถูกต้องสำนวนภาษา ความเหมาะสมและความชัดเจนของข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

3.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

3.3 ประสานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์เพื่อขอนัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์

3.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่นัดหมาย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ทุกครั้ง

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง จัดระเบียบข้อมูล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ผู้วิจัยได้แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

ผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ของผู้บริหารและครูวิชาการจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) และเอกสารตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ผลสรุปการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice)

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

2.2.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

2.2.3 สรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) โดยวิเคราะห์เนื้อหา

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) มาสรุปหลอมรวมตามประเด็นขององค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีวุฒิทางการบริหารการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป
2. มีประสบการณ์สอนในระดับอุดมศึกษาสาขาบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. มีวิทยฐานะในการบริหารสถานศึกษาชำนาญการพิเศษขึ้นไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) ดร.ชัตสกร พิกุลทอง วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชื่นชมพิทยาคาร วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4) ดร.ยุทธชัย จรติน้อม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านอิกุด ุฒิกการศึกษา ปรัชญาคุชฌีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5) นายปรานิน วรรณตรง วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์ ุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการประเมินแนวทาง

2.2.2 กำหนดประเด็นสำคัญที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำมาเขียนคำถามให้ครอบคลุมประเด็นทุกประเด็น

2.2.3 นำร่างแบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.4 จัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์ เสนอผู้ทรงวุฒิเพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินแนวทาง

3.3 จัดส่งเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ได้รับคืน

4.1.2 บันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- 5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- 5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$PNI_{modified}$	แทน	ความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปและได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1. ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	สถานศึกษา		ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3				
1.1 อำเภอปราสาท	20	100	37	92.50
1.2 อำเภอกาบเชิง	3	100	6	100
1.3 อำเภอสังขะ	14	100	25	89.29
1.4 อำเภอบัวเขต	6	100	12	100
1.5 อำเภอพนมดงรัก	3	100	6	100
1.6 อำเภอศรีณรงค์	7	100	14	100
รวม	53	100	100	94.34
2. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม				
	จำนวน		ร้อยละ	
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	48		90.57	
2.2 ครูหัวหน้างานวิชาการ	52		98.11	
รวม	100		94.34	

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานศึกษาจำนวน 53 แห่ง แบ่งเป็น 6 อำเภอ มีสถานศึกษาที่เข้าทำแบบสอบถามจำนวน 53 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 และจากกลุ่มตัวอย่าง 106 คน ตอบแบบสอบถาม 100 คน คิดเป็นร้อยละ 94.34 โดยจำแนกเป็น ครูหัวหน้าวิชาการ 52 คน คิดเป็นร้อยละ 98.11 และผู้บริหารสถานศึกษา 48 คน คิดเป็นร้อยละ 90.57

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและเป็นรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.32	0.98	ปานกลาง	4.04	1.07	มาก	0.217	2
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.11	0.70	ปานกลาง	4.15	0.87	มาก	0.334	1
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.14	0.85	ปานกลาง	3.61	1.13	มาก	0.150	6
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.33	1.17	ปานกลาง	3.73	1.12	มาก	0.120	7
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.07	0.96	ปานกลาง	3.65	1.14	มาก	0.189	4
6. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.42	0.97	ปานกลาง	3.99	0.87	มาก	0.167	5
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.15	0.76	ปานกลาง	3.75	0.69	มาก	0.190	3
รวม	3.22	0.91	ปานกลาง	3.85	0.98	มาก	0.195	

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการแนะแนว การศึกษา ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.97) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.17) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.98) ด้านการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.76) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.85) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.70) และด้านการนิเทศ การศึกษา ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.96)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าที่สภาพพึงประสงค์การบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.87) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 1.07) ด้านการแนะแนว การศึกษา ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.87) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.69) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 1.12) ด้านการ นิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 1.14) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.13)

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมเท่ากับ 0.195 เรียงลำดับผลต่างจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.334$) ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.217$) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.190$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.189$) ด้านการแนะแนว การศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.167$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.150$) และด้านการ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.120$) โดยสามารถจำแนกรายละเอียดในแต่ละด้าน ได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 8 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNImodified	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง	3.45	0.50	ปานกลาง	4.32	0.75	มาก	0.252	3
2. ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น	3.39	0.86	ปานกลาง	3.74	1.12	มาก	0.103	4
3. สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม	3.05	1.15	ปานกลาง	3.98	1.24	มาก	0.305	2
4. สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก	3.06	1.11	ปานกลาง	4.38	0.75	มาก	0.431	1
5. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	3.65	1.02	ปานกลาง	3.80	1.20	มาก	0.041	5
รวม	3.32	0.98	ปานกลาง	4.04	1.07	มาก	0.227	

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

สุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.98) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 1.02) สถานศึกษามี การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.50) ผู้บริหารมีการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.86) สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 1.11) และสถานศึกษามีโครงสร้างและ สาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.15)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 1.07) เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.75) สถานศึกษามี การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.75) สถานศึกษามีโครงสร้างและ สาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 1.24) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.20) และผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 1.12)

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเท่ากับ 0.227 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตร สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก ($PNI_{modified} = 0.431$) สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ และสังคม ($PNI_{modified} = 0.305$) สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง ($PNI_{modified} = 0.252$) ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความต้องการของ สังคม ชุมชนและท้องถิ่น ($PNI_{modified} = 0.103$) และผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{modified} = 0.041$)

ตาราง 9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.18	0.39	ปานกลาง	4.33	0.76	มาก	0.362	2
2. ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง	2.94	1.11	ปานกลาง	3.95	0.92	มาก	0.344	3
3. ผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู	3.16	0.76	ปานกลาง	3.90	1.05	มาก	0.234	5
4. ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากกระบวนการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้	3.25	0.52	ปานกลาง	4.21	0.87	มาก	0.295	4
5. ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ	3.01	0.71	ปานกลาง	4.34	0.75	มาก	0.442	1
รวม	3.11	0.70	ปานกลาง	4.15	0.87	มาก	0.335	

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

สุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.70) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากระบบการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.52) สถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 0.39) ผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.76) ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.71) และครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 1.11)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.87) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.75) สถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.76) ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากระบบการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.87) ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.92) และผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.05)

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้เท่ากับ 0.335 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ ($PNI_{modified} = 0.442$) สถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($PNI_{modified} = 0.362$) ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง ($PNI_{modified} = 0.344$) ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากระบบการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ($PNI_{modified} = 0.295$) และผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู ($PNI_{modified} = 0.234$)

ตาราง 10 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNImodified	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	3.08	0.91	ปานกลาง	3.55	1.16	มาก	0.153	3
2. สถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และรูปแบบการรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน	3.27	0.82	ปานกลาง	3.66	0.93	มาก	0.119	5
3. ผู้บริหารมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.19	0.91	ปานกลาง	3.60	1.19	มาก	0.129	4
4. ผู้บริหารกำหนดนโยบายเพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน	3.03	0.74	ปานกลาง	3.63	1.29	มาก	0.198	1
5. ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ	3.11	0.86	ปานกลาง	3.61	1.08	มาก	0.161	2
รวม	3.14	0.85	ปานกลาง	3.61	1.13	มาก	0.152	

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

สุรินทร์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.85) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และรูปแบบการรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.82) ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.91) ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.86) ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.91) และผู้บริหารกำหนดนโยบาย เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.74)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.13) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และรูปแบบการรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.93) ผู้บริหารกำหนดนโยบาย เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 1.29) ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.08) ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.19) และผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.16)

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผลเท่ากับ 0.152 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารกำหนดนโยบาย เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ($PNI_{modified} = 0.198$) ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ($PNI_{modified} = 0.161$) ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ($PNI_{modified} = 0.153$) ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ($PNI_{modified} = 0.129$) และสถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และรูปแบบการรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ($PNI_{modified} = 0.119$)

ตาราง 11 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษามีการวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.41	1.28	ปานกลาง	3.63	1.13	มาก	0.065	5
2. ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.12	1.23	ปานกลาง	3.58	1.29	มาก	0.147	2
3. สถานศึกษามีการจัดระบบสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัย	3.27	1.07	ปานกลาง	3.90	1.00	มาก	0.193	1
4. สถานศึกษามีการติดตามและจูงใจให้ครูดำเนินการวิจัยให้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้	3.30	1.25	ปานกลาง	3.68	1.01	มาก	0.115	3
5. สถานศึกษามีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยของครูภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.56	0.72	มาก	3.88	0.72	มาก	0.090	4
รวม	3.33	1.17	ปานกลาง	3.73	1.12	มาก	0.138	

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.17) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผลการวิจัยของครูภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.72) สถานศึกษามีการวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 1.28) สถานศึกษามีการติดตามและจูงใจให้ครูดำเนินการวิจัยให้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 1.25) สถานศึกษามีการจัดระบบสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัย ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.07) และครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 1.23)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 1.12) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดระบบสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัย ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.00) สถานศึกษามีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยของครูภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.72) สถานศึกษามีการติดตามและจูงใจให้ครูดำเนินการวิจัยให้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.01) สถานศึกษามีการวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 1.13) และครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 1.29)

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เท่ากับ 0.138 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดระบบสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.193$) ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.147$) สถานศึกษามีการติดตามและจูงใจให้ครูดำเนินการวิจัยให้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.115$) สถานศึกษามีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยของครูภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($PNI_{\text{modified}} = 0.090$) และสถานศึกษามีการวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.065$)

ตาราง 12 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา	3.18	1.26	ปานกลาง	3.52	1.25	มาก	0.107	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงต่อเนื่องและเป็นระบบ	3.25	1.25	ปานกลาง	3.69	1.15	มาก	0.135	4
3. ผู้บริหารกำหนดให้การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3.12	0.75	ปานกลาง	3.71	1.04	มาก	0.189	3
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา	2.92	0.64	ปานกลาง	3.51	1.08	มาก	0.202	2
5. บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา	2.87	0.92	ปานกลาง	3.80	1.17	2.87	0.324	1
รวม	3.07	0.96	ปานกลาง	3.65	1.14	3.07	0.192	

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.96) เรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่องและเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.25) ผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 1.26) ผู้บริหารกำหนดให้การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.75) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.92$, S.D. = 0.64) และบุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.92)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 1.14) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.17) ผู้บริหารกำหนดให้การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.04) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่องและเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.15) ผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 1.25) และผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.08)

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษาเท่ากับ 0.192 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.324$) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.202$) ผู้บริหารกำหนดให้การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.189$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่องและเป็นระบบ ($PNI_{\text{modified}} = 0.135$) และผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.107$)

ตาราง 13 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา

ด้านการแนะแนวการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการแนะแนวโดยการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน	3.42	1.01	ปานกลาง	3.94	0.78	มาก	0.152	3
2. สถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาในการแนะแนวที่หลากหลายได้	3.23	1.28	ปานกลาง	3.81	1.06	มาก	0.180	2
3. สถานศึกษาร่วมกับครูที่ปรึกษาสำรวจและวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัว เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการแนะแนว	3.41	1.11	ปานกลาง	3.93	0.77	มาก	0.152	3
4. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพ	3.77	1.00	มาก	4.22	0.80	มาก	0.119	4

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการแนะแนวการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNImodified	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
5. สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการแนะแนวเพื่อจัดทำระบบและกระบวนการการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนต่อเนื่อง	3.28	0.46	ปานกลาง	4.03	0.93	3.28	0.229	1
รวม	3.42	0.97	ปานกลาง	3.99	0.87	3.42	0.180	

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการแนะแนวการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.97) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพสามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.00) สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการแนะแนวโดยการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 1.01) สถานศึกษาร่วมกับครูที่ปรึกษาสำรวจและวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัว เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการแนะแนว ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 1.11) สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการแนะแนวเพื่อจัดทำระบบและกระบวนการการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.46) และสถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาในการแนะแนวที่หลากหลายได้ ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.28)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ด้านการแนะแนวการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.87) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.80) สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการแนะแนวเพื่อจัดทำระบบและกระบวนการการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.93) สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการแนะแนวโดยการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.78) สถานศึกษาร่วมกับครูที่ปรึกษาสำรวจและวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัว เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการแนะแนว ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.77) และสถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาในการแนะแนวที่หลากหลายได้ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.06)

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการแนะแนวการศึกษาเท่ากับ 0.180 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการแนะแนวเพื่อจัดทำระบบและกระบวนการการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนต่อเนื่อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.229$) สถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาในการแนะแนวที่หลากหลายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.180$) สถานศึกษาร่วมกับครูที่ปรึกษาสำรวจและวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัว เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการแนะแนว ($PNI_{\text{modified}} = 0.152$) สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการแนะแนวโดยการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน ($PNI_{\text{modified}} = 0.152$) และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ ($PNI_{\text{modified}} = 0.119$)

ตาราง 14 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษามีการวางแผนและจัดทำปฏิบัติการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.54	0.66	มาก	3.78	0.64	มาก	0.068	5
2. ผู้บริหารมีการนำการประกันคุณภาพภายในไปสู่การปฏิบัติในงานทุกงานของสถานศึกษา	2.97	0.39	ปานกลาง	3.55	0.67	มาก	0.195	3
3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจหลักการประกันคุณภาพ การศึกษามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และวิธีการพัฒนาสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ	2.79	0.87	ปานกลาง	3.91	0.85	มาก	0.401	1
4. ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและมีการมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน	3.17	0.94	ปานกลาง	3.87	0.58	มาก	0.221	2
5. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพและวางแผนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาร่วมกัน	3.28	0.60	ปานกลาง	3.66	0.62	มาก	0.116	4
รวม	3.15	0.76	ปานกลาง	3.75	0.69	มาก	0.2	

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.76) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการวางแผนและจัดทำ ปฏิบัติการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.66) สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพและวางแผนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาร่วมกัน อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.60) ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการประกันคุณภาพ ของสถานศึกษาและมีการมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.94) ผู้บริหารมีการนำ การประกันคุณภาพภายในไปสู่การปฏิบัติในงานทุกงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.39) และผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจหลักการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และวิธีการพัฒนาสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 2.79$, S.D. = 0.87)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.69) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจหลักการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และวิธีการพัฒนาสู่การจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.85) ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการประกันคุณภาพของ สถานศึกษาและมีการมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.58) สถานศึกษามีการ วางแผนและจัดทำปฏิบัติการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.64) สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพและวางแผนการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.62) และผู้บริหารมีการนำการประกันคุณภาพ ภายในไปสู่การปฏิบัติในงานทุกงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.67)

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาเท่ากับ 0.2 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจหลักการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และวิธีการ พัฒนาสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ($PNI_{\text{modified}} = 0.401$) ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการ ประกันคุณภาพของสถานศึกษาและมีการมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน ($PNI_{\text{modified}} = 0.221$) ผู้บริหารมีการนำการประกันคุณภาพภายในไปสู่การปฏิบัติในงานทุกงานของสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.195$) สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพและวางแผนการพัฒนาคุณภาพ

สถานศึกษาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.116$) และสถานศึกษามีการวางแผนและจัดทำปฏิบัติการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.068$)

สรุปผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 3 แห่ง โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1. โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

1.1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การทำกิจกรรม การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง โดยการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ควรเลือกบุคลากรที่มีศักยภาพ สามารถเป็นต้นแบบในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในโรงเรียนเครือข่ายได้ ด้วยการประเมินจากผลงาน การสำรวจความคิดเห็น เป็น ประชามติจากกลุ่มครูเพื่อสรรหาบุคคลที่เหมาะสมเป็นครูต้นแบบ ฝ่ายวิชาการร่วมกับคณะครูร่วมกัน วิเคราะห์ผลการประกันคุณภาพ ด้านมาตรฐานผู้เรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ของนักเรียน...”

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ศึกษาหลักสูตรแกนกลางให้ชัดเจน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรและนำไปใช้กับนักเรียน สถานศึกษาควรยึดโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างชัดเจน ครบคลุม...”

1.3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...มีการจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สร้างความตระหนักรู้ให้คณะครูที่ยึดหลักแนวคิดที่ว่า การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในคือหัวใจของการประเมินภายนอก จึงดำเนินการพัฒนาตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ ภายในทุกมาตรฐาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการประเมินภายนอก...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการร่วมกับคณะครูในการวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ การกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพ การศึกษา...”

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษาได้จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสม...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...สถานศึกษามีการติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์

การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น ฝ่ายวิชาการร่วมกับคณะครูกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมการนิเทศ เช่น การสังเกตการสอน การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ เป็นต้น...”

1.5 ด้านการแนะแนวการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ ด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนเสนอแนะ สร้างปฏิทินการทำงาน ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ในการแนะแนวทางการศึกษา...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบการช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน...”

1.6 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา การติดตามงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและ ผลงานจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน สะดวก รวดเร็ว ในการค้นหาข้อมูล...”

1.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...มีการพัฒนาระบบครูพี่เลี้ยงเพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านการทำวิจัยสำหรับครูผู้สอน โดยการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เรื่องการทำวิจัย มุ่งเน้นให้ครูมีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้เทคนิค SWOT พิจารณาถึงพื้นฐานสภาพปัญหา วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และแก้ปัญหาให้ตรงจุด...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการจัดระบบสนับสนุนด้านการวิจัยชั้นเรียนเช่น ครูพี่เลี้ยงที่ปรึกษา เอกสารความรู้ด้านการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น...”

2. โรงเรียนปราสาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2.1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการอบรมสัมมนา พัฒนาโดยใช้สื่อ เอกสาร วิดีทัศน์ จัดกิจกรรมซ่อมเสริม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการร่วมกับคณะครูพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกด้านเพื่อวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน...”

2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...วิเคราะห์ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นและจัดทำโครงสร้างหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สภาพแวดล้อม กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระวิชาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ประเมินผลหลักสูตรของสถานศึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขทุกปี การศึกษาและนิเทศการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง...”

2.3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตาม ตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการจัดทำคู่มือการประเมินผลของโรงเรียน การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดบุคลากรในสถานศึกษารับผิดชอบในแต่ละมาตรฐาน...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการจัดทำและใช้เครื่องมือในการประเมินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากสภาพจริง...”

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...การประเมินผลการจัดระบบ สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...สถานศึกษาได้นำผลการนิเทศไปใช้วางแผนการทำงานและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ฝ่ายวิชาการให้ครูผู้นิเทศแต่ละคนจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศการสอนตลอดภาคเรียน...”

2.5 ด้านการแนะแนวการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...จัดทำคู่มือการแนะแนวการศึกษาสำหรับครูและนักเรียน จัดทำแผนการแนะแนวการศึกษา และมีการติดตามผลการแนะนำการศึกษา...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาในการแนะแนวที่หลากหลายได้...”

2.6 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ควรมีการให้ผู้รับผิดชอบรายงานการปฏิบัติในการวัดและประเมินผลด้วยการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐานด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน...”

2.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อย กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 เรื่องต่อภาคเรียน นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้

คำแนะนำ เป็นรายบุคคล นอกจากนี้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม โดยการกำหนดปฏิทินการทำงานร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงส่งเสริม และพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการติดตาม และมุ่งให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนให้สำเร็จตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้...”

3. โรงเรียนบ้านโชคนาสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

3.1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สร้างความตระหนักให้ครูได้พัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...โรงเรียนได้พัฒนาบุคลากรให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ให้ใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมการอบรม นิเทศ กำกับ ติดตาม ฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระของนักเรียน...”

3.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการประเมินหลักสูตร ทำการปรับปรุงหลักสูตรทุกปีการศึกษา...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ประเมินผลหลักสูตรของสถานศึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขทุกปีการศึกษาและนิเทศการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง...”

3.3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการประชุมวิเคราะห์ ประเมิน และสรุปผล ทุกเดือนอย่างจริงจังต่อเนื่อง และต้องมีการรายงานผลต่อสาธารณะชนทุกเดือน...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการมีการรายงานคุณภาพการศึกษา ระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา...”

3.4 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง จัดการนิเทศภายใน สถานศึกษาให้มีคุณภาพ ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ผู้บริหารและครูควรทำความเข้าใจในการนิเทศภายในให้ตรงกัน ฝ่ายวิชาการจัดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษาให้กับครูที่ด้อยประสิทธิภาพด้านการสอน...”

3.5 ด้านการแนะแนวการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...จัดประชุมเสวนาเพื่อแนะนำการศึกษาสำหรับนักเรียนทุกสิ้นปีภาคเรียนฝ่ายวิชาการร่วมกับฝ่ายแนะแนวกำหนดเป้าหมายของการแนะแนว โดยการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยขอความร่วมมือจากครูทุกคนในสถานศึกษา...”

3.6 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ควรให้ความรู้บุคลากรที่รับผิดชอบในเรื่องงานวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และมีการนิเทศการวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการอบรมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนที่หลากหลาย และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง โรงเรียนกำหนดปฏิทินสำหรับการดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผล...”

3.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษามีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรมสามารถนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการส่งครูไปอบรมกับหน่วยงานเฉพาะด้านการทำวิจัย...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...การประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยในลักษณะภาคี โดยเน้นเครือข่ายนักวิจัย ครูสภาพ อาจารย์มหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษา อีกทั้งยังจัดให้โรงเรียนในเครือข่ายจัดเวทีให้ครูเข้าร่วมนำเสนอผลการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง...”

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ผู้วิจัยได้แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จากผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ของผู้บริหารและครูวิชาการจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) และเอกสารตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

1.1 การวางแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (P)

1.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การสำรวจและจัดเตรียมทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลผู้เรียน การนิเทศติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผลเพื่อนำสู่การพัฒนาและการพัฒนาครู

1.1.2 จัดทำแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และ ครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผน

1.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ พร้อม ระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

1.1.4 ประกาศใช้แผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

1.2 การปฏิบัติการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (D)

1.2.1 บริหารการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่เหมาะสมไว้ในแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา

1.3 การตรวจสอบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (C)

1.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยยึดตามห้วงเวลา ตามการพัฒนากระบวนการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา

1.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผลและจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ต่อไป

1.4 การสะท้อนผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (A)

1.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.4.2 ปรับปรุงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

1.4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการปฏิบัติด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 การวางแผนการบริหารหลักสูตร (P)

2.1.1 กำหนดขอบข่ายโครงสร้างงานด้านการบริหารหลักสูตร ขั้นตอนการปฏิบัติและผู้รับผิดชอบเบื้องต้น ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตร การตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร

2.1.2 สืบค้นและจัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการบริหารหลักสูตร ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านผู้เรียน และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 วิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย หลักสูตรแกนกลาง บริบท และธรรมเนียมของสถานศึกษา และระบุประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องลงในขั้นตอนการปฏิบัติเบื้องต้น

2.1.4 จัดทำแผนการบริหารหลักสูตร ที่มีระยะเวลาครอบคลุมตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผนการบริหารหลักสูตร

2.1.5 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษามาร่วมเป็นกรรมการ และระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

2.1.6 ประกาศใช้แผนการบริหาร หลักสูตรในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

2.2 การปฏิบัติการบริหารหลักสูตร (D)

2.2.1 การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลาการใช้หลักสูตรที่ระบุไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร

2.2.2 การดำเนินการด้านหลักสูตรของสถานศึกษา ให้ปฏิบัติตามระยะเวลา และ ขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผน โดยอาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการบริหารหลักสูตร

2.3 การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร (C)

2.3.1 การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร ให้ดำเนินการตรวจสอบตาม ขั้นตอนและช่วงเวลาการตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร

2.3.2 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อยด้าน การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการบริหารหลักสูตร

2.3.3 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการบริหารหลักสูตร ดำเนินการ ตรวจสอบ และสรุปผลเพื่อนำสู่การสะท้อนผล เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรต่อไป

2.4 การสะท้อนผลการบริหารหลักสูตร (A)

2.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อเตรียม จัดทำประเด็นการปรับปรุงหลักสูตร โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร

2.4.2 ปรับปรุงหลักสูตรตามประเด็น การปรับปรุงหลักสูตรที่ได้จัดทำไว้

2.4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงหลักสูตรในระดับสถานศึกษา เพื่อลงมติ เห็นชอบการปรับปรุงหลักสูตร

2.4.4 จัดทำหลักสูตรฉบับปรับปรุง และประกาศใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง โดยระบุภาคเรียนและปีการศึกษาที่ประกาศใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน

3. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.1 การวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (P)

3.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตัวชี้วัดและมอบหมายแก่งานที่รับผิดชอบให้นำการประกันคุณภาพ ลงสู่การปฏิบัติงาน พัฒนาคู่มือให้ปฏิบัติงาน อย่างมีคุณภาพ การบันทึกข้อมูลและจัดเตรียมเอกสารอ้างอิง วิธีการจัดทำ

รายงานการคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การ พัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.1.2 จัดทำแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ครอบคลุม ขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของ สถานศึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผน

3.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

3.1.4 ประกาศใช้แผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

3.2 การปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (D)

3.2.1 ปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยปฏิบัติตามขั้นตอน และ ช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำ แผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการประกันคุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา

3.3 การตรวจสอบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (C)

3.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการประกันคุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา

3.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและ ปรับปรุงคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

3.4 การสะท้อนผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (A)

3.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้ สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ ในแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.4.2 ปรับปรุงการงานที่เกี่ยวข้องกับการสะท้อนผลการประกันคุณภาพ ภายใน สถานศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

3.4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และประเด็นที่ได้ปรับปรุงแก้ไข

4. ด้านการนิเทศการศึกษา

4.1 การวางแผนการนิเทศการศึกษา (P)

4.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การ กำหนดประเด็นการนิเทศ การเลือกใช้วิธีการ นิเทศที่เหมาะสมเป็นกัลยาณมิตร การจัดทำแผนและ ปฏิทินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การจัดทำเครื่องมือสำหรับการนิเทศ การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ

การจัดการเรียนรู้ โดยอาจเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนของครู วางแผน นำเสนอผลการนิเทศ และการให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุง เตรียมการติดตามการนิเทศ สรุปและสะท้อนผลนำไปสู่การพัฒนา

4.1.2 จัดทำแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และ ครอบคลุมระยะเวลา การปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา โดยจัดทำแผนการนิเทศระดับสถานศึกษา และแผนการนิเทศย่อยในระดับฝ่ายหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติเห็นชอบแผน

4.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน การนิเทศการจัดการเรียนรู้ พร้อมระบุ หน้าที่อย่างชัดเจน

4.1.4 ประกาศใช้แผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

4.2 การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา (D)

4.2.1 ปฏิบัติการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลา ที่ระบุไว้ในแผนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้

4.2.2 สำหรับการปฏิบัติที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจ จัดทำ แผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดหัวเวลาตามแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงาน หลักของสถานศึกษา

4.3 การตรวจสอบการนิเทศการศึกษา (C)

4.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบแผนการนิเทศการ จัดการเรียนรู้ โดยยึดตามหัวเวลาตามแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงานหลักของ สถานศึกษา

4.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบ ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผลและจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการ นิเทศการจัดการเรียนรู้ต่อไป

4.4 การสะท้อนผลการนิเทศการศึกษา (A)

4.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผลการนิเทศการ จัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามหัวเวลา ที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบผลการนิเทศ

4.4.2 ปรับปรุงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามประเด็นที่จัดทำไว้

4.4.3 จัดประชุมชี้แจงผลการปรับปรุง ประเด็นการตรวจสอบและประเด็นที่ ได้ปรับปรุงพัฒนาหลังจากปรับปรุงการจัดการเรียนรู้แล้ว

5. ด้านการแนะแนวการศึกษา

5.1 การวางแผนการแนะแนวการศึกษา (P)

5.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการแนะแนวการศึกษาที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การแนะแนวการศึกษาที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการแนะแนวการศึกษา การรายงานผลการประเมิน การติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการแนะแนวการศึกษา

5.1.2 จัดทำแผนการแนะแนวการศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน

5.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการแนะแนวการศึกษาพร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

5.1.4 ประกาศใช้แผนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

5.2 การปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา (D)

5.2.1 ปฏิบัติการแนะแนวการศึกษาตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่เหมาะสมในแผนการแนะแนวการศึกษา

5.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการแนะแนวการศึกษาหลักของสถานศึกษา

5.3 การตรวจสอบการแนะแนวการศึกษา (C)

5.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการแนะแนวการศึกษาโดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการแนะแนวการศึกษาหลักของสถานศึกษา

5.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการแนะแนวการศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาต่อไป

5.4 การสะท้อนผลการแนะแนวการศึกษา (A)

5.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการแนะแนวการศึกษา

5.4.2 ปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

5.4.3 จัดประชุมชี้แจงการแนะแนวการศึกษาและชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติด้านการแนะแนวการศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่

6. ด้านการวัดผลและประเมินผล

6.1 การวางแผนการวัดผลและประเมินผล (P)

6.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวัด การรายงานผลการประเมิน การติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

6.1.2 จัดทำแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน

6.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

6.1.4 ประกาศใช้แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

6.2 การปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล (D)

6.2.1 ปฏิบัติการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

6.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา

6.3 การตรวจสอบการวัดผลและประเมินผล (C)

6.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา

6.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต่อไป

6.4 การสะท้อนผลการวัดผลและประเมินผล (A)

6.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

6.4.2 ปรับปรุงการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

6.4.3 จัดประชุมชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.1 การวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (P)

7.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรายงานผลการวิจัย การติดตามตรวจสอบการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.1.2 จัดทำแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน

7.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

7.1.4 ประกาศใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

7.2 การปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (D)

7.2.1 ปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.3 การตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (C)

7.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

7.4 การสะท้อนผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (A)

7.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.4.2 ปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

7.4.3 จัดประชุมชี้แจงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่

สรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan: P) ด้วยวิธีการกำหนดขอบข่ายงาน สำนักรวบรวมข้อเท็จจริงจัดทำแผน จัดทำคำสั่ง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการดำเนินงานตลอดเวลาตามขอบข่ายงานภายในห้วงเวลาที่กำหนดในแผน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A) เป็นการปรับแก้ ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดี ที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดิมมี ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.81	0.35	มากที่สุด
2	ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.79	0.39	มากที่สุด
3	ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.67	0.41	มากที่สุด
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.65	0.49	มากที่สุด
5	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.70	0.42	มากที่สุด
6	ด้านการแนะแนวการศึกษา	4.81	0.33	มากที่สุด
7	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.80	0.30	มากที่สุด
รวม		4.75	0.38	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.38) เรียงลำดับความเป็นไปได้จากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.35) ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.33) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.30) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.39) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.42) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.41) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.49) โดยสามารถแจกแจงรายด้านปรากฏดังตาราง 17-23 ดังนี้

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา			
1 การวางแผนการบริหารหลักสูตร (P)			
1.1 กำหนดขอบข่ายโครงสร้างงานด้านการบริหารหลักสูตร ขั้นตอนการปฏิบัติและผู้รับผิดชอบเบื้องต้น ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตร การตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร	4.86	0.38	มากที่สุด
1.2 สืบรวจและจัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการบริหารหลักสูตร ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านผู้เรียน และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.57	0.53	มากที่สุด
1.3 วิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย หลักสูตรแกนกลาง บริบท และธรรมเนียมของสถานศึกษา และระบุประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องลงในขั้นตอนการปฏิบัติเบื้องต้น	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 จัดทำแผนการบริหารหลักสูตร ที่มีระยะเวลาครอบคลุมตลอดทั้งปี การศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผนการบริหารหลักสูตร	4.71	0.49	มากที่สุด
1.5 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษามาร่วมเป็นกรรมการ และระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	4.86	0.38	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.6 ประกาศใช้แผนการบริหาร หลักสูตรในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	4.86	0.38	มากที่สุด
2. การปฏิบัติการบริหารหลักสูตร (D)			
2.1 การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลาการใช้หลักสูตรที่ระบุไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 การดำเนินการด้านหลักสูตรของสถานศึกษา ให้ปฏิบัติตามระยะเวลาและ ขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผน โดยอาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดหยุ่นเวลาตามแผนการบริหารหลักสูตร	4.86	0.38	มากที่สุด
3. การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร (C)			
3.1 การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร ให้ดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนและช่วงเวลาการตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร	4.57	0.53	มากที่สุด
3.2 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อยด้าน การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร โดยยึดตามช่วงเวลาตามแผนการบริหารหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการบริหารหลักสูตร ดำเนินการตรวจสอบ และสรุปผลเพื่อนำสู่การสะท้อนผล เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรต่อไป	4.86	0.38	มากที่สุด
4. การสะท้อนผลการบริหารหลักสูตร (A)			
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อเตรียมจัดทำประเด็นการปรับปรุงหลักสูตร โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร	4.71	0.49	มากที่สุด
4.2 ปรับปรุงหลักสูตรตามประเด็น การปรับปรุงหลักสูตรที่ได้จัดทำไว้	4.86	0.38	มากที่สุด
4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงหลักสูตรในระดับสถานศึกษา เพื่อลงมติเห็นชอบการปรับปรุงหลักสูตร	4.86	0.38	มากที่สุด
4.4 จัดทำหลักสูตรฉบับปรับปรุง และประกาศใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง โดยระบุนักเรียนและปีการศึกษาที่ประกาศใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน	4.57	0.53	มากที่สุด
รวม	4.81	0.35	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้			
1. การวางแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (P)			
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การสำรวจและจัดเตรียมทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลผู้เรียน การนิเทศติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผลเพื่อนำสู่การพัฒนาและการพัฒนาครู	4.86	0.38	มากที่สุด
1.2 จัดทำแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และ ครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผน	4.86	0.38	มากที่สุด
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ พร้อม ระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	4.57	0.53	มากที่สุด
1.4 ประกาศใช้แผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	4.86	0.38	มากที่สุด
2. การปฏิบัติการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (D)			
2.1 บริหารการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.71	0.49	มากที่สุด
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดหัวเวลาตามแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. การตรวจสอบการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (C)			
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยยึดตามทั้งเวลา ตามการพัฒนาระบบการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา	4.86	0.38	มากที่สุด
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผลและจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.71	0.49	มากที่สุด
4. การสะท้อนผลการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (A)			
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามทั้งเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.57	0.53	มากที่สุด
4.2 ปรับปรุงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้	4.86	0.38	มากที่สุด
4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการปฏิบัติด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่	4.86	0.38	มากที่สุด
รวม	4.79	0.39	มากที่สุด

จากตาราง 17 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการวัดผลและประเมินผล			
1. การวางแผนการวัดผลและประเมินผล (P)			
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์ หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวัด การรายงานผลการประเมิน การติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนา และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 จัดทำแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน	4.21	0.65	มาก
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	4.71	0.49	มากที่สุด
1.4 ประกาศใช้แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	4.86	0.38	มากที่สุด
2. การปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล (D)			
2.1 ปฏิบัติการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่เหมาะสมไว้ในแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลาตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. การตรวจสอบการวัดผลและประเมินผล (C)			
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา	4.86	0.38	มากที่สุด
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต่อไป	4.21	0.65	มาก
4. การสะท้อนผลการวัดผลและประเมินผล (A)			
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.57	0.53	มากที่สุด
4.2 ปรับปรุงการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้	4.86	0.38	มากที่สุด
4.3 จัดประชุมชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่	4.57	0.53	มากที่สุด
รวม	4.67	0.41	มากที่สุด

จากตาราง 18 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ

พูน ปณ จิต ชีเว

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา			
1. การวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (P)			
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญ สถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรายงานผลการวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
1.2 จัดทำแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน	4.86	0.38	มากที่สุด
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	4.71	0.49	มากที่สุด
1.4 ประกาศใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	4.71	0.49	มากที่สุด
2. การปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (D)			
2.1 ปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามขั้นตอน และช่วงเวลาที่เหมาะสมไว้ในแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.86	0.38	มากที่สุด
3. การตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (C)			
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.21	0.65	มาก
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป	4.71	0.49	มากที่สุด
4. การสะท้อนผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (A)			
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.86	0.38	มากที่สุด
4.2 ปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตาม ประเด็นที่ได้จัดทำไว้	4.71	0.49	มากที่สุด
4.3 จัดประชุมชี้แจงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่	4.57	0.53	มากที่สุด
รวม	4.65	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 19 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรรคุณภาพเต็มมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการนิเทศการศึกษา			
1. การวางแผนการนิเทศการศึกษา (P)			
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นการนิเทศ การเลือกใช้วิธีการ นิเทศที่เหมาะสมเป็นกัลยาณมิตร การจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การจัดทำเครื่องมือสำหรับการนิเทศ การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โดยอาจเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนของครู วางแผนนำเสนอผลการนิเทศ และการให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงเตรียมการติดตามการนิเทศ สรุปและสะท้อนผลนำไปสู่การพัฒนา	4.86	0.38	มากที่สุด
1.2 จัดทำแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุม ขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลา การปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา โดยจัดทำแผนการนิเทศระดับสถานศึกษา และแผนการนิเทศย่อยในระดับฝ่ายหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติเห็นชอบแผน	4.29	0.76	มาก
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน การนิเทศการจัดการเรียนรู้ พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	4.86	0.38	มากที่สุด
1.4 ประกาศใช้แผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา (D)			
2.1 ปฏิบัติการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลาทีระบุไว้ในแผนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้	4.86	0.38	มากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.2 สำหรับการปฏิบัติที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำ แผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตาม แผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงานหลักของ สถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การตรวจสอบการนิเทศการศึกษา (C)			
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบแผนการ นิเทศการ จัดการเรียนรู้ โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้และการทำงานหลักของสถานศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบ ผลการนิเทศการจัดการ เรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผลและจัดทำประเด็นการ สะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการนิเทศการจัดการ เรียนรู้ต่อไป	4.29	0.76	มาก
4. การสะท้อนผลการนิเทศการศึกษา (A)			
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผลการ นิเทศการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลา ที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบผลการนิเทศ	4.57	0.53	มากที่สุด
4.2 ปรับปรุงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามประเด็นที่จัดทำ ไว้	4.57	0.53	มากที่สุด
4.3 จัดประชุมชี้แจงผลการปรับปรุง ประเด็นการตรวจสอบ และประเด็นที่ได้ปรับปรุงพัฒนาหลังจากปรับปรุงการจัดการ เรียนรู้แล้ว	4.86	0.38	มากที่สุด
รวม	4.70	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการแนะแนวการศึกษา			
1. การวางแผนการแนะแนวการศึกษา (P)			
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญ สถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการแนะแนวการศึกษาที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์ การแนะแนวการศึกษาที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการแนะแนว การศึกษา การรายงานผลการประเมิน การติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้ความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการแนะแนวการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 จัดทำแผนการแนะแนวการศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปี การศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการแนะแนวการศึกษาพร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	4.86	0.38	มากที่สุด
1.4 ประกาศใช้แผนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	4.57	0.53	มากที่สุด
2 การปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา (D)			
2.1 ปฏิบัติการแนะแนวการศึกษาตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่เหมาะสมไว้ในแผนการแนะแนวการศึกษา	4.86	0.38	มากที่สุด
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดหัวเวลาตามแผนการแนะแนวการศึกษาหลักของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3 การตรวจสอบการแนะแนวการศึกษา (C)			
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการแนะแนวการศึกษาโดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการแนะแนวการศึกษาหลักของสถานศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการแนะแนวการศึกษา ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาต่อไป	4.86	0.38	มากที่สุด
4. การสะท้อนผลการแนะแนวการศึกษา (A)			
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการแนะแนวการศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
4.2 ปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้	4.86	0.38	มากที่สุด
4.3 จัดประชุมชี้แจงการแนะแนวการศึกษาและชี้แจงวิธีการปฏิบัติด้านการแนะแนวการศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่	4.71	0.49	มากที่สุด
รวม	4.81	0.33	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

พูน ปลูก โต ชั่ว

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา			
1. การวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (P)			
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตัวชี้วัดและมอบหมายงานที่รับผิดชอบให้นำการประกันคุณภาพ ลงสู่การปฏิบัติงาน พัฒนาครูให้ปฏิบัติงาน อย่างมีคุณภาพ การบันทึกข้อมูลและจัดเตรียมเอกสารอ้างอิง วิธีการจัดทำ รายงานการคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ การสะท้อนผลเพื่อนำสู่การพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
1.2 จัดทำแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ประกาศใช้แผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	4.57	0.53	มากที่สุด
2. การปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (D)			
2.1 ปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยปฏิบัติตามขั้นตอนและ ช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการประกันคุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
3. การตรวจสอบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (C)			
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการประกันคุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา	4.71	0.49	มากที่สุด
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การสะท้อนผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (A)			
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.71	0.49	มากที่สุด
4.2 ปรับปรุงงานที่เกี่ยวข้องกับการสะท้อนผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้	4.86	0.38	มากที่สุด
4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและประเด็นที่ได้ปรับปรุงแก้ไข	4.86	0.38	มากที่สุด
รวม	4.80	0.30	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

สรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน คือ ด้าน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan: P) ด้วย วิธีการกำหนดขอบข่ายงาน สำนวญวิเคราะห์จัดทำแผน จัดทำคำสั่ง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการ ดำเนินงานตลอดเวลาตามขอบข่ายงานภายในห้วงเวลาที่กำหนดในแผน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ และงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A) เป็นการปรับแก้ ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ทำให้สถานศึกษาได้ เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดี ที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความ เป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ขอสรุปผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

สรุปผล

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการแนะแนว

การศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา

สภาพพึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผล

ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan: P) ด้วยวิธีการกำหนดขอบข่ายงาน สรรวจวิเคราะห์จัดทำแผน จัดทำคำสั่ง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการดำเนินงานตลอดเวลาตามขอบข่ายงานภายในห้วงเวลาที่กำหนดในแผน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A) เป็นการปรับแก้ ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดี ที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1.1 ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่มีสภาพการดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการควรได้รับการปรับปรุง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาโดยตรงและโดยทางอ้อม สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาที่คล้ายคลึงกัน ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัยยุทธ บุญเดิม (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 ผลการศึกษาพบว่าผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กตัญญูตา เจริญถนอม (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ตรีสุคนธ์ คุณาเอก (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวม มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย สะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ยังต้องการได้รับการพัฒนาด้านการบริหารวิชาการในสถานศึกษา เนื่องจาก งานวิชาการ เปรียบเสมือน ภาระหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดใดก็ตาม ดังนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงมีความสำคัญและต้องมีการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าและมีศักยภาพอยู่เสมอ สอดคล้องกับ นิรชร มีสุขโข (2550) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการมีความสำคัญสูงสุด จึงเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับที่จะต้องสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือครูผู้สอนทางด้านวิชาการทุกด้าน และเนื่องจากความสำคัญของงานวิชาการนี้เอง ที่ทำให้ควรได้รับการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลงาน คือ พัฒนานักเรียนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ของชาติที่มีความสำคัญให้เป็นคนเก่ง คนดี และเป็นประชากรที่มีศักยภาพของประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัดพร อูระงาม (2560) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 แล้วพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ตรีสุคนธ์ คุนาเอก (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ผลการศึกษาพบว่าความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับ อำภา บุญช่วย (2548) ที่ได้นำเสนอกระบวนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไว้หลายขั้นตอน ได้แก่ กำหนดนโยบาย เป้าหมายและการวางแผนงาน

วิชาการของโรงเรียน จัดหาและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียน การวางแผนการสอน การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน การนิเทศการสอน ห้องสมุด การวัดและประเมินผล พัฒนาการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ การสอนซ่อมเสริม การใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อการเรียนการสอน และรายงานผลการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัดพร อูระงาม (2560) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่ได้นำเสนอแนวทางการบริหารวิชาการทั้ง 7 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการแนะแนวการศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณน สิริโชคเจริญ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพสำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การบริหารทรัพยากรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารหลักสูตร การนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการทำงาน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และการบริหารการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan: P) ด้วยวิธีการกำหนดขอบข่ายงาน สรรวจวิเคราะห์ จัดทำแผนจัดทำคำสั่ง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการดำเนินงานตลอดเวลาตามขอบข่ายงานภายในห้วงเวลาที่กำหนดในแผน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A) เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิด Hitoshi (1998) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับการบริหารงานด้วย

วงจรคุณภาพว่า เป็นกิจกรรมการปรับปรุง และการควบคุมที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปฏิบัติการแก้ไข โดยการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และถ้าผลลัพธ์ไม่ได้ตามที่คาดหมายไว้ จะมีการทบทวนแผนการเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง และยังสอดคล้องกับ จำรัส นองมาก (2545) ได้กล่าวถึงการนำวงจรคุณภาพ (PDCA) มาใช้ในสถานศึกษามีขั้นตอน คือ 1.การวางแผนเพื่อ เตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) 2.การปฏิบัติตามแผน (Do-D) 3.การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) และ 4.การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) ผลจากการปฏิบัติในลักษณะนี้ ก็จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับ ชนิสรา ชุมวงศ์ (2563) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยใช้แนวคิดที่ได้จากการดำเนินงานงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยใช้หลักการบริหารงานแบบ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อน เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ใช้เป็นวิธีการในการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ดีขึ้น โดยแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดสุรินทร์ ควรส่งเสริมการนำแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดิมมีง ไปใช้ในสถานศึกษา โดยการจัดอบรม สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ หลังจากดำเนินการดังกล่าวแล้วควรมีการติดตามผลการนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

1.2 ผลการจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดิมมีง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทั้ง 7 ด้าน หน่วยงานที่จะนำแนวทางดังกล่าวไปปรับใช้ควรศึกษาสภาพปัญหา บริบทในเขตพื้นที่นั้น ๆ ให้เหมาะสมกับหน่วยงานเสียก่อน ดังเช่น ด้านการแนะนำการศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดระบบการแนะนำแนวทางวิชาการด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนเสนอแนะ สร้างปฏิทินการทำงาน จัดทำคู่มือการแนะนำการศึกษา สำหรับครูและนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันประชุมแลกเปลี่ยน เพื่อจัดทำคู่มือการแนะนำสำหรับสถานศึกษาต่อไป ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรมีระบบครูพี่เลี้ยงเพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านการทำวิจัยสำหรับครูผู้สอน โดยการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เรื่อง

การทำวิจัย ดังนั้นผู้บริหารควรสรรหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านมาให้ความรู้แก่ครูต่อไป

1.3 ผู้บริหารควรจัดทำคู่มือการประเมินผลของโรงเรียน ทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการประชุมวิเคราะห์ ประเมินและสรุปผลทุกเดือนอย่างจริงจังต่อเนื่อง

1.4 ผู้บริหารควรมอบหมายให้ครูศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน เพื่อประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน

1.5 สถานศึกษาควรมีการมอบหมายภาระงานให้ชัดเจนกับบุคลากร ควรมีการจัดฝึกอบรมเพื่อทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนขนาดเล็กในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีจุดแข็ง คือ มีความใกล้ชิดกับชุมชน ควรเพิ่มบทบาท ให้มีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชนเพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจการของโรงเรียนขนาดเล็ก ของหน่วยงานราชการ หรือสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นแนวทางในการส่งเสริมการสนับสนุนกิจการของโรงเรียนขนาดเล็กในอนาคต

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การวัดผลและประเมินผล และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กตัญญูตา เจริญถนอม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. *วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(2), 15-26.
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). (ก). *การบริหารงานวิชาการ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. _____ . (2545). (ข). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เมธิพิสส์.
- กรมวิชาการ. (2544). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. _____ . (2551). *คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการ เรียนรู้*. มหาสารคาม: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ชนิษฐา ชนะศรี (2559). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 23(1), 16-26.
- คณน สิริโชคเจริญ. (2565). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับ สถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 7(1), 359-369.
- จรรยาภรณ์ ภูกลาง. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. *วารสารการบริหารและ นิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 12(2), 102-112.
- จันทร์านิ สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- จำรัส นองมาก. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีสุข*. นครปฐม: ฟิสิกส์ เซ็น เตอร์.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). *การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล Good Governance*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญ รักดีวานิช. (2546). *วุฒิสภาพกับการกลั่นกรองกฎหมาย*. กรุงเทพฯ: เดือนตุลาคม.

- ชนิสรา ชุมวงศ์ (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. *วารสารมหาวิทยาลัย
นครราชสีมา*, 7(7), 198-212.
- ชัยยุทธ บุญเต็ม. (2564). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนา
คุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุบลราชธานีเขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยนครราชสีมา*, 8(11), 78-95.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). *การบริหารงานวิชาการ*. ปัตตานี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ตรีสุคนธ์ คุณาเอก. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 10(1), 474-489.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). *เอกสารคำสอน รายวิชา 0504402 การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทศนี วงศ์ยีน. (2555). *การบริหารงานวิชาการ*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิตนา แคมณี. (2549). *การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโมเดลชิปปา*. กรุงเทพฯ: โอ
เดียนส์ไตร์.
- นิคม สุวรรณปักษ์. (2563). *การศึกษาวิเคราะห์เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลา กระบวนการจัดทำ
แผนจัดซื้อจัดจ้าง หมวดครุภัณฑ์ที่ดินสิ่งก่อสร้าง ศูนย์ภูมิภาค คณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้วยแนวคิด Lean และเครื่องมือ ECRS (Eliminate
Combine Rearrange & Simplify)*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิพนธ์ กีนาวงศ์. (2544). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิษณุโลก: ภาควิชาการบริหารการศึกษาและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิภาพร พินิจมนตรี. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. *วารสารมหา
วิทยาลัยนครราชสีมา*, 7(8), 190-203.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 11(1), 163-175.

บั้งอร มธุรสสุวรรณ. (2542). การบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะ
ภคินีพระอุททัยของพระเยซูเจ้ากรุงมณฑลนคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สาขาวิชาหลักสูตร
และการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประชุม ผงผ่าน. (2545). เอกสารประกอบคำสอนผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร.

อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

ประเวศ วะสี. (2544). ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ. (2544). การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ปรีชา กองจินดา. (2549). แนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

ปัญญา แก้วเกียร. (2545). ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริงและบทบาทหน้าที่คาดหวัง
ด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

เปลื้อง ณ นคร. (2554). พจนานุกรม. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

พงษ์กร พูลสมบัติ. (2548). บทบาทผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานโรงเรียนจุฬาภรณราช
วิทยาลัย. นครปฐม: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิชัย เสี่ยงมจิตร. (2541). ขอบข่ายงานวิชาการ เอกสารการสอนการบริหารงานวิชาการ.

อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

พิสนุ พองศรี. (2550). การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เทียมผ้า.

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2543). การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ภาควิชา การ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2561). พื้นฐานการวิจัยทางการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่นส์.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: ภาควิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

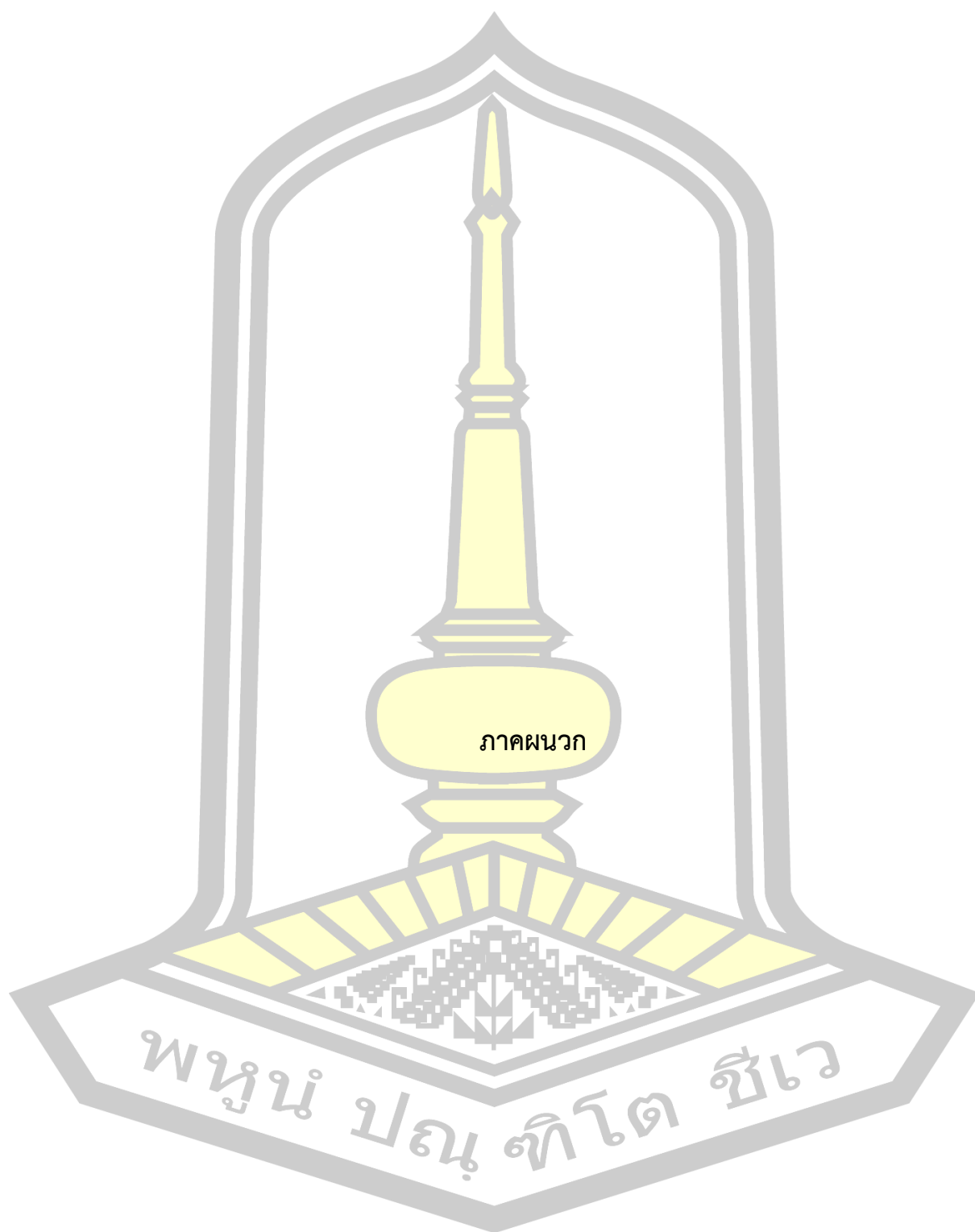
รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). การเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยส์.

- เรืองฤทธิ์ อรรถชัย. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3. วารสารเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 5(13), 166-177.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2543). การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วรรณรี ปทุมมาศ. (2546). การนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2549). โรงเรียน : องค์การแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศราวุธ ศรีสวัสดิ์. (2562). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (กาฬสินธุ์). วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด,
15(1), 188-197.
- ศักดิ์ผจญ เริงใจ. (2547). การศึกษาแนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- สนธยา พลศรี. (2547). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ สีนุธรรม. (2552). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2546). มาตรฐานงานแนะแนว. กรุงเทพฯ: ศูนย์แนะแนว การ
การศึกษาอาชีพ.
- สมาน ศรประสิทธิ์. (2548). การศึกษาการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายปฏิรูป
กระบวนการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). ทฤษฎีสังคมวิทยา เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). ทฤษฎีและหลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อยท์.
- สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2549). ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็น
สำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). *เอกสารประกอบการอบรมสัมมนาเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2553). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *คุณภาพของครูสู่คุณภาพการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักบริหารงานกิจการพิเศษ. (2555). *รายงานผลการนิเทศการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาศึกษาพิเศษ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. (2563). *แผนการปฏิบัติการนิเทศติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2562*. มหาสารคาม: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. สุรินทร์: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3.
- สุกัน เทียนทอง. (2546). การวิจัยในชั้นเรียนแบบหน้าเดียว. *วารสารวิชาการ*, 6(6), 29-30.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: วิรัตน์เอดดูเคชั่น.
- สุบิน อ้อสุวรรณ. (2544). *คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง*. พระนครศรีอยุธยา: โรงเรียนลาดชะโดสามัคคี.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *21 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2547). *ปฐมวัยหลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2549). *การบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อภิวัฒน์ จันทรสม. (2563). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ*. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 7(6), 167-177.

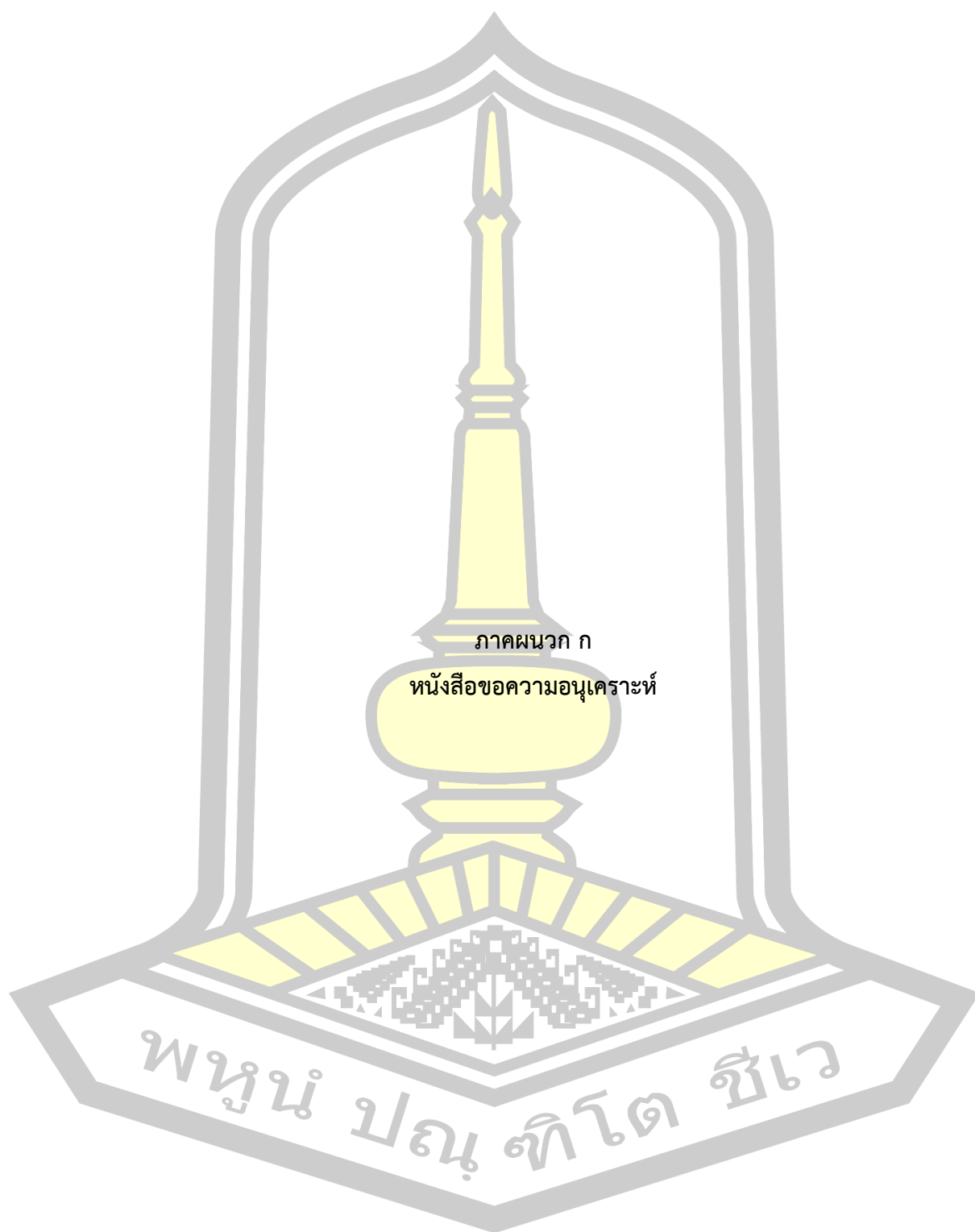
- อรรถัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ. (2549). *การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: ทีพีพริน.
- อรรธา โพธิยานนท์. (2542). *หลักการธุรกิจการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัคร อูระงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. *วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(2), 218-232.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุทุมพร จามรمان และคณะ. (2553). *การควบคุมการวัดประเมินและการจัดการความรู้ชุดเครื่องมือการเรียนรู้ด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์. (2545). *การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- American Association of School Administrators (AASA). (1960). *Professional administrators for America's schools (38th AASA yearbook)*. Washington, DC: Author.
- Angela, M.A. (2011). *Academic Optimism and Instructional Leadership in Urban Elementary School*. Ed.D. Thesis, The College of Williamand Mary.
- Aydin, H. (2011). *The Educational Effectiveness of Gulen-inspired School, The Case of Nigeria*. Ph.D. Thesis, University of Nevada.
- Bobbett, G.C. (2002). *Evaluating Climate in Nine "Good" High Schools in Tennessee*. New York: McGraw-Hill.
- Campbell, D.T. (1958). Common fate, similarity, and other indices of the status of aggregates of persons as social entities. *Behavioral Science*, 3(1), 14-25.
- Deming, E. W. (1986). *Out of the Crisis*. Cambridge, MA: Massachusetts Institute of Technology.
- Gibson, J.J. (1979). *Organization : Behavior Structure and Process*. 4th ed. Singapore: McGraw-Hill.
- Gulick, L. and Urwick, L. (1937). *Paper on the Science of Administration*. Clifton: Augustus M. Kelley.
- Hayward, C. (2011). *College Of Social And Behavioral Sciences. Chief Academic Office David Clinefelter*. Ph.D. Thesis, America: Walden University.

- Hitoshi, K. (1998). *Quality Control Circles : the Relationship Between Successful Adaptation and Culture in Japan*. Ph.D. Dissertation University of San Francisco.
- Hoy, W.K and Miskel, G.C. (2001). *Educational Administration Theory Research and Practice*. Singapore: Grow-Hill Inc.
- Jonathan, B.R. (2010). *Academic Optimism And Organizational Climate : An Elementary School Effectiveness Test Of Two Measures*. Ed.D. Thesis, Alabama : University of Alabama.
- Joseph, K. (2012). Academic Optimism and Community Engagement in USA Schools. *Journal of Educational Management*, 26(5), 77-78.
- Klimes, R.F. (1977). *Goal Development in Planning*. Educational Technology, 45(2), 17, February.
- Macdurham, R.A. (2011). *Comparison Of Academic Achievement for Seventh and Eighth Grade Students From Montessori and Non- Montessori School Programs*. Ed.D. Thesis, Tarleton State University.
- Newman, W.H. (1950). *Administrative Action*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Ray, J.K. (2011). *A Study of The Effectiveness Of An Individual Achievement Plan on Student Academic Success*. Ph.D. Thesis, University of San Diego.
- Russell, L.S. (1967). Unionidae from the Cretaceous and Tertiary of Alberta and Montana. *Journal of Paleontology*, 41(5), 1116-1120.
- Scott, D.A. (2011). *The Relationship Between Louisiana Middle School Parent Perceptions Of School Effectiveness And School Performance Scores*. Ed.D. Thesis, College of Education Louisiana Tech University.
- Smith, A. (2006). Cognitive Empathy and Emotional Empathy in Human Behavior and Evolution. *The Psychological Record*, 56(1), 3-21.

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว4444

วันที่ 5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์

ด้วย นายวชิรวิชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว4444

วันที่ 5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อพันธ์ สุทธิพิทา

ด้วย นายวิชัญ เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อมิฉะนั้นจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุลีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว4444

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ชัคกร พิภูลทอง

ด้วย นายวิรัชชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ นุเอื้ออ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0899470506

ที่ อว 0605.5(2)/ว4444

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ยุทธชัย จิตน์น้อม

ด้วย นายวิรัช เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ นุเอื้ออ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0899470506

ที่ อว 0605.5(2)/ว4444

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายปธานิน วรรณตรง

ด้วย นายวชิรวิชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0899470506

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว4445

วันที่ 5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์

ด้วย นายวชิรวิชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว4445

วันที่ 5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยชัย จิตร์นันท์

ด้วย นายวชิรวิชญ์ เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว4445

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ชัชกร พิภูลทอง

ด้วย นายวิรัชวิชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิต จะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคง ได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0899470506

ที่ อว 0605.5(2)/ว4445

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ยุทธชัย จิตน์น้อม

ด้วย นายวิรัชวิชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิต จะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ นุเอื้ออ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174

เบอร์โทรนิสิต 0899470506

ที่ อว 0605.5(2)/ว4445

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายปธานิน วรรณตรง

ด้วย นายวชิรวิชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิต จะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ฐิตอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0899470506

ที่ อว 0605.5(2)/ว4446

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุรินทร์

ด้วย นายวชิรวิชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเก็บข้อมูลสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0899470506

ที่ อว 0605.5(2)/ว4446

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปราสาท

ด้วย นายวชิรวิชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเก็บข้อมูลสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0899470506

ที่ อว 0605.5(2)/ว4446

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโศคนาสาม

ด้วย นายวชิรวิชัย เจริญชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

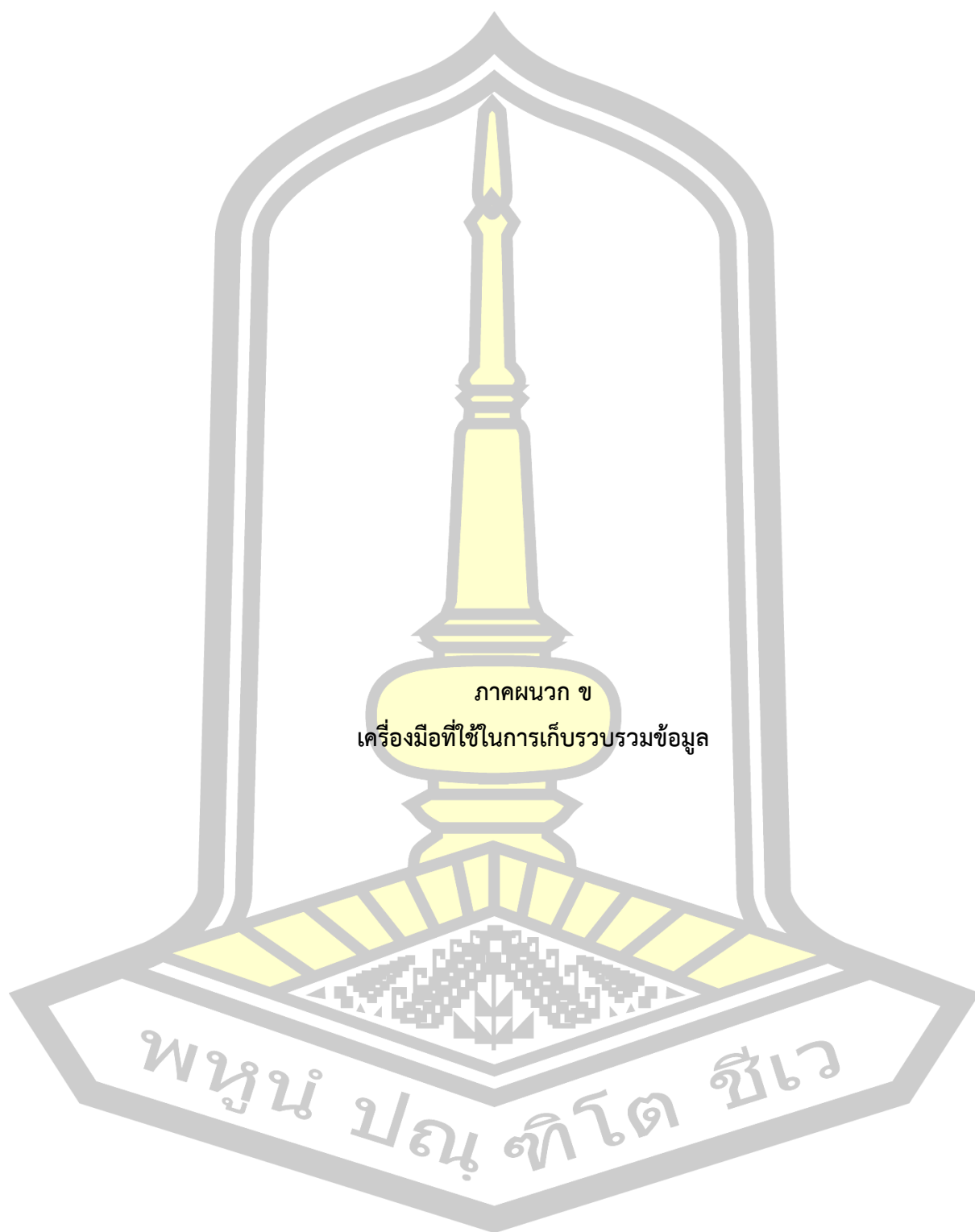
เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเก็บข้อมูลสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0899470506

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์สำหรับการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง
ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดย แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2. ผู้ตอบแบบสอบถามกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อเพื่อประโยชน์ของการวิจัย

3. ผลการตอบแบบสอบถามจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้น โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม

4. ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายวิชวิชัย เจริญชัย

นิติระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา รุ่น พ. 35

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ จิต ชีวะ

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์สำหรับการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง
ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อที่ตรงกับข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูหัวหน้างานวิชาการ

2. ความรู้เกี่ยวกับวงจรคุณภาพ หรือวงจร PDCA

มี ☐ ไม่มี ☐

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ และให้คะแนนด้านสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นคำถามนั้น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติ ที่ตรงกับความคิดเห็น

ของท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับดังนี้

5	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

[illegible]

[illegible]

แบบสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best practices)
ในการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบแนวทางการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาของท่าน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง เพื่อนำมาเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
 ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้ข้อมูลแต่อย่างใด โดยหน่วยงานของท่านเป็นสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best practices) จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายวิชวิชัย เจริญชัย

นิติระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา รุ่น พ. 35

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best practices)
ในการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

- 1.1 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 ตำแหน่ง..... สังกัด.....
- 1.3 วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
- 1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน.....
- 1.5 วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์..... สถานที่สัมภาษณ์.....

**ตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้วงจร
คุณภาพ หรือวงจร PDCA**

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.1 ท่านมีวิธีการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในปัจจุบัน

อย่างไร

- 1.2 ท่านมีการนำวงจรคุณภาพ หรือวงจร PDCA มาใช้หรือไม่ และดำเนินการอย่างไร

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 2.1 ท่านมีวิธีการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในปัจจุบัน

อย่างไร

2.2 ท่านมีการนำวงจรคุณภาพ หรือวงจร PDCA มาใช้หรือไม่ และดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล

3.1 ท่านมีวิธีการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล ในปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

.....

3.2 ท่านมีการนำวงจรคุณภาพ หรือวงจร PDCA มาใช้หรือไม่ และดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1 ท่านมีวิธีการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

.....

4.2 ท่านมีการนำวงจรคุณภาพ หรือวงจร PDCA มาใช้หรือไม่ และดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

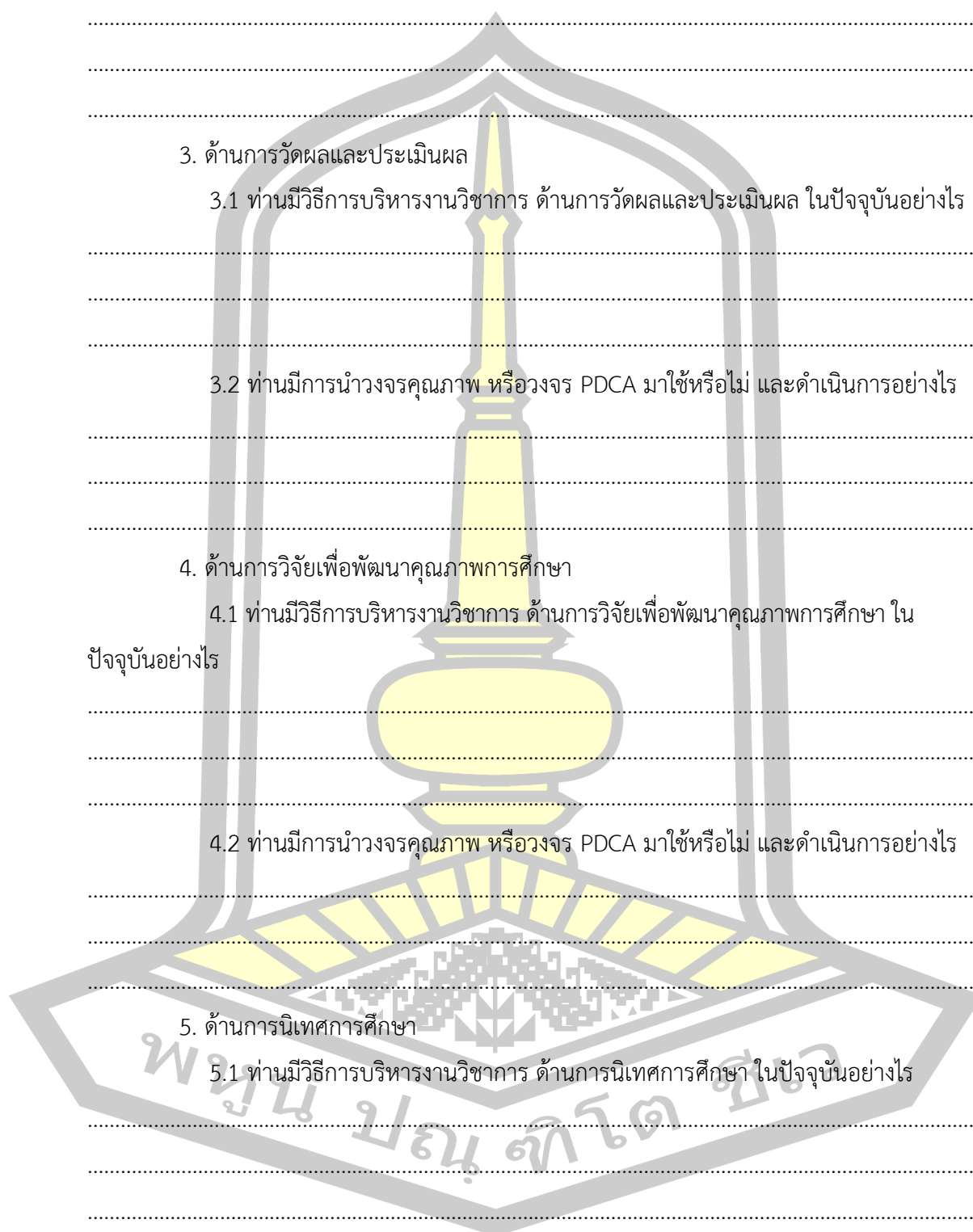
5. ด้านการนิเทศการศึกษา

5.1 ท่านมีวิธีการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ในปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

.....

5.2 ท่านมีการนำวงจรคุณภาพ หรือวงจร PDCA มาใช้หรือไม่ และดำเนินการอย่างไร

6. ด้านการแนะแนวการศึกษา

6.1 ท่านมีวิธีการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา ในปัจจุบันอย่างไร

6.2 ท่านมีการนำวงจรคุณภาพ หรือวงจร PDCA มาใช้หรือไม่ และดำเนินการอย่างไร

7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

7.1 ท่านมีวิธีการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในปัจจุบันอย่างไร

7.2 ท่านมีการนำวงจรคุณภาพ หรือวงจร PDCA มาใช้หรือไม่ และดำเนินการอย่างไร

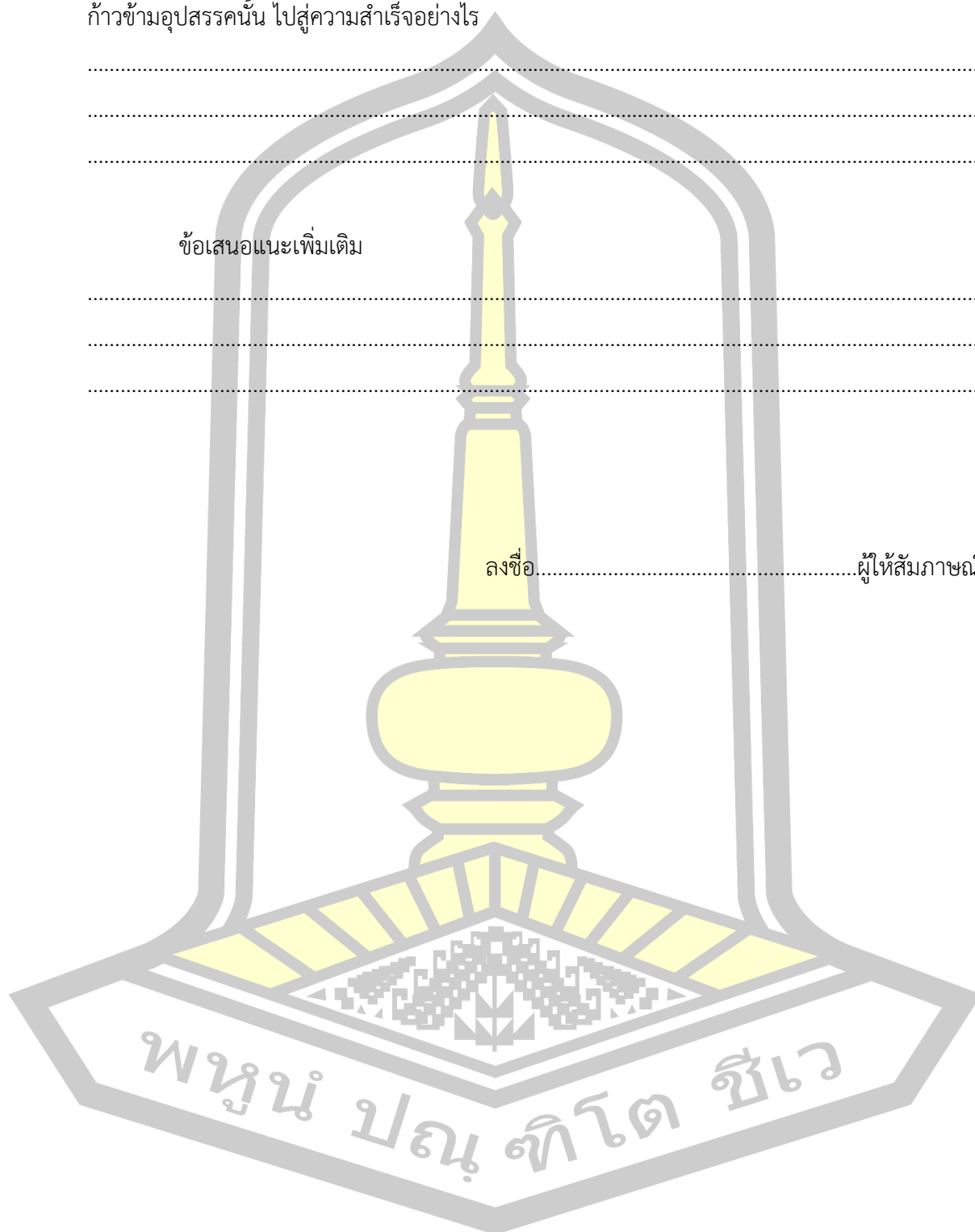
8. ปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ ให้ประสบผลสำเร็จ คืออะไร

พจน ภาณุ จิตโต ชิว

9. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ คืออะไร และท่านมีวิธี
ก้าวข้ามอุปสรรคนั้น ไปสู่ความสำเร็จอย่างไร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
 ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประเด็นความเหมาะสมว่ามีความเหมาะสมเพียงใดหลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดย แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2. ผลการตอบแบบประเมินจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้น โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบประเมินทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

นายวิชวิชัย เจริญชัย

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา รุ่น พ. 35

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ จิต ชีเว

แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
 ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

- 1.1 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 ตำแหน่ง..... สังกัด.....
- 1.3 วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
- 1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน.....

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ
 เดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษา
 ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละข้อคำถาม โดยข้อความแต่ละช่องมี
 ความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

และถ้ามีสิ่งที่ท่านเห็นว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมประการใด กรุณาเขียนข้อมูลลงในสิ่งที่
 ควรปรับปรุงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

พญ. ปณ. จิต ธีระ

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					สิ่งที่ควรปรับปรุง
	5	4	3	2	1	
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
1. การวางแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (P) 1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การสำรวจและจัดเตรียม ทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลผู้เรียน การ นิเทศติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผลเพื่อนำสู่การพัฒนา และการพัฒนาครู						
1.2 จัดทำแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้ ครอบคลุมขอบข่ายงาน และ ครอบคลุมระยะเวลาการ ปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของ สถานศึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติ ยืนยันแผน						
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้พร้อม ระบุหน้าที่อย่างชัดเจน						
1.4 ประกาศใช้แผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ใน สถานศึกษาอย่างทั่วถึง						
2. การปฏิบัติการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (D) 2.1 บริหารการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยปฏิบัติ ตามขั้นตอนและ ช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้						
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลาตาม แผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา						
3. การตรวจสอบการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (C) 3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบ						

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยยึดตามห่วงเวลา ตามการพัฒนากระบวนการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา						
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผลและจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ต่อไป						
4. การสะท้อนผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (A) 4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห่วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
4.2 ปรับปรุงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้						
4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการปฏิบัติด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่						
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1 การวางแผนการบริหารหลักสูตร (P) 1.1 กำหนดขอบข่ายโครงสร้างงานด้านการบริหารหลักสูตร ขั้นตอนการ ปฏิบัติและผู้รับผิดชอบเบื้องต้น ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตร การตรวจสอบ และการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร						
1.2 สืบค้นและจัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการบริหารหลักสูตร ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านผู้เรียน และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง						

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
1.3 วิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย หลักสูตรแกนกลาง บริบท และธรรมเนียม ของสถานศึกษา และระบุประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องลงในขั้นตอนการปฏิบัติเบื้องต้น						
1.4 จัดทำแผนการบริหารหลักสูตร ที่มีระยะเวลาครอบคลุมตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผนการบริหารหลักสูตร						
1.5 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษามาร่วมเป็นกรรมการ และระบุหน้าที่อย่างชัดเจน						
1.6 ประกาศใช้แผนการบริหาร หลักสูตรในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง						
2. การปฏิบัติการบริหารหลักสูตร (D)						
2.1 การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลาการใช้หลักสูตรที่ระบุไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร						
2.2 การดำเนินการด้านหลักสูตรของสถานศึกษา ให้ปฏิบัติตามระยะเวลาและ ขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผน โดยอาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลาตามแผนการบริหารหลักสูตร						
3. การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร (C)						
3.1 การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร ให้ดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนและช่วงเวลาการตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร						
3.2 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อยด้าน การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร โดยยึดตามช่วงเวลาตามแผนการ						

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
บริหารหลักสูตร						
3.3 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการบริหารหลักสูตร ดำเนินการตรวจสอบ และสรุปผลเพื่อนำสู่การสะท้อนผล เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรต่อไป						
4. การสะท้อนผลการบริหารหลักสูตร (A) 4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อเตรียม จัดทำประเด็นการปรับปรุงหลักสูตร โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ใน แผนการบริหารหลักสูตร						
4.2 ปรับปรุงหลักสูตรตามประเด็น การปรับปรุง หลักสูตรที่ได้จัดทำไว้						
4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงหลักสูตรในระดับ สถานศึกษา เพื่อลงมติเห็นชอบการปรับปรุงหลักสูตร						
4.4 จัดทำหลักสูตรฉบับปรับปรุง และประกาศใช้ หลักสูตรฉบับปรับปรุงโดยระบุนภาคเรียนและปีการศึกษาที่ ประกาศใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน						
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
1. การวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา (P) 1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตัวชี้วัดและ มอบหมายแก่งานที่รับผิดชอบให้นำการประกันคุณภาพ ลงสู่การปฏิบัติงาน พัฒนาครูให้ปฏิบัติงาน อย่างมีคุณภาพ การบันทึกข้อมูลและจัดเตรียมเอกสารอ้างอิง วิธีการจัดทำ รายงานการคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพ การศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ การสะท้อนผลเพื่อนำสู่ การ พัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา						

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
1.2 จัดทำแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผน						
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน						
1.4 ประกาศใช้แผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง						
2. การปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (D)						
2.1 ปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยปฏิบัติตามขั้นตอนและ ช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดหัวเวลาตามแผนการประกันคุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา						
3. การตรวจสอบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (C)						
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยยึดตามหัวเวลาตามแผนการประกันคุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา						
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป						

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
4. การสะท้อนผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (A)						
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเมินการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
4.2 ปรับปรุงการงานที่เกี่ยวข้องกับการสะท้อนผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้						
4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและประเด็นที่ได้ปรับปรุงแก้ไข						
ด้านการนิเทศการศึกษา						
1. การวางแผนการนิเทศการศึกษา (P)						
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นการนิเทศ การเลือกใช้วิธีการ นิเทศที่เหมาะสมเป็นกัลยาณมิตร การจัดทำแผน และปฏิทินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การจัดทำเครื่องมือสำหรับการนิเทศ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยอาจเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการนิเทศ การสอนของครู วางแผนนำเสนอผลการนิเทศ และการให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุง เตรียมการติดตามการนิเทศ สรุป และสะท้อนผลนำไปสู่การพัฒนา						
1.2 จัดทำแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุม ขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลา การปฏิบัติงาน ตลอดทั้งปีการศึกษา โดยจัดทำแผนการนิเทศระดับสถานศึกษา และแผนการนิเทศย่อยในระดับฝ่ายหรือกลุ่ม						

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					สิ่งที่ควรปรับปรุง
	5	4	3	2	1	
สาระการเรียนรู้ และนำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติเห็นชอบแผน						
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน การนิเทศการจัดการเรียนรู้ พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน						
1.4 ประกาศใช้แผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง						
2. การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา (D)						
2.1 ปฏิบัติการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ปฏิบัติตามขั้นตอนและเวลาที่ระบุไว้ในแผนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้						
2.2 สำหรับการปฏิบัติที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำ แผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงานหลักของสถานศึกษา						
3. การตรวจสอบการนิเทศการศึกษา (C)						
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบแผนการนิเทศการ จัดการเรียนรู้ โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงานหลักของสถานศึกษา						
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบ ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผลและจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ต่อไป						
4. การสะท้อนผลการนิเทศการศึกษา (A)						
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลา ที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบผลการ						

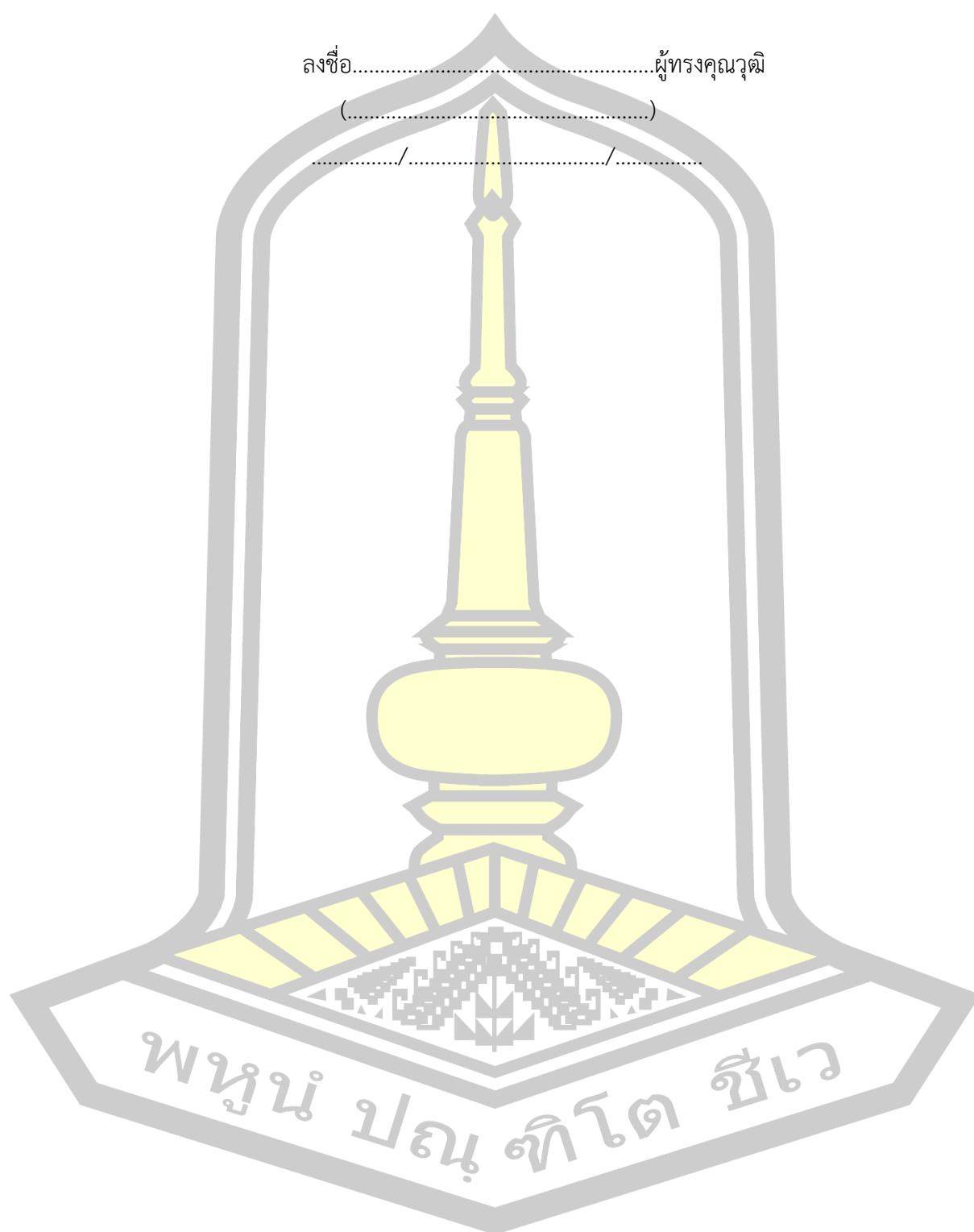
ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
นิเทศ						
4.2 ปรับปรุงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามประเด็นที่จัดทำไว้						
4.3 จัดประชุมชี้แจงผลการปรับปรุง ประเด็นการตรวจสอบและประเด็นที่ได้ปรับปรุงพัฒนาหลังจากปรับปรุงการจัดการเรียนรู้แล้ว						
ด้านการแนะแนวการศึกษา						
1. การวางแผนการแนะแนวการศึกษา (P)						
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการแนะแนวการศึกษาที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การแนะแนวการศึกษาที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการแนะแนวการศึกษา การรายงานผลการประเมิน การติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนา และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการแนะแนวการศึกษา						
1.2 จัดทำแผนการแนะแนวการศึกษาให้ครอบคลุม ขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน						
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการแนะแนวการศึกษาพร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน						
1.4 ประกาศใช้แผนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง						
2 การปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา (D)						
2.1 ปฏิบัติการแนะแนวการศึกษาตามขั้นตอนและ						

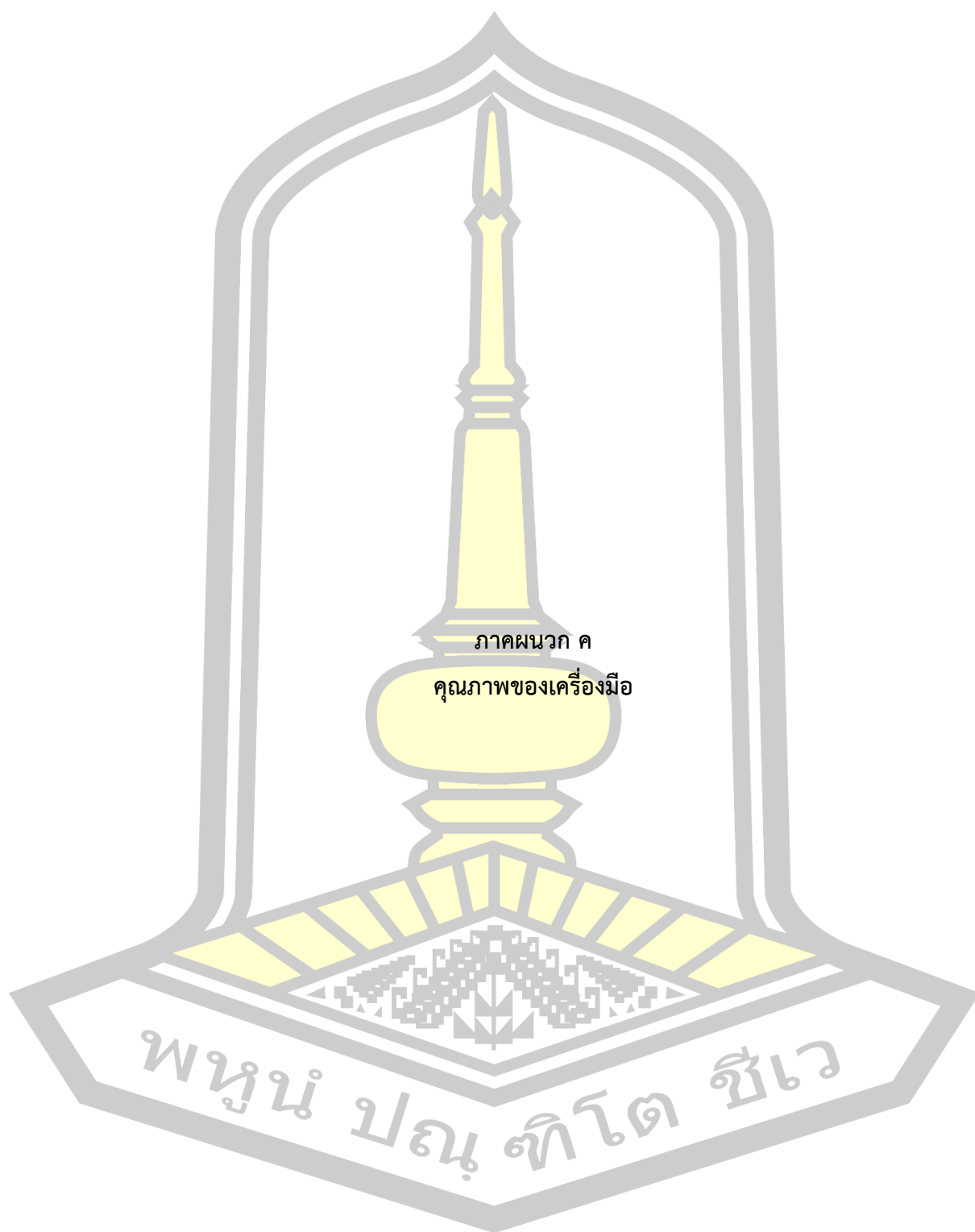
ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					สิ่งที่ควรปรับปรุง
	5	4	3	2	1	
ช่วงเวลาที่จะระบุไว้ในแผนการแนะแนวการศึกษา						
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลาตาม แผนการแนะแนวการศึกษาหลักของสถานศึกษา						
3 การตรวจสอบการแนะแนวการศึกษา (C) 3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบ การแนะแนวการศึกษาโดยยึดตามช่วงเวลาตามแผนการแนะแนวการศึกษาหลักของสถานศึกษา						
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการแนะแนว การศึกษา ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำ ประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุง การแนะแนวการศึกษาต่อไป						
4. การสะท้อนผลการแนะแนวการศึกษา (A) 4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ใน แผนการแนะแนวการศึกษา						
4.2 ปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาตามประเด็นที่ได้ จัดทำไว้						
4.3 จัดประชุมชี้แจงการแนะแนวการศึกษาและชี้แจง วิธีการ ปฏิบัติด้านการแนะแนวการศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่						
ด้านการวัดผลและประเมินผล						
1. การวางแผนการวัดผลและประเมินผล (P) 1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญ สถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การ ประเมินผลที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวัด การรายงาน						

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
ผลการประเมิน การติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน						
1.2 จัดทำแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน						
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน						
1.4 ประกาศใช้แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง						
2. การปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล (D)						
2.1 ปฏิบัติการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่เหมาะสมไว้ในแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลาตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา						
3. การตรวจสอบการวัดผลและประเมินผล (C)						
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยยึดตามช่วงเวลาตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา						
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต่อไป						

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
4. การสะท้อนผลการวัดผลและประเมินผล (A)						
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ใน แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
4.2 ปรับปรุงการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตาม ประเด็นที่ได้จัดทำไว้						
4.3 จัดประชุมชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่						
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
1. การวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (P)						
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญ สถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรายงาน ผลการวิจัย การติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่ การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจ อย่างถูกต้องด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
1.2 จัดทำแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการ ปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของ สถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยัน แผน						
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน						

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
1.4 ประกาศใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง						
2. การปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (D) 2.1 ปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
3. การตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (C) 3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป						
4. การสะท้อนผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (A) 4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
4.2 ปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้						
4.3 จัดประชุมชี้แจงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่						

ตาราง 23 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์
ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 3

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								
1. สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3. สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4. สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้								
6. สถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
7. ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึก	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

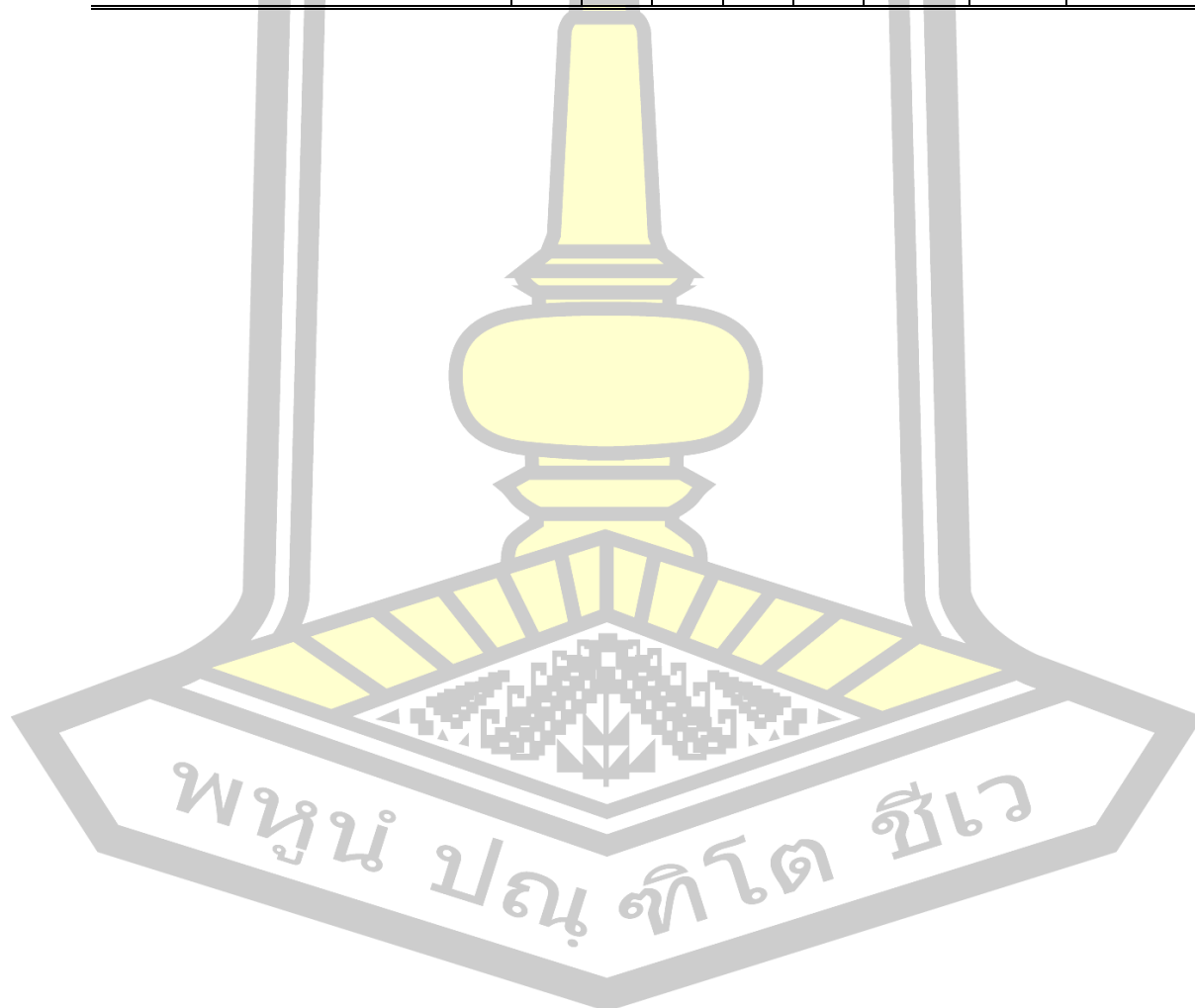
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ทักษะ การจัดการกิจกรรม การจัดการ เรียนการสอน และการจัด สภาพแวดล้อมในกระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง								
8. ผู้บริหารให้ความสำคัญและ อำนวยความสะดวกต่อการเตรียม เนื้อหา การฝึกทักษะ การจัด กิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
9. ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมจากกระบวนการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้								สอดคล้อง
10. ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหากิจกรรม ฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่ เสมอ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการวัดผลและประเมินผล								
11. ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็ม ศักยภาพ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
12. สถานศึกษามีการกำหนด หลักการ และรูปแบบการรายงาน ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
13. ผู้บริหารมีความตระหนัก และ ให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
14. ผู้บริหารกำหนดนโยบาย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตาม เป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่าง ชัดเจน								
15. ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบ การประเมินผลอย่างจริงจังและ สม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา								
16. สถานศึกษามีการวางแผนการ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
17. ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	-1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
18. สถานศึกษามีการจัดระบบ สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณใน การพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
19. สถานศึกษามีการติดตามและจูง ใจให้ครูดำเนินการวิจัยให้สำเร็จตาม แผนที่กำหนดไว้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
20. สถานศึกษามีการจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยของครู ภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียน ละ 1 ครั้ง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการนิเทศการศึกษา								
21. ผู้บริหารมีการจัดระบบ กระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายใน สถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
22. ผู้บริหารสถานศึกษามีการ จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มี	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
คุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่องและเป็นระบบ								
23. ผู้บริหารกำหนดให้การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
24. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผนและกำหนดนโยบายของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
25. บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการแนะแนวการศึกษา								
26. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการแนะแนวโดยการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กร และดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
27. สถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาในการแนะแนวที่หลากหลายได้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
28. สถานศึกษาร่วมกับครูที่ปรึกษาสำรวจและวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้าน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ส่วนตัว เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการแนะแนว								
29. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้ และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่าง หลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพ ตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ	1	1	1	-1	1	4	0.8	สอดคล้อง
30. สถานศึกษามีการติดตามและ ประเมินผลการแนะแนวเพื่อจัดทำ ระบบและกระบวนการการแนะแนว การศึกษาในสถานศึกษาเพื่อใช้เป็น แนวปฏิบัติที่ชัดเจนต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา								
31. สถานศึกษามีการวางแผนและ จัดทำปฏิบัติการดำเนินงานด้านการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
32. ผู้บริหารมีการนำการประกัน คุณภาพภายในไปสู่การปฏิบัติในงาน ทุกงานของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
33. ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ หลักการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และวิธีการ พัฒนาสู่การจัดการศึกษาที่มี คุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
34. ผู้บริหารมีการแต่งตั้ง คณะทำงานด้านการประกัน คุณภาพของสถานศึกษาและมีการ มอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
35. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผล การประเมินคุณภาพและวางแผน การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

**การหาคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3**

ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
ข้อที่	r_{xy}	α	ข้อที่	r_{xy}	α
1	0.60	0.91	1	0.67	0.94
2	0.49	0.92	2	0.52	0.94
3	0.47	0.92	3	0.57	0.94
4	0.52	0.91	4	0.46	0.94
5	0.48	0.92	5	0.46	0.94
6	0.35	0.92	6	0.65	0.94
7	0.43	0.92	7	0.58	0.94
8	0.43	0.92	8	0.48	0.94
9	0.51	0.91	9	0.63	0.94
10	0.75	0.91	10	0.51	0.94
11	0.65	0.91	11	0.59	0.94
12	0.67	0.91	12	0.53	0.94
13	0.54	0.91	13	0.40	0.94
14	0.30	0.92	14	0.66	0.94
15	0.53	0.91	15	0.68	0.94
16	0.47	0.92	16	0.71	0.94
17	0.42	0.92	17	0.61	0.94
18	0.33	0.92	18	0.40	0.94
19	0.22	0.92	19	0.53	0.94
20	0.45	0.92	20	0.50	0.94
21	0.44	0.92	21	0.67	0.94

สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
ข้อที่	r_{xy}	α	ข้อที่	r_{xy}	α
22	0.53	0.91	22	0.64	0.94
23	0.42	0.92	23	0.59	0.94
24	0.21	0.92	24	0.57	0.94
25	0.65	0.91	25	0.65	0.94
26	0.44	0.92	26	0.37	0.94
27	0.57	0.91	27	0.54	0.94
28	0.68	0.91	28	0.66	0.94
29	0.67	0.91	29	0.57	0.94
30	0.55	0.91	30	0.65	0.94
31	0.57	0.92	31	0.37	0.94
32	0.68	0.92	32	0.54	0.94
33	0.65	0.91	33	0.66	0.94
34	0.67	0.92	34	0.42	0.94
35	0.55	0.91	35	0.59	0.94
รวม	ค่าอำนาจ จำแนก (r_{xy}) ระหว่าง 0.21-0.75	ค่าความ เชื่อมั่น (α) คือ 0.92	รวม	ค่าอำนาจ จำแนก (r_{xy}) ระหว่าง 0.37-0.71	ค่าความ เชื่อมั่น (α) คือ 0.94

ตาราง 25 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเป็นไปได้ของการบริหารงานวิชาการ
 ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้								
1. การวางแผนการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ (P)								
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอน วิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การ วิเคราะห์ผู้เรียน การจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ การสำรวจและ จัดเตรียมทรัพยากรในการจัดการ เรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและ ประเมินผลผู้เรียน การนิเทศติดตาม ตรวจสอบ การสะท้อนผลเพื่อนำสู่ การพัฒนาและการพัฒนาครู	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.2 จัดทำแผนการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ให้ครอบคลุม ขอบข่ายงาน และ ครอบคลุม ระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปี การศึกษา นำเสนอที่ประชุมของ สถานศึกษาเพื่อพิจารณาความ เหมาะสมของแผนและลงมติยืนยัน แผน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้พร้อม ระบุ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
หน้าตัวอย่างชัดเจน								
1.4 ประกาศใช้แผนการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา อย่างทั่วถึง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. การปฏิบัติการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ (D)								
2.1 บริหารการจัดการเรียนรู้ใน สถานศึกษาโดยปฏิบัติตามขั้นตอน และช่วงเวลาที่เหมาะสมไว้ในแผนการ พัฒนากระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำ แผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึด หัวเวลาตามแผนการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้หลักของ สถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3. การตรวจสอบการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ (C)								
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงาน ย่อย ด้านการตรวจสอบการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้โดยยึดตามหัว เวลา ตามการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้หลักของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.2 กำหนดประเด็นการ ตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผลและ จัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อ นำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
พัฒนากระบวนการเรียนรู้ต่อไป								
4. การสะท้อนผลการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ (A)								
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเมินการสะท้อนผล โดย ดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วง เวลาที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.2 ปรับปรุงการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามประเด็นที่ได้ จัดทำไว้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ ชี้แจงวิธีการปฏิบัติด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								
1. การวางแผนการบริหารหลักสูตร (P)								
1.1 กำหนดขอบข่ายโครงสร้าง งานด้านการบริหารหลักสูตร ขั้นตอนการ ปฏิบัติและผู้รับผิดชอบ เบื้องต้น ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตร การตรวจสอบและ การประเมินผลการใช้หลักสูตร และ การปรับปรุงหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.2 สืบค้นและจัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษาและ ชุมชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานใน การวางแผนการบริหารหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศด้านอาคาร สถานที่ ด้านบุคลากร ด้าน งบประมาณ ด้านผู้เรียน และด้าน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง								
1.3 วิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย หลักสูตรแกนกลาง บริบท และ ธรรมเนียมของสถานศึกษา และระบุ ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องลงใน ขั้นตอนการปฏิบัติเบื้องต้น	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.4 จัดทำแผนการบริหารหลักสูตร ที่มีระยะเวลาครอบคลุมตลอดทั้งปี การศึกษา นำเสนอที่ประชุมของ สถานศึกษา เพื่อพิจารณาความ เหมาะสมของแผนและลงมติยืนยัน แผนการบริหารหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.5 จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ผู้ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร โดยเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษา มาร่วมเป็นกรรมการ และระบุ หน้าที่อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.6 ประกาศใช้แผนการบริหาร หลักสูตรในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. การปฏิบัติการบริหารหลักสูตร (D)								
2.1 การนำหลักสูตรไปใช้ในการ จัดการเรียนรู้ให้ปฏิบัติตามขั้นตอน และช่วงเวลาการใช้หลักสูตรที่ระบุ ไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 การดำเนินการด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ของสถานศึกษา ให้ปฏิบัติตาม ระยะเวลาและ ขั้นตอนที่ระบุไว้ใน แผน โดยอาจจัดทำแผนการ ปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลา ตามแผนการบริหารหลักสูตร								
3. การตรวจสอบการบริหาร หลักสูตร (C)								
3.1 การตรวจสอบการบริหาร หลักสูตร ให้ดำเนินการตรวจสอบ ตามขั้นตอนและช่วงเวลาการ ตรวจสอบและการประเมินผลการ ใช้หลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการ บริหารหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.2 จัดทำแผนการปฏิบัติงาน ย่อยด้าน การตรวจสอบการบริหาร หลักสูตร โดยยึดตามช่วงเวลาตาม แผนการบริหารหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.3 กำหนดประเด็นการ ตรวจสอบการบริหารหลักสูตร ดำเนินการตรวจสอบ และสรุปผล เพื่อนำสู่การสะท้อนผล เพื่อพัฒนา และปรับปรุงการบริหารหลักสูตร ต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4. การสะท้อนผลการบริหาร หลักสูตร (A)								
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ การประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อ เตรียม จัดทำประเด็นการปรับปรุง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
หลักสูตร โดยดำเนินการให้ สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ ในแผนการบริหารหลักสูตร								
4.2 ปรับปรุงหลักสูตรตาม ประเด็น การปรับปรุงหลักสูตรที่ได้ จัดทำไว้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุง หลักสูตรในระดับสถานศึกษา เพื่อ ลงมติเห็นชอบการปรับปรุงหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.4 จัดทำหลักสูตรฉบับปรับปรุง และประกาศใช้หลักสูตรฉบับ ปรับปรุงโดยระบุนุภาคเรียนและปี การศึกษาที่ประกาศใช้หลักสูตร อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา								
1. การวางแผนการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (P)								
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตัวชี้วัด และมอบหมายแก่งานที่รับผิดชอบ ให้นำการประกันคุณภาพ ลงสู่การ ปฏิบัติงาน พัฒนาครูให้ปฏิบัติงาน อย่างมีคุณภาพ การบันทึกข้อมูล และจัดเตรียมเอกสารอ้างอิง วิธีการ จัดทำ รายงานการคุณภาพ การศึกษา การประเมินคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
การศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ การสะท้อนผลเพื่อนำสู่การ พัฒนา คุณภาพภายในสถานศึกษา								
1.2 จัดทำแผนการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาให้ ครอบคลุมขอบข่ายงาน และ ครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ ประชุมของสถานศึกษาเพื่อ พิจารณาความเหมาะสมของแผน และลงมติยืนยันแผน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา พร้อม ระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.4 ประกาศใช้แผนการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาอย่าง ทั่วถึง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. การปฏิบัติการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (D)								
2.1 ปฏิบัติการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาโดยปฏิบัติตาม ขั้นตอนและ ช่วงเวลาที่ระบุไว้ใน แผนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
แผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึด ห้วงเวลาตามแผนการประกัน คุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา								
3. การตรวจสอบการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา (C)								
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงาน ย่อย ด้านการตรวจสอบการประกัน คุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยยึด ตามห้วงเวลาตามแผนการประกัน คุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.2 กำหนดประเด็นการ ตรวจสอบผลการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำ ประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่ การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ ภายในสถานศึกษาต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4. การสะท้อนผลการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา (A)								
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเด็นการสะท้อนผล โดย ดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วง เวลาที่กำหนดไว้ ในแผนการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.2 ปรับปรุงงานที่เกี่ยวข้อง กับการสะท้อนผลการประกัน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
คุณภาพภายใน สถานศึกษาตาม ประเด็นที่ได้จัดทำไว้								
4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุง การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและประเด็นที่ได้ ปรับปรุงแก้ไข	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการนิเทศการศึกษา								
1. การวางแผนการนิเทศการศึกษา (P)								
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอน วิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นการนิเทศ การ เลือกใช้วิธีการ นิเทศที่เหมาะสมเป็น กัลยาณมิตร การจัดทำแผนและ ปฏิทินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การจัดทำเครื่องมือสำหรับการนิเทศ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการ เรียนรู้ โดยอาจเปิดโอกาสให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนของครู วางแผนนำเสนอผลการนิเทศ และการ ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุง เตรียมการ ติดตามการนิเทศ สรุปและสะท้อนผล นำไปสู่การพัฒนา	-1	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
1.2 จัดทำแผนการนิเทศการ จัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่าย งาน และครอบคลุมระยะเวลา การ ปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา โดย จัดทำแผนการนิเทศระดับ สถานศึกษา และแผนการนิเทศย่อย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ในระดับฝ่ายหรือกลุ่มสาระการ เรียนรู้ และนำเสนอที่ประชุมของ สถานศึกษาเพื่อพิจารณาความ เหมาะสมของแผนและลงมติ เห็นชอบแผน								
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ผู้ปฏิบัติงาน การนิเทศการจัดการ เรียนรู้ พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.4 ประกาศใช้แผนการนิเทศการ จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่าง ทั่วถึง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา (D)								
2.1 ปฏิบัติการนิเทศการจัดการ เรียนรู้ ปฏิบัติตามขั้นตอนและ ช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 สำหรับการปฏิบัติที่มีขั้นตอน หรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจ จัดทำ แผนการปฏิบัติงานย่อย โดย ให้ยึดช่วงเวลาตามแผนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้และการทำงาน หลักของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3. การตรวจสอบการนิเทศ การศึกษา (C)								
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงาน ย่อย ด้านการตรวจสอบแผนการ นิเทศการ จัดการเรียนรู้ โดยยึดตาม	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ห้วงเวลาตามแผนการนิเทศการ จัดการเรียนรู้และการทำงานหลัก ของสถานศึกษา								
3.2 กำหนดประเด็นการ ตรวจสอบ ผลการนิเทศการจัดการ เรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผลและจัดทำประเด็นการ สะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและ ปรับปรุงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4. การสะท้อนผลการนิเทศ การศึกษา (A)								
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเด็นการสะท้อนผลการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการให้ สอดคล้องตามห้วงเวลา ที่กำหนดไว้ ในแผนการตรวจสอบผลการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.2 ปรับปรุงการนิเทศการจัดการ เรียนรู้ ตามประเด็นที่จัดทำไว้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 จัดประชุมชี้แจงผลการ ปรับปรุง ประเด็นการตรวจสอบ และประเด็นที่ได้ปรับปรุงพัฒนา หลังจากปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ แล้ว	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการแนะแนวการศึกษา								
1. การวางแผนการแนะแนว การศึกษา (P)								
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
วิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์ หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการแนะแนว การศึกษาที่เหมาะสม การกำหนด เกณฑ์การแนะแนวการศึกษาที่ เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการแนะ แนวการศึกษา การรายงานผลการ ประเมิน การติดตามตรวจสอบ การ สะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความ เข้าใจอย่างถูกต้องด้านการแนะแนว การศึกษา								
1.2 จัดทำแผนการแนะแนว การศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการ ปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลง มติยืนยันแผน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการแนะแนว การศึกษาพร้อมระบุหน้าที่อย่าง ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.4 ประกาศใช้แผนการแนะแนว การศึกษาในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2 การปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา								

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
(D)								
2.1 ปฏิบัติการแนะแนว การศึกษาตามขั้นตอนและช่วงเวลา ที่ระบุไว้ในแผนการแนะแนว การศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำ แผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึด ห้วงเวลาตามแผนการแนะแนว การศึกษาหลักของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3 การตรวจสอบการแนะแนว การศึกษา (C)								
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงาน ย่อย ด้านการตรวจสอบการแนะ แนวการศึกษาโดยยึดตามห้วงเวลา ตามแผนการแนะแนวการศึกษา หลักของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.2 กำหนดประเด็นการ ตรวจสอบการแนะแนวการศึกษา ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และ จัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อ นำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการ แนะแนวการศึกษาต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4. การสะท้อนผลการแนะแนว การศึกษา (A)								
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเด็นการสะท้อนผล โดย ดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
เวลาที่กำหนดไว้ในแผนการแนะ แนวการศึกษา								
4.2 ปรับปรุงการแนะแนว การศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 จัดประชุมชี้แจงการแนะแนว การศึกษาและชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติ ด้านการแนะแนวการศึกษาที่ได้ ปรับปรุงใหม่	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการวัดผลและประเมินผล								
1. การวางแผนการวัดผลและ ประเมินผล (P)								
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอน วิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์ หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวัด การรายงานผลการประเมิน การ ติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการ พัฒนาครู ให้ความรู้ความเข้าใจ อย่างถูกต้องด้านการวัดผลและ ประเมินผลผู้เรียน	-1	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
1.2 จัดทำแผนการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุม ขอบข่ายงาน และครอบคลุม	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

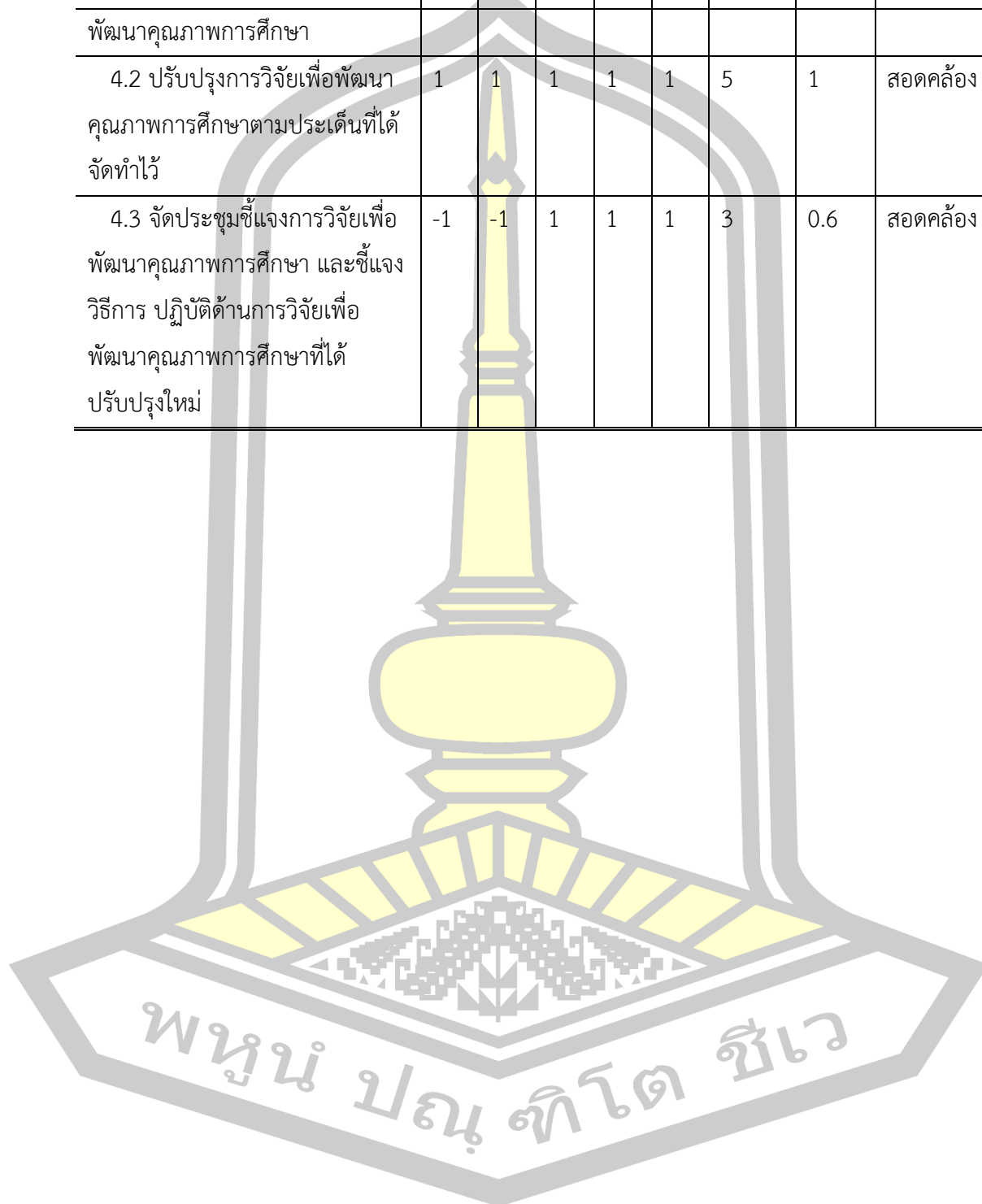
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปี การศึกษา นำเสนอที่ประชุมของ สถานศึกษา เพื่อพิจารณาความ เหมาะสมและลงมติยืนยันแผน								
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.4 ประกาศใช้แผนการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษา อย่างทั่วถึง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. การปฏิบัติการวัดผลและ ประเมินผล (D)								
2.1 ปฏิบัติการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่ ระบุไว้ในแผนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำ แผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึด หัวเวลาตามแผนการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้หลักของ สถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3. การตรวจสอบการวัดผลและ ประเมินผล (C)								
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวัดและ ประเมินผล การเรียนรู้ โดยยึดตาม หัวเวลาตามแผนการวัดและ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ประเมินผลการเรียนรู้หลักของ สถานศึกษา								
3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และ จัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อ นำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4. การสะท้อนผลการวัดผลและ ประเมินผล (A)								
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการ ให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ ในแผนการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.2 ปรับปรุงการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 จัดประชุมชี้แจงการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา								
1. การวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา (P)								
1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอน วิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การ วิเคราะห์ หลักสูตร ระเบียบ ธรรมเนียม สถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร	-1	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้ วิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่เหมาะสม การกำหนด เกณฑ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย การรายงานผลการวิจัย การ ติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อ นำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง ด้านการการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา								
1.2 จัดทำแผนการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุม ขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลา การปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อ พิจารณาความเหมาะสมและลงมติ ยืนยันแผน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาพร้อมระบุหน้าที่อย่าง ชัดเจน	-1	-1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
1.4 ประกาศใช้การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่าง ทั่วถึง	-1	-1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
2. การปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา (D)								
2.1 ปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
คุณภาพการศึกษาตามขั้นตอนและ ช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา								
2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำ แผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วง เวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	-1	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
3. การตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา (C)								
3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา โดยยึดตามห้วง เวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	-1	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
3.2 กำหนดประเด็นการ ตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำ ประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่ การพัฒนาและปรับปรุงการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป	-1	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
4. การสะท้อนผลการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา (A)								สอดคล้อง
4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเด็นการสะท้อนผล โดย ดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วง เวลาที่กำหนดไว้ในแผนการวิจัยเพื่อ	1	1	1	1	1	5	1	

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
พัฒนาคุณภาพการศึกษา								
4.2 ปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 จัดประชุมชี้แจงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่	-1	-1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง

คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ผู้วิจัย

นายวชิรวิทย์ เจริญชัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สริวัฒน์

พูน ปณ จิต ชูเว

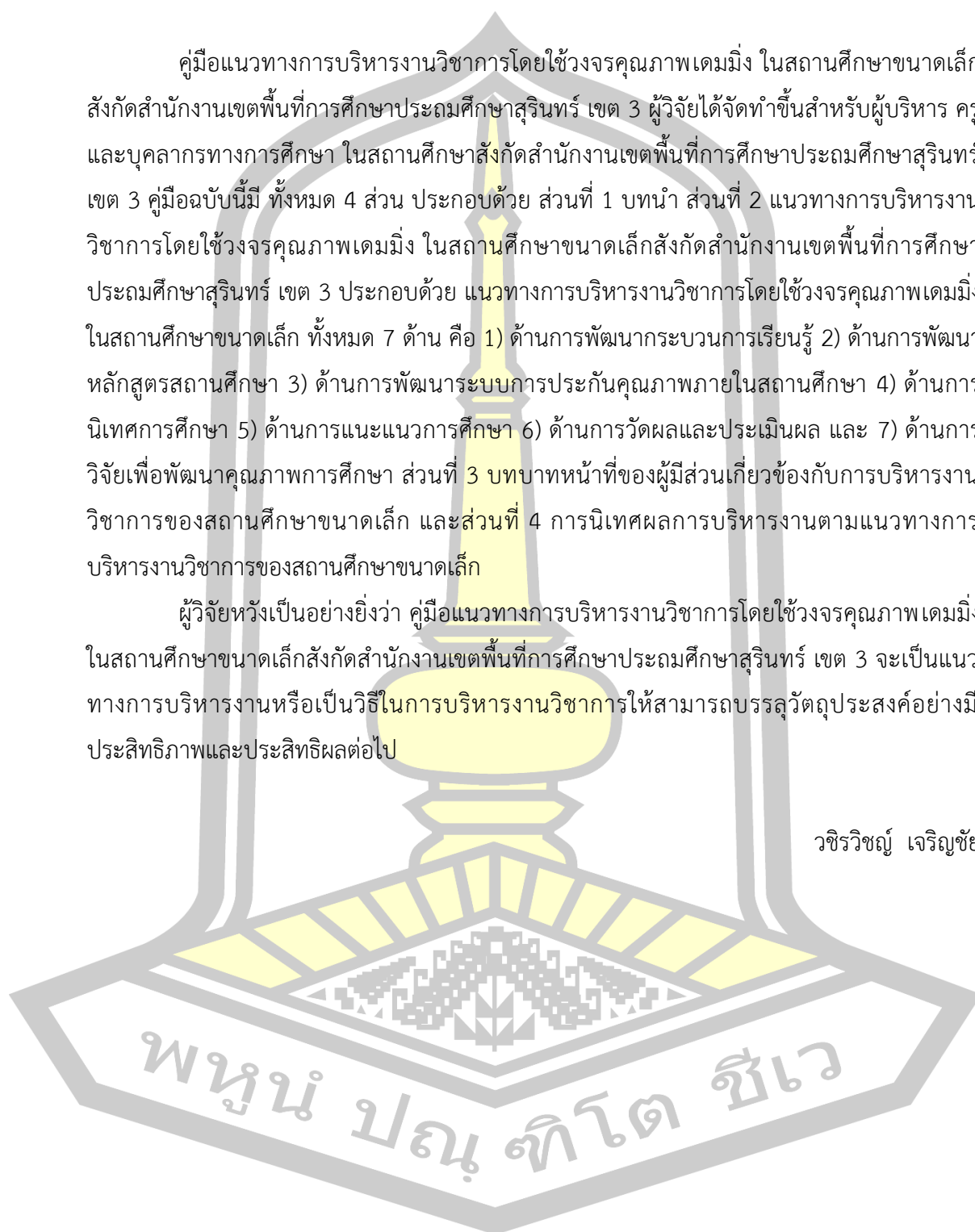
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 คู่มือฉบับนี้มี ทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการบริหารงาน วิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประกอบด้วย แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้งหมด 7 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4) ด้านการ นิเทศการศึกษา 5) ด้านการแนะแนวการศึกษา 6) ด้านการวัดผลและประเมินผล และ 7) ด้านการ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก และส่วนที่ 4 การนิเทศผลการบริหารงานตามแนวทางการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จะเป็นแนวทางการบริหารงานหรือเป็นวิธีในการบริหารงานวิชาการให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วชิรวิชัย เจริญชัย

คำชี้แจงการใช้คู่มือ

คู่มือเล่มนี้ จัดทำขึ้นสำหรับให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อช่วยให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาการบริหารงานวิชาการได้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นสิ่งที่ผู้ใช้คู่มือควรจะได้รับทราบและควรปฏิบัติในการใช้คู่มือฉบับนี้มีดังนี้

1. คู่มือเล่มนี้ มีทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประกอบด้วย แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้งหมด 7 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการแนะแนวการศึกษา 6) ด้านการวัดผลและประเมินผล และ 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก และส่วนที่ 4 การนิเทศผลการบริหารงานตามแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

2. ในการนำเสนอแนวทางการบริหารหรือวิธีในการบริหารงานวิชาการให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น เป็นการนำเสนอครบทั้ง 7 ด้าน ผู้ใช้คู่มือสามารถนำไปปรับใช้ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานการณ์และระบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแต่ละแห่ง

3. การปฏิบัติภารกิจตามคู่มือนี้ จะประสบผลสำเร็จได้จะต้องอาศัยหลักการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกฝ่าย

พูน ปณ จิต ชีเว

สารบัญ

ส่วนที่

หน้า

- 1 บทนำ
- 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
 1. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้
 2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 3. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 4. ด้านการนิเทศการศึกษา
 5. ด้านการแนะแนวการศึกษา
 6. ด้านการวัดผลและประเมินผล
 7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ
เดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก
- 4 การนิเทศผลการบริหารงานตามแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ
เดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

บรรณานุกรม

ส่วนที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาของชาติโดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมาย สู่ความเป็นเลิศในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอเหมาะสม การเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคลและพัฒนาสมอง ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติให้เต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการพัฒนาทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษามีขอบข่ายกว้างขวาง มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานทุกด้านของสถานศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม การทำความเข้าใจเพื่อสร้างจุดมุ่งหมายร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาจึงเป็นความสำคัญอันดับแรกของการบริหารงานวิชาการการบริหารงานวิชาการต้องตระหนักในความสำคัญและสาระของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยกระบวนการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย การวางแผนการบริหารงาน การกำหนดยุทธศาสตร์การนำแผนการบริหารงานวิชาการสู่การปฏิบัติ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลงานวิชาการ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ ในบทบาทการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการบริหารงานวิชาการ และบทบาทการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน สถานศึกษาคือแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษา ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเมื่อจะเปรียบเทียบกับสถานศึกษาด้านคุณภาพและมาตรฐาน จำเป็นจะต้องเปรียบเทียบกับในเรื่องของงานวิชาการ (ทศนี วงศ์ยืน, 2555) ดังนั้น การ

บริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการจึงให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงทางสังคม จะต้องมีการติดตามกำกับกำกับการดำเนินงานให้เกิดผลตามเป้าหมาย ตลอดจนการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาซึ่งต้องอาศัยความรู้และทักษะการบริหารจัดการของผู้บริหาร จากการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา พบปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไขหลายประการ ได้แก่ ในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน/สถานศึกษา พบว่า มีสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมิน สมศ.ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (อุทุมพร จามรมาน และคณะ, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้ดำเนินงานเพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2550 โดยได้กำหนดกลยุทธ์สำคัญในการดำเนินการ คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพเต็มตามศักยภาพที่เท่าเทียมกัน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กเป็นนโยบายสำคัญประเด็นหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชากรวัยเรียนให้ทั่วถึง อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนเป็นผลผลิตจากกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรา 22 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ได้กำหนดไว้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3, 2565) โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากประชากรวัยเรียนมีจำนวนลดลงและความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง ทำให้การจัดการศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้เพียงพอ เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างไม่คุ้มค่า มีข้อจำกัดด้านการใช้ครูไม่ครบชั้นเรียนและขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งผลให้คุณภาพทางการศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 233 แห่ง ใน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอปราสาท อำเภอกาบเชิง อำเภอสังขะ อำเภอบัวเขต อำเภอพนมดงรัก และอำเภอศรีณรงค์ แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 72 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3, 2565) ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจในการดำเนินงานด้านวิชาการให้สนองนโยบายที่สำคัญ ได้กำหนดกิจกรรมการพัฒนาระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผลผลิตจากกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการเป็นสำคัญที่จะต้องเพียงพอและมีคุณภาพ

กระบวนการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะให้ความสำคัญโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ซึ่งพบว่ายังมีปัญหาในหลายด้านที่ส่งผลทำให้คุณภาพของผู้เรียนตกต่ำ ดังนี้ 1) ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 2) ครูขาดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ขาดการนิเทศติดตาม ประเมินผลในงานวิชาการที่หลากหลายและต่อเนื่อง 4) ขาดการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3, 2565)

ในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดความเป็นระบบและมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องนั้น ผู้บริหารควรมุ่งเน้นกระบวนการจัดการที่สถานศึกษาควรจะนำมาใช้ในการบริหารคุณภาพ ดังเช่น กระบวนการควบคุมคุณภาพโดยใช้วัฏจักรบริหารคุณภาพของ Deming ในกิจกรรมต่าง ๆ ทุกระดับการบริหารและการปฏิบัติ วงจรคุณภาพ Deming

เป็นรูปแบบการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ เป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องโดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจร Deming ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน Plan การกำหนดสาเหตุของปัญหาจากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น Do การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย Check การตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำให้ผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง และ Act การยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว (สมศักดิ์ สันธะเวชญ์, 2552; อ้างอิง มาจาก Deming, 2004)

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นปัญหาของการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่จะต้องทำให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งภารกิจในงานวิชาการนั้นสถานศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ส่งผลต่อผู้เรียนเป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรง โดยการดำเนินงานให้ได้ผลนั้นต้องอาศัยกระบวนการที่มีประสิทธิผลและเป็นระบบ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจร Deming ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ จะเป็นแนวทางช่วยให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และนอกจากนี้งานวิจัยอาจเป็นประโยชน์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาใช้เป็นข้อมูลและเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อความก้าวหน้าของระบบการศึกษาไทยต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ส่วนที่ 2

แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ผู้วิจัยได้แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จากผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจาก ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้ของผู้บริหารและครูวิชาการจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) และ เอกสารตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

1.1 การวางแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (P)

1.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การสำรวจและจัดเตรียมทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลผู้เรียน การนิเทศติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผลเพื่อนำสู่การพัฒนาและการพัฒนาครู

1.1.2 จัดทำแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และ ครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษาเพื่อ พิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผน

1.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้พร้อม ระบุ หน้าที่อย่างชัดเจน

1.1.4 ประกาศใช้แผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

1.2 การปฏิบัติการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (D)

1.2.1 บริหารการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยปฏิบัติตามขั้นตอนและ ช่วงเวลา ที่ระบุไว้ในแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้

1.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการ ปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลาตามแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา

1.3 การตรวจสอบการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (C)

1.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการพัฒนาระบบการ เรียนรู้โดยยึดตามช่วงเวลา ตามการพัฒนาระบบการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา

1.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบสรุปผลและจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ต่อไป

1.4 การสะท้อนผลการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (A)

1.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้

1.4.2 ปรับปรุงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

1.4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการปฏิบัติด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 การวางแผนการบริหารหลักสูตร (P)

2.1.1 กำหนดขอบข่ายโครงสร้างงานด้านการบริหารหลักสูตร ขั้นตอนการ ปฏิบัติ และผู้รับผิดชอบเบื้องต้น ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตร การตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร

2.1.2 สสำรวจและจัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการบริหารหลักสูตร ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านผู้เรียน และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 วิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย หลักสูตรแกนกลาง บริบท และธรรมเนียม ของสถานศึกษา และระบุประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องลงในขั้นตอนการปฏิบัติเบื้องต้น

2.1.4 จัดทำแผนการบริหารหลักสูตร ที่มีระยะเวลาครอบคลุมตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผนการบริหารหลักสูตร

2.1.5 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษามาร่วมเป็นกรรมการ และระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

2.1.6 ประกาศใช้แผนการบริหาร หลักสูตรในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

2.2 การปฏิบัติการบริหารหลักสูตร (D)

2.2.1 การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลาการใช้หลักสูตรที่ระบุไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร

2.2.2 การดำเนินการด้านหลักสูตรของสถานศึกษา ให้ปฏิบัติตามระยะเวลาและขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผน โดยอาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดหัวเวลาตามแผนการบริหารหลักสูตร

2.3 การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร (C)

2.3.1 การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร ให้ดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนและช่วงเวลาการตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร

2.3.2 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อยด้าน การตรวจสอบการบริหารหลักสูตร โดยยึดตามหัวเวลาตามแผนการบริหารหลักสูตร

2.3.3 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการบริหารหลักสูตร ดำเนินการตรวจสอบและสรุปผลเพื่อนำสู่การสะท้อนผล เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรต่อไป

2.4 การสะท้อนผลการบริหารหลักสูตร (A)

2.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อเตรียม จัดทำประเด็นการปรับปรุงหลักสูตร โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามหัวเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการบริหารหลักสูตร

2.4.2 ปรับปรุงหลักสูตรตามประเด็น การปรับปรุงหลักสูตรที่ได้จัดทำไว้

2.4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงหลักสูตรในระดับสถานศึกษา เพื่อลงมติเห็นชอบการปรับปรุงหลักสูตร

2.4.4 จัดทำหลักสูตรฉบับปรับปรุง และประกาศใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงโดยระบุภาคเรียนและปีการศึกษาที่ประกาศใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน

3. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.1 การวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (P)

3.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วยการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและมอบหมายแก่งานที่รับผิดชอบให้นำการประกันคุณภาพ ลงสู่การปฏิบัติงาน พัฒนาครูให้ปฏิบัติงาน อย่างมีคุณภาพ การบันทึกข้อมูลและจัดเตรียมเอกสารอ้างอิง วิธีการจัดทำรายงานการคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ การสะท้อนผลเพื่อนำสู่การ พัฒนาคูณภาพภายในสถานศึกษา

3.1.2 จัดทำแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงานและครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติยืนยันแผน

3.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

3.1.4 ประกาศใช้แผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

3.2 การปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (D)

3.2.1 ปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลาทีระบุไว้ในแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลาตามแผนการประกันคุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา

3.3 การตรวจสอบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (C)

3.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยยึดตามช่วงเวลาตามแผนการประกันคุณภาพภายในหลักของสถานศึกษา

3.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

3.4 การสะท้อนผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (A)

3.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ในแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.4.2 ปรับปรุงการงานที่เกี่ยวข้องกับการสะท้อนผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

3.4.3 จัดประชุมชี้แจงการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและประเด็นที่ได้ปรับปรุงแก้ไข

4. ด้านการนิเทศการศึกษา

4.1 การวางแผนการนิเทศการศึกษา (P)

4.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นการนิเทศ การเลือกใช้วิธีการ นิเทศที่เหมาะสมเป็นกัลยาณมิตร การจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การจัดทำเครื่องมือสำหรับการนิเทศ การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โดยอาจเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนของครู วางแผนนำเสนอผลการนิเทศ และการให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุง เตรียมการติดตามการนิเทศ สรุปและสะท้อนผลสู่การพัฒนา

4.1.2 จัดทำแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลา การปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา โดยจัดทำแผนการนิเทศระดับสถานศึกษา และแผนการนิเทศย่อยในระดับฝ่ายหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนและลงมติเห็นชอบแผน

4.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน การนิเทศการจัดการเรียนรู้ พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

4.1.4 ประกาศใช้แผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

4.2 การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา (D)

4.2.1 ปฏิบัติการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ปฏิบัติตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้

4.2.2 สำหรับการปฏิบัติที่มีขั้นตอนหรือรายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลาตามแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงานหลักของสถานศึกษา

4.3 การตรวจสอบการนิเทศการศึกษา (C)

4.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบแผนการนิเทศการ จัดการ เรียนรู้ โดยยึดตามช่วงเวลาตามแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงานหลักของสถานศึกษา

4.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบ ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผลและจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการนิเทศการ จัดการ เรียนรู้ต่อไป

4.4 การสะท้อนผลการนิเทศการศึกษา (A)

4.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผลการนิเทศการจัดการ เรียนรู้ โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามช่วงเวลา ที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบผลการนิเทศ

4.4.2 ปรับปรุงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามประเด็นที่จัดทำไว้

4.4.3 จัดประชุมชี้แจงผลการปรับปรุง ประเด็นการตรวจสอบและประเด็นที่ได้ ปรับปรุงพัฒนาหลังจากปรับปรุงการจัดการเรียนรู้แล้ว

5. ด้านการแนะแนวการศึกษา

5.1 การวางแผนการแนะแนวการศึกษา (P)

5.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้ วิธีการแนะแนวการศึกษาที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การแนะแนวการศึกษาที่เหมาะสม เครื่องมือ ที่ใช้ในการแนะแนวการศึกษา การรายงานผลการประเมิน การติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อ นำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการแนะแนวการศึกษา

5.1.2 จัดทำแผนการแนะแนวการศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุม ระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความ เหมาะสมและลงมติยืนยันแผน

5.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการแนะแนวการศึกษาพร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

5.1.4 ประกาศใช้แผนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

5.2 การปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา (D)

5.2.1 ปฏิบัติการแนะแนวการศึกษาตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการแนะแนวการศึกษา

5.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดหัวเวลาตามแผนการแนะแนวการศึกษาหลักของสถานศึกษา

5.3 การตรวจสอบการแนะแนวการศึกษา (C)

5.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการแนะแนวการศึกษาโดยยึดตามหัวเวลาตามแผนการแนะแนวการศึกษาหลักของสถานศึกษา

5.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการแนะแนวการศึกษา ดำเนินการ ตรวจสอบสรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาต่อไป

5.4 การสะท้อนผลการแนะแนวการศึกษา (A)

5.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามหัวเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการแนะแนวการศึกษา

5.4.2 ปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

5.4.3 จัดประชุมชี้แจงการแนะแนวการศึกษาและชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติด้านการแนะแนวการศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่

6. ด้านการวัดผลและประเมินผล

6.1 การวางแผนการวัดผลและประเมินผล (P)

6.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวัด การรายงานผลการประเมิน การติดตามตรวจสอบ การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

6.1.2 จัดทำแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน

6.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อม
ระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

6.1.4 ประกาศใช้แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

6.2 การปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล (D)

6.2.1 ปฏิบัติการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่เหมาะสมใน
แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

6.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการ
ปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดห้วงเวลาตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา

6.3 การตรวจสอบการวัดผลและประเมินผล (C)

6.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวัดและประเมินผล การ
เรียนรู้ โดยยึดตามห้วงเวลาตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักของสถานศึกษา

6.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดำเนินการ
ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้ต่อไป

6.4 การสะท้อนผลการวัดผลและประเมินผล (A)

6.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้
สอดคล้องตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

6.4.2 ปรับปรุงการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

6.4.3 จัดประชุมชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติ
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงใหม่

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.1 การวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (P)

7.1.1 กำหนดขอบเขตงาน ขั้นตอนวิธีการ ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์
หลักสูตร ระเบียบ ธรรมนูญสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกใช้
วิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรายงานผลการวิจัย การติดตามตรวจสอบ การ
สะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนางาน และการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องด้านการ
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.1.2 จัดทำแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมขอบข่ายงาน
และครอบคลุมระยะเวลาการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีการศึกษา นำเสนอที่ประชุมของสถานศึกษา เพื่อ
พิจารณาความเหมาะสมและลงมติยืนยันแผน

7.1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พร้อมระบุหน้าที่อย่างชัดเจน

7.1.4 ประกาศใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

7.2 การปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (D)

7.2.1 ปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามขั้นตอนและช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.2.2 สำหรับงานที่มีขั้นตอนหรือ รายละเอียดของงานเพิ่ม อาจจัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย โดยให้ยึดช่วงเวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.3 การตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (C)

7.3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานย่อย ด้านการตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยยึดตามช่วงเวลาตามแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.3.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการ ตรวจสอบ สรุปผล และจัดทำประเด็นการสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาและปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

7.4 การสะท้อนผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (A)

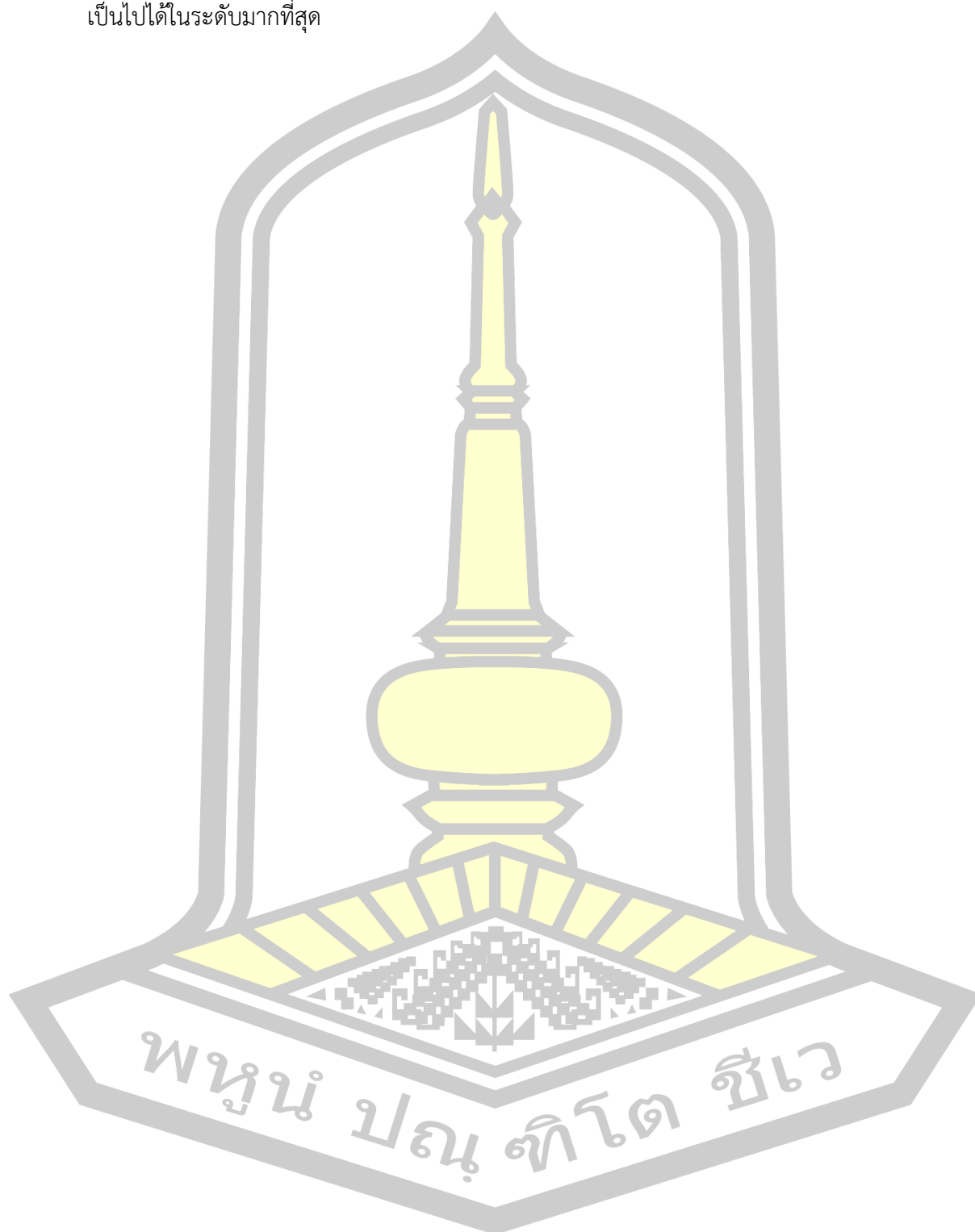
7.4.1 ศึกษาผลการตรวจสอบและ ประเด็นการสะท้อนผล โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามหัวเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.4.2 ปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามประเด็นที่ได้จัดทำไว้

7.4.3 จัดประชุมชี้แจงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และชี้แจงวิธีการปฏิบัติด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่

สรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน คือ ด้าน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan: P) ด้วย วิธีการกำหนดขอบข่ายงาน สรรวจวิเคราะห์จัดทำแผน จัดทำคำสั่ง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการ ดำเนินงานตลอดเวลาตามขอบข่ายงานภายในหัวเวลาที่กำหนดในแผน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ และงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A) เป็นการปรับแก้ ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ทำให้สถานศึกษาได้

เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดี ที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3

บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ โดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

เพื่อให้การใช้คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีบทบาท ดังนี้
 - 1.1 เป็นผู้ออกแบบการนำรูปแบบการบริหารงานไปใช้
 - 1.2 เป็นผู้ประชุมชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักร่วมกันในการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารงานให้สำเร็จ
 - 1.3 เป็นผู้สนับสนุนการมีส่วนร่วมและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.4 เป็นผู้นิเทศการติดตามการดำเนินการตามรูปแบบของการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.5 เป็นผู้สนับสนุนการมีส่วนร่วมประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
2. ครู มีบทบาทดังนี้
 - 2.1 ร่วมประชุมรับฟังคำชี้แจงการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักร่วมกันในการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้สำเร็จ
 - 2.2 เป็นผู้มีส่วนในการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามกระบวนการในส่วนที่ได้รับมอบหมายและเกี่ยวข้องเต็มความสามารถ
 - 2.3 รับการนิเทศติดตามการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
 - 2.4 เป็นคณะกรรมการประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
 - 2.5 ร่วมสรุปรายงานผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ส่วนที่ 4

การนิเทศผลการบริหารงานตามแนวทางการบริหารงานวิชาการ

โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

การนิเทศติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางานซึ่งจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางาน การนิเทศติดตาม และประเมินผลการบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ควรดำเนินการให้เป็นระบบโดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามและประเมินผลในระดับสถานศึกษา และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือและวิธีการในการนิเทศติดตามและประเมินผล

1.3 กำหนดแผนงาน/ปฏิทินการปฏิบัติงาน

2. ขั้นการดำเนินงาน

ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงของสถานการณ์

3. ขั้นการตรวจสอบ

3.1 ตรวจสอบติดตามการดำเนินงานวิชาการ

3.2 ประเมินผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลการตรวจสอบและการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานวิชาการ

4. ขั้นการปรับปรุงและพัฒนางาน

4.1 นำผลการประเมินมาปรับปรุงและดำเนินการตามแผนใหม่อย่างต่อเนื่องการนิเทศติดตามและประเมินผลจะบรรลุเป้าหมายได้ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. การวางแผนตามระบบมาตรฐาน (PDCA)

2.1 การวางแผน

2.2 การปฏิบัติ

2.3 การตรวจสอบ

2.4 การปรับปรุง

3. การนิเทศติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

4. จัดทำระบบสารสนเทศ

5. สรุปรายงานและเผยแพร่

การนิเทศ ติดตามและประเมินผลจึงเป็นกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลงาน ในระหว่างการดำเนินงานด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีกระบวนการวางแผนที่เป็นระบบ กำหนดขั้นตอน วิธีการ เครื่องมือที่มีมาตรฐานเป็นการประเมินระบบและผลลัพธ์ของระบบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข ปัญหา ระหว่างผู้ประเมินและผู้รับการประเมินอย่างเป็นกัลยาณมิตร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นไปตามสภาพจริงในการนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ:

การศาสนา.

ทศนี วงศ์เย็น. (2555). การบริหารงานวิชาการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. (2552). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2565. สุรินทร์: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3.

อุทุมพร จามรมาน และคณะ. (2553). การควบคุมการวัดประเมินและการจัดการความรู้ชุดเครื่องมือ

การเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายวชิรวิชญ์ เจริญชัย
วันเกิด	10 มิถุนายน 2542
สถานที่เกิด	จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 127 หมู่ที่ 9 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูผู้ช่วย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านเตาแตก ตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32150 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 3
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2559 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุรวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2565 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2567 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภิโต ชีเว